

TANUMS
KOMMUN

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Protokoll

Sammanträdesdatum
2020-11-30

Ärendenummer
KS 2020/0021-900

1

1 (32)

Kommunfullmäktige

Plats och tid	Kulturhuset Futura, aulan, kl 18.30–22.45, ajournering 21.20-21.30
Ledamöter	Se nästa sida.
Övriga närvarande	Aronsson Hammar, Ida, Kanslichef Reimbert, Sofia, Sekreterare Morgan Göransson, IT-tekniker
Justeringens plats och tid	Kommunkansliet den 7 december klockan 15.00
Paragrafer	126–148
Sekreterare	_____ Sofia Reimbert
Ordförande	_____ Ann-Marie Olofsson
Justerare	_____ Hans Schub Louise Thunström §126-133, Ida Jakobsson §134-148

ANSLAG/BEVIS   Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd/Styrelse   Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum   2020-11-30

Tillkännagivet från och med

Tillkännagivet till och med

Förvaringsplats för protokollet   Kommunkansliet

Underskrift

_____
Sofia Reimbert

Nämnd/Styrelse
KommunfullmäktigeSammanträdesdatum
2020-11-30Ärendenummer
KS 2020/0021-900**Beslutande ledamöter**

Ann-Marie Olofsson, Ordförande (C)
Claes G Hansson, Vice ordförande (M)
Ronny Larsson, Andre vice ordförande (S)
Liselotte Fröjd (M)
Hans Schub (M)
Ida Östholm (M)
Alf Johansson (M)
Agne Andréson (M)
Karolina Aronsson Tisell (C)
Håkan Elg (C)
Roger Wallentin (C)
Karl-Erik Hansson (C)
Benny Svensson (L)
Linnea Hedemyr-Litmanen (L)
Louise Thunström (S), närvarande § 126-133
Ida Jakobsson (S)
Gunilla Palm (S)
Ann-Christin Antonsson (S), deltar digitalt
Ramona Cully (S)
Annette Hellberg (V)
Michael Halvarsson (MP)
Kristina Borg (SD), deltar digitalt
Lars-Erik Borg (SD), deltar digitalt
Roar Olsen (SD)
Johan Hultberg (M), tjänstgörande ersättare
Sonny Haglund (KD), tjänstgörande ersättare

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Innehåll

Ärende	Sida
Val av justerare	4
Medborgarförslag om städning av gamla fiskeredskap m m vid Svinnäs	5
Interpellation och svar på interpellation om trafiksäkerhet i samband med brobygge vid Säm	6
Kommunal utdebitering 2021 (skattesats)	7
Driftbudget 2021	8
Investeringsbudget 2021 och investeringsplan 2022-2023	11
Budget 2021	12
Ekonomisk plan för åren 2022-2023	14
Fastställande av borgensram för lån upptagna av Tanums Bostäder AB 2021	15
Kapitalisering av Kommuninvest	16
Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020-2023	18
Kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer samt vägledning för arbetsgivare vid våldsutsatthet hos medarbetare	19
Omreglering av tomträttsavgäld för Fjällbacka 165:58	20
Försäljning av Sjökatan, del av Hamburgsund 13:6	21
Ny beräkningsmodell för egenavgift särskild kollektivtrafik, färdtjänst	22
Ny VA-taxa 2021	23
Policy mot mutor	25
Anmälan av krisledningsnämndens beslut 2020	26
Anmälningsärenden enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 2019, ej verkställda beslut	27
Meddelande om ny röstsammanräkning	28
Val efter Ann-Christin Karlsson (S) som ledamot i omsorgsnämnden, ersättare i barn- och utbildningsnämnden samt Arne Joelssons minnesfond	29
Val efter Lennart Larson (M) som ledamot i kommunstyrelsen, valberedningen och ersättare i krisledningsnämnden	30
Motion om ökad jakt på vildsvin och servering av mer vilt i Tanums kommun	32

Tanums kommun**Protokoll**

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2020-11-30

KF § 126

Val av justerare**Sammanfattning av ärendet**

Louise Thunström (S), Ida Jakobsson (S) och Hans Schub (M) valdes att justera protokollet.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

KF § 127

KS 2020/0621-351

**Medborgarförslag om städning av gamla fiskeredskap
m m vid Svinnäs****Sammanfattning av ärendet**

Ett medborgarförslag om städning av gamla fiskeredskap mm vid Svinnäs i Grebbestad har skickats in.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att förslaget överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag
Tjänsteskrivelse daterad 17 november 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning och beslut

Beslutet skickas till

Förslagsställaren
Kommunstyrelsen

KF § 128

KS 2020/0643-352

Interpellation och svar på interpellation om trafiksäkerhet i samband med brobygge vid Säm

Sammanfattning av ärendet

Gunilla Palm (S) har lämnat in en interpellation om trafiksäkerheten i samband med brobygget vid Säm. Interpellationen är ställd till kommunstyrelsens ordförande.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2020, § 125 att interpellationen får väckas och att svar lämnas vid kommunfullmäktige den 30 november 2020.

Beslutsunderlag

Interpellation från Gunilla Palm
Tjänsteskrivelse daterad 17 november 2020
Svar på interpellation

Yrkanden

Yttrande

Gunilla Palm (S) yttrar sig och utvecklar sin interpellation och sitt svar.
Liselotte Fröjd (M) yttrar sig och svarar på interpellationen.
Louise Thunström (S) yttrar sig.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att tacka för interpellationen och svaret

Beslutet skickas till

Gunilla Palm
Liselotte Fröjd

KF § 129

KS 2020/0648-923

Kommunal utdebitering 2021 (skattesats)**Sammanfattning av ärendet**

Kommunens utdebitering uppgick i 2020 års budget till 21,56 kronor per skattekrona. Budgetförslaget för 2021 baseras på oförändrad utdebitering 21,56 kronor per skattekrona.

Beslutsunderlag

Budgetberedningens förslag till budget 2021
Tjänsteskrivelse 26 oktober 2020

Yrkanden**Yrkande**

Liselotte Fröjd (M) Roger Wallentin (C), Ida Östhölm (M), Alf Johansson (M), Hans Schub (M) Benny Svensson (L), Michael Halvarsson (MP) och Johan Hultberg (M) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Yttrande

Louise Thunström (S) och Ronny Larsson (S) yttrar sig.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställ utdebiteringen för 2021 till 21,56 kronor per skattekrona

Beslutet skickas till

Akten

KF § 130

KS 2020/0533-923

Driftbudget 2021

Sammanfattning av ärendet

Budgetberedningen har upprättat förslag till driftbudget för år 2021. I driftbudgeten anvisas budgetanslag per nämnd. Budgetanslaget är ett nettoanslag och nämnderna väljer själva hur de ska arbeta för att nå verksamhetsmål inom tilldelat budgetanslag.

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

Barn och utbildningsnämnden har tagit fram förslag till ny modell för prestationsanslagsbudgetering. Verksamheterna inom barnomsorg, grundskola och gymnasieskola budgeteras med ett prestationsanslag per barn/elev och avräkning görs i bokslut av faktiskt barnantal/elevtal. Verksamheterna samlad skoldag, Komvux samt SFI budgeteras med ett ramanslag och därmed sker ingen avräkning av faktiskt elevtal i bokslut.

Ärendet behandlas i kommunala samverkansgruppen den 29 oktober 2020.

Beslutsunderlag

Budgetberedningens förslag till budget 2021
Tjänsteskrivelse 26 oktober 2020

Yrkanden

Liselotte Fröjd (M) Roger Wallentin (C), Ida Östholm (M), Alf Johansson (M), Hans Schub (M) Benny Svensson (L) och Johan Hultberg (M) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Michael Halvarsson (MP) och Anette Hellberg (V) föreslår utökat anslag till barn- och utbildningsnämnden till 368 726 tkr och att följande text läggs till i första stycket på sidan 44 under rubriken "kommunledning" före sista meningen: Från januari 2021 och fyra år framåt avsätts 50 procent av befintlig tjänst på enheten för näringslivsutveckling för att tillsammans med kommunens klimat- och miljöstrateg öka det lokala näringslivets förmåga att förstå och följa åtaganden i Agenda 2030.

Louise Thunström (S) föreslår att Socialdemokraternas viljeinriktning biläggs till budgetförslaget (tilläggsförslag). Ronny Larsson (S) föreslår bifall till Louise Thunströms förslag.

Roger Wallentin (C), Hans Schub (M) och Benny Svensson (L) föreslår avslag på Socialdemokraternas viljeinriktningen.

Ajournering begärs och verkställs mellan klockan 21.20 och 21.30. Efter avslutad ajournering återupptar ordförande mötet.

Beslutsgång

Ordförande förklarar för tänkt beslutsgång som godkänns av kommunfullmäktige:

1. Beredningsförslaget mot Förslag från Michael Halvarsson (MP) och Anette Hellberg (V)
2. Tilläggförslaget från socialdemokraterna om att bilägga viljeinriktningen till budgeten

Ordförande frågar på beredningsförslaget och Michael Halvarsson och Anette Hellbergs förslag var för sig och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt beredningsförslaget.

Därefter frågar ordförande på Louise Thunström och Ronny Larssons tilläggförslag om att bilägga Socialdemokraternas viljeinriktning till budgeten och finner att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta driftbudget

att införa ny modell för prestationsanslagsbudgetering för volymförändringar inom barnsomsorg och skola

att avstämning görs av nivåer för elevantal inom Komvux och SFI i bokslut för 2021

Reservationer

Louise Thunström, Ronny Larsson, Ida Jakobsson, Gunilla Palm, Ann-Christin Antonsson och Ramona Cully, samtliga socialdemokrater reserverar sig skriftligen mot beslutet.

Tanums kommun

Protokoll

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2020-11-30

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder
Akten

Budgetdokumentet ligger bakom § 132

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Reservation till punkt 5 driftsbudget

Vi reserverar oss mot beslutet att inte lägga Socialdemokraternas viljeinriktning som bilaga till majoritetens budget och bilägger därmed inriktningen till reservationen.

Viljeinriktning 2021-2022

Inledning

Välfärden och kommunerna står inför stora utmaningar de kommande åren. Det finns ett antal övergripande frågor såsom globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar. Stora frågor som är svåra att påverka lokalt och regionalt, kräver ändå lokala strategier för att möta.

Frågor vi måste ställa oss är; använder vi våra resurser på rätt sätt? Är våra system och metoder till vår hjälp, eller styr systemen över oss? För vem finns vi till och hur skapar vi en långsiktigt hållbar kommun?

Coronapandemin har riktat ljuset mot vår sårbarhet och visar tydligt på de brister och risker slimmade organisationer och utförsäljningar gett.

Socialdemokraterna i Tanum väljer att i år inte göra en vanlig så kallad skuggbudget utifrån majoritetens förslag. Den typ av budgetdokument belyser nämligen inte i tillräckligt hög grad den inriktning för Tanum som vi önskar, sett ur ett långsiktigt perspektiv. Den styrande majoritetens oförmåga att hålla sina egna budgetar har gjort att vi lever över våra tillgångar och att den generationsprincip som vi alla ställt oss bakom, satts ur spel. Det finns ingen långsiktighet i majoritetens budgetar rörande kommunens verksamheter.

För att bättre belysa vad Socialdemokraterna vill arbeta för, gör vi en viljeinriktning inför kommande år. Detta dokument bygger på vårt valmanifest, på våra motioner, nämndsinitiativ och de frågor vi arbetat för i styrelser och nämnder.

Tanums kommun ska vara en kommun för alla. Vi menar allvar när vi säger att hela kommunen ska leva. Det innebär att det måste finnas en likvärdig kommunal service på flera orter och att alla våra samhällen får del av kommunens satsningar. Vi är EN kommun och alla ska känna sig delaktiga och inkluderade, oavsett bostadsort. Ur ett nationellt perspektiv så är Tanum en landsbygdskommun och vår uppgift är att driva på för en politik där skillnaderna minskar. Vi ser med oro på de skillnader som finns idag i Sverige mellan stad och land. Här i Tanum ser vi med oro på liknande tendenser mellan våra samhällen. Här är det vårt ansvar som kommunpolitiker att arbeta aktivt för att få bort de orättvisorna.

Den jämlikhetstanken genomsyrar detta dokument.

Kort sagt: Hela Tanum Ska Leva!

Ekonomi och styrprinciper

Vi socialdemokrater värderar budgetdisciplin högt, något som vi härmed vill poängtera, t.ex. ser vi alltid till att ha finansiering för våra satsningar. Tanums kommun behöver därmed starka resultat många år framöver för att kunna göra nödvändiga investeringar i välfärden.

Vi är ansvariga för våra invånares skattepengar och ska förvalta dem på ett ansvarsfullt sätt. Under flera år har kommunens ekonomi försämrats och vi lever inte upp till den generationsprincip vi ställt oss bakom *"att varje generation ska bära kostnaderna för den service den förbrukar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden"*.

Med en låneskuld som närmar sig 1 miljard kronor, måste vi hantera kommunens ekonomi på ett mycket mer ansvarsfullt sätt än vad som nu sker.

Tillfälliga resursförstärkningar, som t.ex. extra statsbidrag eller pengar från försäljningar, måste användas på ett sätt som inte ger besparingskrav när de tillfälliga pengarna tar slut. Under många år har Socialdemokraterna påpekat vikten av att ta ansvar för ekonomin och vikten av att hålla tilldelad budget. Vi ser med oro på Tanums kommuns ekonomiska framtid.

Demokrati och delaktighet.

Under senare år har makten centrerats till ett fåtal och Kommunstyrelsens arbetsutskott getts för mycket makt. De styrgrupper som skapats utesluter flera partier då de inte är parlamentariskt sammansatta. I Tanum har vi nämnder som själva ansvarar för sin verksamhet och sin tilldelade budget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott undergräver på detta sätt demokratin. Vi ifrågasätter också hur de som representerar kommunen i olika forum bestäms. Till exempel så är det bara Kommunstyrelsens ordförande som tillsammans med kommunchef besöker företagare eller får möjlighet att vara med på möten med näringslivet.

Vi vill:

- Att politiskt beslut ska tas om vem som ska representera kommunen i olika forum och att en så bred förankring som möjligt eftersträvas.
- Återupprätta dialogen mellan politiker och ungdomar i form av ungdomsråd eller liknande.

Lokalförsörjning

Underhållet på kommunens fastigheter har varit eftersatt under många år. Kommunfullmäktiges mål är att avsättning för planerat underhåll inte ska understiga 125 kr/kvm. Under 2019 avsattes i snitt 114 kr/kvm.

Vi vill se över hela vårt fastighetsbestånd av verksamhetslokaler och kontorsutrymmen. Skattepengarna rinner oss ur händerna när vi hyr istället för att äga själva. Som exempel kan tas Västra Götalandsregionens f.d. fastighet, "Villa Ryland". Tanums kommun fick erbjudande att överta huset för ca 3 mkr kronor, tackade nej och hyr idag samma hus. Totalt har kommunen under de här åren betalat en hyreskostnad på över 14 mkr.

Liknande situationer finns avseende majoritetens ovilja att bygga förskolor, där dyra modullösningar i stället hyrs.

Under 2019 var kostnaden för kommunägda lokaler 741kr/kvm. Lokalkostnaderna för inhyrda lokaler 2019 var 1122kr/kvm.

Coronapandemin har tvingat vissa yrkesgrupper att arbeta hemma. För vissa har det fungerat bra, andra har haft det svårare. Det är svårt att sia om framtidens kontor, mer än att de förmodligen kommer att se annorlunda ut.

År 2017 beslutade Kommunfullmäktige att ta fram en lokalförsörjningsplan för kommunens långsiktiga lokalbehov. I skrivande stund, november 2020, har fortfarande ingen plan blivit framtagen.

Vi vill:

- Stärka anslaget för fastighetsförbättringar.

- Ge Tekniska nämnden i uppdrag att se över innehavet av kontorslokaler i syfte att minska kostnaderna och använda lokalerna på ett effektivare sätt.

Bygglov, planer och verksamhetsmark

Tanums kommun har "Boende" som prioriterat område.

Vi menar att det finns mycket som kan göras både enklare och mer kostnadseffektivt för att få människor att vilja och kunna bygga i Tanum, vad gäller förhandsbesked, bygglov och det tekniska samrådet. Att förenkla betyder inte att ge avkall på regler och lagar, men vi upplever att Tanum ibland har särskilda "Tanums lagar" som saknar stöd i plan- och bygglagen.

Vår kustremsa är hårt exploaterad, men Tanums kommun är större och det måste bli enklare för människor att bygga på landsbygden, utan onödiga krav och kostnader. Att få bygglov måste förenklas på de platser där det inte stör grannar.

Miljö- och byggnadsnämnden ska vid olika överträdelser utfärda byggsanktionsavgifter. Avgifternas storlek kan variera från några tusen kronor upp till miljonbelopp.

Boverket skriver:

"I plan och byggförordningen (PBF) anges vilka överträdelser som det ska tas ut byggsanktionsavgift för och hur dessa ska räknas fram. Byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Byggnadsnämnden kan sätta ner avgiften till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte bedöms stå i rimlig proportion till förseelsen. I vissa fall kan byggnadsnämnden besluta att inte ta ut byggsanktionsavgift alls."

Ovanstående citat innebär att nämnden har stora överväganden att göra och att deras beslut kan påverka enskilda människor på ett märkbart sätt. I Tanums kommun fattar nämnden besluten och sanktionspengarna tillfaller dessutom den enskilda nämndens ekonomi. Detta anser vi vara helt förkastligt. Nämnden sitter därmed på vad som kallas dubbla lojaliteter och detta sätt menar vi både är moralisk fel och rubbar nämndens förtroende.

Likaså är det viktigt att nämnden bedriver den tillsyn de är ämnade att göra.

Kommunen har nästan ingen färdig verksamhetsmark. Att kommunen har framtagna planer för verksamheter är en förutsättning för att företag ska kunna etablera sig och utvecklas. Enligt Kommunfullmäktiges beslut ska verksamhetsmark finnas i alla större orter.

Vi vill:

- Ge Miljö- och byggnadsnämnden uppdraget, att tillsammans med en parlamentarisk grupp ta fram en strategi med konkreta insatser över hur byggloven kan förenklas för den enskilde invånaren.
- Att utdömda sanktionsavgifter inte tillfaller Miljö- och byggnadsnämnden utan överförs till Kommunstyrelsen.
- Att Miljö- och byggnadsnämnden bedriver den tillsyn de är tillsatta att göra.
- Ta fram detaljplaner för verksamhetsmark och kommunal service.

Boende

Vi vill sträva efter ett så brett boende som möjligt. Det ska finnas boendialternativ för alla skeenden i livet och för alla människor.

Tiny House-rörelsen är en boendeform som är spännande att följa. En boendeform som ger perspektiv på klimat och konsumtion. Även i Tanum finns intresse för Tiny House och för småskalig odling.

Vi vill:

- Bygga trygghetsboenden för äldre.
- Utredda möjligheterna att bygga kooperativa hyresrätter.
- Stärka kommunens boendestöd och på andra sätt ge stöttning i hemmet till de som behöver.
- Utredda möjligheterna att arrendera ut kommunal mark för Tiny House/ hus på hjul.
- Ta fram mark för kolonilotter.

Vatten och avlopp

Under ett antal år praktiserades urinseparering i Tanums kommun. Detta togs bort efter år av påpekanden och motioner från Socialdemokraterna, då urinsorteringen inte hade avsedd effekt. Men majoriteten i Tanum har än en gång experimenterat med miljölösningar. Denna gång genom att samla in slam från slutna tankar och sprida detta på åkermark. För att definiera livsmedel som ekologiskt odlade får inte slam spridas på åkrar. Då den borgerliga majoriteten säger sig vilja köpa ekologiska och närproducerade livsmedel är detta svårt att förstå. På detta sätt kontaminerar vi nämligen åkrar för ett antal år framöver innan de kan användas för

ekologisk odling. Vi menar att detta kan vara dyrköpta erfarenheter som både kan drabba VA- kollektivet och skattebetalarna.

Vi vill:

- Att Kommunstyrelsen ges uppdraget att utreda både de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av ovanstående VA- lösning.

Rambo

I Tanum ansvarar det kommunägda företaget Rambo AB för renhållningsverksamheten. Rambo ägs gemensamt av Tanums, Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. Det är viktigt att kunna diskutera nyttan med ett medlemskap och förstå att det kan ändra sig över tid.

Vi vill:

- Göra en utredning och en analys över mervärdena vad gäller Tanums del i Rambo AB.

Arbetsmarknad/Arbetsmiljö

Vi har under många år haft en låg arbetslöshet i Tanums kommun. Dock kan vi nu se en ökning på grund av Coronapandemin. Det är viktigt att vi snabbt agerar på olika plan så att vi undviker långa arbetslöshetsperioder, med de konsekvenser det kan få sett till personlig ohälsa och ökade kostnader för försörjningsstöd.

För oss Socialdemokrater är jobben det viktigaste!

Att människor har ett arbete att gå till är en förutsättning för välfärden och för människors hälsa och delaktighet i samhället. Vi behöver arbeta med de ungdomar som innefattas av det kommunala aktivitetsansvaret på ett mycket mer engagerat sätt än vad som

gjorts och vi behöver utveckla arbetsmarknadsenheten så att den blir en hjälp för människor att komma vidare.

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre gör att vi kommer få ännu svårare att rekrytera medarbetare till våra verksamheter.

Tanums kommun måste arbeta mer på att bli en attraktiv arbetsgivare. "Rätt till heltid" måste prioriteras, men inte med konsekvensen sämre scheman och mindre tid för återhämtning.

För att vara en attraktiv arbetsgivare måste medarbetare ges inflytande och deras kompetens tas till vara.

På flera ställen i Sverige växer tjänstemannaorganisationen, och när sparkrav kommer, så är det oftast de närmast eleverna, brukarna eller vårdtagarna som det sparas på. Vi menar att det är fel och att det finns anledning att se över organisationen.

Även det privata näringslivet behöver medarbetare. Det är viktigt att företagens krav på kompetens finns lokalt. Likaså måste barnomsorgen i Tanum anpassas så att den passar de tider då föräldrar arbetar.

Vi vill:

- Ta bort delade turer och uppgång i tjänst.
- Erbjuder heltidsanställningar.
- Öka bemanningen inom äldreomsorgen.

- Utreda hur vi på bästa sätt kan ta till vara så kallad seniorkompetens.
- Utreda möjligheterna att arbeta färre helgpas inom vård och omsorg.
- Utreda möjligheten till friskvårdstimma på betald arbetstid.
- Erbjud barnomsorg på kvällar och helger.
- I samarbete med näringslivet skräddarsy utbildningar.
- Erbjud praktikplatser i våra kommunala förvaltningar.
- Göra en genomlysning av kommunens tjänstemannaorganisation.

Trygghet, Trivsel och Förebyggande arbete

Tanums kommun ska vara en trygg kommun att bo i. Under senare år har vi sett att upplevelsen av trygghet minskar, både i våra skolor och i våra samhällen.

Alla barn ska känna sig trygga i skolan och på sin fritid. Det är en förutsättning för en lyckad skolgång. Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ökar och vi vill se en mycket tätare samverkan mellan Barn- och utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden. Barnet ska stå i centrum i kommunens nämnder. Trots en uttalad vilja att samverka, ser vi inga resultat, förutom hos enskilda medarbetare.

För att öka tryggheten i våra samhällen vill vi ha fältassistenter som arbetar ute på kvällarna. Skola-Socialtjänst-Fritid-Polis och den unges personliga nätverk, måste samverka bättre. Tidiga insatser är avgörande för att förhindra utanförskap.

Trygghetsfrågorna måste tydligare "upp på bordet" i Tanums kommun.

Vi vill:

- Ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en organisation för samverkan mellan nämnderna.
- Anställa fältassistenter som arbetar både ute ”på stan” och på nätet.
- Öka samverkan kring trygghetsskapande åtgärder mellan kommunen och lokala aktörer.
- Införa filter mot porr och våldsamma sidor på elevernas digitala läromedel.

Skola/Utbildning

Tanums kommun har många skolor och förskolor runt om i kommunen. Det är ett gemensamt politiskt beslut och viktigt för att hela kommunen ska leva. I nuläget ser vi dock att de mindre skolorna har problem med sin ekonomi. Elevantal går upp och ner i perioder och vi måste bli bättre på att parera upp- och nedgångar och att använda småskolorna på ett bättre sätt. I motsats till våra ambitioner leder detta genom en bristande flexibilitet till att småskolorna utarmas genom beständiga sparbetning.

Vi vill i stället parera upp- och nedgångarna genom att på olika sätt använda småskolorna. De kan t.ex. fungera som resursskolor, vara subjekt i samarbetsprojekt med universitet, eller på andra sätt med syfte att utveckla pedagogik och undervisningsmetoder.

Tanums skolor måste bli mer likvärdiga och alla elever ska få god undervisning oavsett var i kommunen de bor. Så är det inte nu. Både undervisningstid, lärarbehörighet och förutsättningar skiljer sig åt mellan kommunens skolor och förskolor. Andelen behöriga lärare måste öka och elever i behov av särskilt stöd måste garanteras detta.

Pedagoger måste ges förutsättningar att se och möta alla barns behov.

Många barn i yngre åldrar vistas mer tid på fritidshemmen än i skolan. Fritidshemmens roll är viktig för att träna och befästa de kunskaper som skolan lär ut.

I budget 2019 aviserade majoriteten att kalkyler för byggnation av förskolor i Bullaren, Fjällbacka och Rabbalshede skulle inkomma under året, samt en plan för ombyggnation av Hamburgskolan. Nu tar vi budget för 2021 och än har vi inte sett kalkyler för förskolor eller byggnation.

Vi vill:

- Bygga förskolor.
- Sätta upp mål och kvalitetsgarantier för fritidshemmen.
- Arbeta för mindre barngrupper i förskolan.
- Att alla kommunens skolor och förskolor ska vara likvärdiga.

Integration

Integrationsarbetet slutar inte bara för att flyktingmottagandet minskat. Tanums kommun fick mycket pengar under flera år. Pengar som bl.a. lades till kommunens resultat och till andra verksamheter istället för att användas till integrationsarbetet. Nu är pengarna slut och den borgerliga majoriteten i Tanum vill skära ner på integrationsarbetet. Vi menar att vi behöver göra precis tvärtom.

Vi vill stärka integrationsarbetet och ha som målsättning att alla nyanlända snabbt ska känna sig delaktiga i samhället.

Vi vill:

- Behålla en hög bemanning på integrationsenheten.

Gång och cykelvägar

I Tanum finns ca 0,8 m cykelbana per invånare. Genomsnittet i landet är ca 2,4 m per invånare. Vi vill skapa en cykelanpassad infrastruktur i Tanums kommun. Vi vill ta fram enklare lösningar, så kallade cykelstråk, där vi själva har rådighet över byggnationen och inte behöver vänta in t.ex. Trafikverket. På så sätt kan vi få till trygga cykelvägar både enklare och billigare.

Vi vill:

- Prioritera arbetet med gång och cykelvägar.

Slutord

Socialdemokraterna i Tanum består av människor med många olika erfarenheter, yrken och kompetenser. Denna mångfald är vår styrka. Tillsammans vill vi skapa en kommun där alla får plats och känner sig delaktiga. Vi ser vikten av både en stark gemensam välfärd och ett privat näringsliv. Bägge behövs, för att skapa en livskraftig kommun.

Det politiska arbetet ska kännetecknas av öppenhet och transparens. Allt vi gör i Tanums kommuns namn, ska ske inför öppen ridå.

Vi sätter det goda politiska klimatet högt och samarbetar konstruktivt med de andra partierna i Tanum.

I skrivande stund befinner vi oss i ett extraordinärt läge, där ingen vet hur länge rådande pandemi kommer att hålla i sig och vilka konsekvenser det i slutändan blir för vår kommun.

Nu gäller det att vi arbetar både för att mildra de negativa konsekvenserna av pandemin, men även för Tanums framtida utveckling.

2020-11-24

Socialdemokraterna i Tanum

KF § 131

KS 2020/0533-923

Investeringsbudget 2021 och investeringsplan 2022-2023

Sammanfattning av ärendet

Budgetberedningen har upprättat förslag till investeringsbudget för 2021. Anslaget på investeringsbudgeten är knutna till vart och ett av de projekt/ramanslag som finns angivna. För anskaffning av inventarier anges en totalram. För varje investeringsprojekt anges om kapitalkostnadskompensation medges eller inte. Varje nämnd har rätt att fatta beslut om anskaffning av inventarier till ett belopp om högst 1000 tkr per objekt under förutsättning att nämnden finansierar kapitalkostnader och övriga driftskostnader inom sin budget.

Förslag till plan för investeringar under 2022-2023 har upprättats av budgetberedningen. Planen anger inriktningen på investeringsverksamheten och beslut om definitiva anslag för varje projekt fattas i investeringsbudgeten för vart och ett av åren 2022-2023. När totalt anslag anges innebär det ett medgivande att genomföra projektet även om budgetanslaget är uppdelat på flera år. Ärendet behandlas i kommunala samverkansgruppen den 29 oktober 2020.

Beslutsunderlag

Budgetberedningens förslag till budget 2021
Tjänsteskrivelse 27 oktober 2020

Yrkanden

Yrkande

Liselotte Fröjd (M) Roger Wallentin (C), Ida Östholm (M), Alf Johansson (M), Hans Schub (M) Benny Svensson (L), Michael Halvarsson (MP) och Johan Hultberg (M) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Yttrande

Louise Thunström (S) och Ronny Larsson (S) yttrar sig.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa investeringsbudget för 2021 och investeringsplan för åren 2022-2023

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder, Akten

Budgetdokumentet ligger bakom § 132

KF § 132

KS 2020/0533-923

Budget 2021

Sammanfattning av ärendet

Budgetberedningen har upprättat förslag till budget och budgetdokument för år 2021 med utgångspunkt från förslag till drift- och investeringsbudget. Låneramen uppgår i budget 2021 till 830 mkr.

Ärendet behandlas i kommunala samverkansgruppen den 29 oktober 2020.

Beslutsunderlag

Budgetberedningens förslag till budget 2021
Tjänsteskrivelse 27 oktober 2020

Yrkanden

Liselotte Fröjd (M) Roger Wallentin (C), Ida Östholm (M), Alf Johansson (M), Hans Schub (M) Benny Svensson (L) och Johan Hultberg (M) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Michael Halvarsson (MP) och Anette Hellberg (V) föreslår utökat anslag till barn- och utbildningsnämnden till 368 726 tkr och att följande text läggs till i första stycket på sidan 44 under rubriken "kommunledning" före sista meningen: Från januari 2021 och fyra år framåt avsätts 50 procent av befintlig tjänst på enheten för näringslivsutveckling för att tillsammans med kommunens klimat- och miljöstrateg öka det lokala näringslivets förmåga att förstå och följa åtaganden i Agenda 2030.

Louise Thunström (S) föreslår att Socialdemokraternas viljeinriktning biläggs till budgetförslaget (tilläggsförslag). Ronny Larsson (S) föreslår bifall till Louise Thunströms förslag.

Roger Wallentin (C), Hans Schub (M) och Benny Svensson (L) föreslår avslag på Socialdemokraternas viljeinriktningen.

Beslutsgång

Ordförande förklarar för tänkt beslutsgång som godkänns av kommunfullmäktige:

1. Beredningsförslaget mot förslag från Michael Halvarsson (MP) och Anette Hellberg (V)

2. Tilläggförslaget från socialdemokraterna om att bilägga viljeinriktningen till budgeten

Ordförande frågar på beredningsförslaget och Michael Halvarsson och Annette Hellbergs förslag var för sig och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt beredningsförslaget.

Därefter frågar ordförande på Louise Thunström och Ronny Larssons tilläggförslag om att bilägga Socialdemokraternas viljeinriktning till budgeten och finner att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa resultat- och balansbudget för 2021,

att kommunstyrelsen under år 2021 har rätt att nyupplåna och omsätta lån upp till en total låneram på 830 mkr,

att kommunstyrelsen under år 2021 har rätt att, utöver den totala låneramen för långfristig upplåning, uppta kortfristig upplåning om maximalt 35 mkr, och

att fastställa uppdaterade ekonomiska styrprinciper

att i övrigt fastställa budget och budgetdokument för år 2021

Reservationer

Michael Halvarsson, Miljöpartiet reserverar sig skriftligen mot beslutet.
Louise Thunström, Ronny Larsson, Ida Jakobsson, Gunilla Palm, Ann-Christin Antonsson och Ramona Cully, samtliga socialdemokrater reserverar sig skriftligen mot beslutet.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder, akten

TANUMS
KOMMUN

Ärendenummer: Ks 2020/0533

Tanums kommun
Budget 2021
Kommunfullmäktige
30 november 2020

BUDGET 2021 I KORTHET	3
MÅL OCH STYRNING	5
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	5
PRIORITERADE VERKSAMHETSMÅL	6
ÖVRIGA VERKSAMHETSMÅL	11
KVALITETSGARANTIER	14
EKONOMI OCH ANALYS	21
OMVÄRLD	21
KÄNSLIGHETSANALYS	22
BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR	23
RESULTAT- OCH FINANSBUDGET	26
RESULTATANALYS	27
BALANSBUDGET	28
ANALYS BALANSRÄKNING	29
EKONOMISK PLAN	30
NOTFÖRTECKNING	32
INVESTERINGSBUDGET	34
BESKRIVNING AV INVESTERINGSPROJEKT	36
NÄMNDERNAS VERKSAMHET	42
DRIFTBUDGET	42
SPECIFIKATION KOMMUNBIDRAG	43
KOMMUNSTYRELSEN	44
TEKNISKA NÄMNDEN	47
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN	50
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	53
OMSORGSNÄMNDEN	56
KOMMUNREVISIONEN	58
HÅLLBARHET	60
PERSONAL	60
FOLKHÄLSA	63
MILJÖ	65
TILLGÄNGLIGHET	66
KOMMUNALA BOLAG	67
EKONOMISKA STYRPRINCIPER FÖR TANUMS KOMMUN	68

BUDGET 2021 I KORTHET

Utdebitering

Budgetförslaget baseras på att utdebiteringen (kommunalskatten) hålls oförändrad 21,56 kr. Kommunalskatten har varit oförändrad sedan 2004.

Resultat

Budgeten redovisar ett överskott på 25,5 mkr. Det budgeterade resultatet innebär att kommunen lever upp till både balanskravet och det ekonomiska målet som kommunfullmäktige fastställt. Ett bra resultat behövs för att kunna finansiera de investeringar som är nödvändiga för en fortsatt positiv utveckling av Tanum.

Satsningar på skola och omsorg

Alla nämnder kompenseras fullt ut för beräknade pris- och löneökningar med 15,5 mkr. Ramjusteringar görs också för volymförändringar inom barnomsorg, skola och äldreomsorg.

Barn- och utbildningsnämnden budgettram utökas med 8,2 mkr varav 6,8 avser kompensation för pris- och löneökningar, 0,1 mkr volymökningar inom förskola och skola samt 1,4 mkr i ett särskilt resurstillskott.

Omsorgsnämndens budgettram ökas med 10,5 mkr varav 6,4 avser kompensation för pris- och löneökningar, 2,6 volymökningar inom äldreomsorgen samt ett särskilt resurstillskott på 1,5 mkr. Utöver ökade kommunala anslag tillförs omsorgsnämnden sju mkr i nya statsbidrag till äldreomsorgen.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten uppgår till brutto 186,6 mkr i 2021 års budget. Av investeringarna avser 53,2 mkr VA-verksamheten. För perioden 2021–2023 uppgår investeringarna till 633,2 mkr.

I investeringsbudgeten finns ett flertal större investeringsprojekt.

- Ombyggnad av Fjällbacka kaj för 55 mkr
- Ny räddningsstation och nya ambulanslokaler för 85 mkr
- Anslag för nya förskolor i Grebbestad, Fjällbacka, Bullaren och Rabbalshede
- Ombyggnad av Hamburgsundsskolan
- Ombyggnad av äldreboendet Hedegården i Tanumshede där det också kommer att skapas tio nya vårdplatser
- Det kommunala bostadsbolaget Tanums Bostäder AB får utökade möjligheter bygga nya hyresrätter
- Framtagande av 25 nya bostadstomter i Fjällbacka

Miljö- och klimatåtgärder

I budgeten upptas tre mkr för miljö- och energiinvesteringar utöver ordinarie anslag för fastighetsförbättrande åtgärder.

Under planperioden 2021-2023 budgeteras 23 mkr för byggnation av gång- och cykelvägar. Den största enskilda satsningen är en gång- och cykelväg mellan Slottet och Hamburgsund.

Va-investeringar uppgår under åren 2021-2023 till 232 mkr varav 53 mkr budgeteras under 2021. Det största enskilda projektet är en överföringsledning mellan Fjällbacka och Bodalsverket.

Långfristig skuld

Den ökade investeringsvolymen de senaste åren har gjort att låneskulden ökat. 2021 års budget innebär ökad låneskuld med 95,0 mkr till 820,0 mkr. Förslaget till budget för 2021 innebär en soliditet inkl. pensionsskuld på 14,2 procent.

Räntenetto

Räntenettet i budget 2021 beräknas till 8,5 mkr, varav räntekostnaderna beräknas till sammanlagt 10,0 mkr. Finansiella intäkter beräknas till 1,5 mkr.

Nämndernas ramar i budget 2021

Kommunfullmäktige	1,4 mkr
Kommunstyrelsen	62,4 mkr
Tekniska nämnden	32,1 mkr
Miljö- och byggnadsnämnden	10,4 mkr
Barn- och utbildningsnämnden	366,0 mkr
Omsorgsnämnden	337,9 mkr
Kommunrevisionen	0,9 mkr

Verksamhetsförändringar per nämnd

Utöver uppräknade nämndernas ramar för pris- och löneökningar görs följande förändringar nämndernas ramar:

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ram utökas med 500 tkr avseende halvårseffekt för införande tjänst som ekonomichef. Kommunstyrelsens ram minskar med 2 000 tkr avseende ökade intäkter från VA-verksamheten gällande kommuncentrala kostnader mm. Ramjustering görs genom överföring av anslag på 200 tkr från av miljö- och byggnadsnämnden till kommunstyrelsen på grund av helårseffekt för överföring av tjänst som miljö- och klimatstrateg.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens ram utökas med 220 tkr avseende delfinansiering av ytterligare tjänst som projektingenjör. Ramjustering görs genom överföring av anslag på 500 tkr från av tekniska nämndens till barn- och utbildningsnämnden på grund av upprättat internhyresavtal gällande skötsel av Sparvallen.

Miljö- och byggnadsnämnden

Ramjustering görs genom överföring av anslag på 200 tkr från av miljö- och byggnadsnämnden till kommunstyrelsen på grund av helårseffekt för överföring av tjänst som miljö- och klimatstrateg.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens ram ökar med 1 350 tkr i särskilt resurstillskott. Volymökningar ökar barn- och utbildningsnämndens ram med 140 tkr.

Barn- och utbildningsnämndens ram minskar med 1 650 tkr på grund av justering av engångsanslag i budget 2020 avseende modul vid Hamburgsundskolan. Ramjustering görs genom överföring av anslag på 500 tkr från av tekniska nämndens till barn- och utbildningsnämnden på grund av upprättat internhyresavtal gällande skötsel av Sparvallen.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämndens budgetram ökar med 1 500 tkr i särskilt resurstillskott. Volymökningar inom äldreomsorgen ökar omsorgsnämndens ram med 2 600 tkr. Utöver ökade kommunala anslag tillförs omsorgsnämnden sju mkr i nya statsbidrag till äldreomsorgen.

MÅL OCH STYRNING

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

VISION

Tanum är en kommun som kännetecknas av småskalighet, entreprenörskap och närhet till natur och vatten. Med förankring i historien, som återspeglas i hållristningar och kulturmiljöer, ska hela kommunen utvecklas på ett sätt som är långsiktigt hållbart och som stärker Tanums identitet med livskraftiga samhällen och en levande landsbygd.

Tanums kommuns vision är att kommunen ska växa till 13 000 invånare. Visionen symboliserar den positiva utveckling som ska karaktärisera Tanums kommun.

En positiv befolkningsutveckling ska skapas genom satsningar på i första hand områdena boende, infrastruktur och näringsliv.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet. Tanums kommun har definierat ”god ekonomisk hushållning” som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Ekonomi

Tanums kommuns övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Övergripande ekonomiskt mål

Tanums mål avseende det finansiella perspektivet av god ekonomisk hushållning består av två delmål, dels ett resultatmål och dels ett investeringsmål. För att nå god ekonomisk hushållning ska båda delmålen vara uppnådda.

Resultatmål

Resultatet ska varje år uppgå till minst 20 mkr.

Investeringsmål

Nettoinvesteringarna får inte överstiga 850 mkr under perioden 2021-2023

Verksamhet

Kommunfullmäktige beslutar i budgeten om elva prioriterade verksamhetsmål. De prioriterade målen beskriver vad kommunens olika verksamheter ska uppnå och ska ses som den samlade övergripande målsättningen för kommunen som helhet. För att verksamhetsperspektivet av god ekonomisk hushållning ska vara uppnått ska minst hälften av målen för de prioriterade verksamhetsområdena vara uppnådda.

PRIORITERADE VERKSAMHETSMÅL

Kommunfullmäktige beslutar i budgeten om ett antal prioriterade verksamhetsmål. De prioriterade målen beskriver vad kommunens olika verksamheter ska uppnå och ska ses som den samlade övergripande målsättningen för kommunen som helhet. För varje prioriterat verksamhetsmål finns en eller flera indikatorer som används för att avgöra om verksamhetsmålet är uppfyllt eller inte. För att målet för ett verksamhetsområde ska anses uppnått ska minst hälften av delmålen (indikatorerna) vara uppfyllda.

För att verksamhetsperspektivet av god ekonomisk hushållning ska vara uppnått ska minst hälften av målen för de prioriterade verksamhetsområdena vara uppnådda.

Boende

Det ska byggas 300 bostäder under mandatperioden 2019–2022. Det ska finnas villatomter till försäljning i kommunens större samhällen. Kommunala villatomter ska säljas till marknadsmässiga priser.

Indikatorer:

- Antal färdigställda bostäder under året/mandatperioden ska uppgå till 300
- Villatomter till försäljning per den 31 december respektive år

Näringsliv

Kommunen ska skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen genom att förbättra företagsklimatet och utveckla myndighetsutövningen utifrån företagarnas behov. Tanum ska under mandatperioden 2019–2022 nå placering bland de 100 bästa i Svenskt Näringslivs ranking. Det genomsnittliga resultatet för de tre senaste åren för det sammanfattande nöjdhetsindexet (NKI) i SKL:s insiktsmätning ska vara minst 70.

Indikatorer:

Antal företag i kommunen

- Antal nystartade företag under året
- Placering i Svenskt Näringslivs ranking
- Sammanvägt index i SKL:s Insiktsmätning (genomsnitt de tre senaste åren)

Infrastruktur

Minst 90 procent av hushållen i Tanum ska ha möjlighet till bredbandsanslutning. Infrastrukturen i kustsamhällena ska förbättras.

Indikatorer:

- Utbyggnad förbättringar av gator, vägar samt gång- och cykelleder
- Andelen hushåll som har möjlighet till bredbandsanslutning med en kapacitet av minst 100 Mbit per sekund

Fysisk planering

Kommunen ska ha en god planeringsberedskap som möjliggör en långsiktig hållbar utveckling i hela kommunen och som stärker Tanums identitet med livskraftiga samhällen och en levande landsbygd.

Indikatorer:

- Minst sju detaljplaner ska i genomsnitt antas per år sett över en treårsperiod
- Antagna detaljplaner under året ska minst möjliggöra 75 bostäder
- Det ska finnas säljbar verksamhetsmark i kommunens större samhällen

Service

Tillgänglighet och service i alla kontakter ska ständigt förbättras. Genom att aktivt kommunicera med invånare och intressenter ska kommunen underlätta och påskynda ärendehantering.

Indikatorer:

- Tillgänglighet per telefoni ska uppgå till minst 80 procent
- Andelen inkommande e-post som besvaras inom ett dygn ska uppgå till minst 95 procent
- Sammanvägt index i SKL:s Insiktsmätning (genomsnitt de tre senaste åren) ska vara minst 70

Utbildning

Verksamheten ska fokusera på kunskap, trygghet, trivsel och respekt. Alla barn och elever ska bli behöriga till nästa nivå.

Indikatorer:

- Andelen av de elever i åk 3 som deltagit i alla delprov (Nationella prov) och som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk ska vara lägst 75 procent som ett genomsnitt de senaste tre åren
- Andelen av de elever i åk 3 som deltagit i alla delprov (Nationella prov) och som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik ska vara lägst 75 procent som ett genomsnitt de senaste tre åren
- Andelen elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen ska vara lägst 80 som ett genomsnitt de tre senaste åren
- Andelen elever som avslutar åk 9 och som är behöriga till ett högskoleförberedande program eller ett yrkesprogram på gymnasiet ska vara lägst 85 procent som ett genomsnitt de tre senaste åren
- Andelen elever (exkl. IM) som fullföljer gymnasiet och erhåller examen inom tre år ska vara lägst 75 procent mätt som ett genomsnitt de tre senaste åren
- I Skolinspektionens enkät som görs om nöjdhet för årskurs 9 ska lägst medelvärde 7,0 uppnås.

Äldreomsorg

Verksamheten skall präglas av en god och säker omsorg, vård och service för att äldre och funktionshindrade skall ges ett gott liv med trygghet i sin livssituation. Alla ska bemötas med respekt och värdighet utifrån sina individuella förutsättningar och behov. Äldreboende ska finnas i flera orter. För äldre ska det finnas boenden med olika boendeformer.

Indikatorer:

- Serviceutbudet på särskilt boende ska uppgå till minst index 65 i mätningen ”Kommunens kvalitet i korthet, KKiK”
- Antal personal som möter vårdtagare i hemtjänsten under en 14-dagarsperiod ska vara högst 15
- I socialstyrelsens mätning över brukarnöjdhet ska Tanum uppnå lägst nöjdbrukarindex 85 för särskilt boende och lägst nöjdbrukarindex 85 inom hemtjänst

Kultur och fritid

Kommunen ska, i samverkan med föreningar och andra aktörer, skapa förutsättningar för ett varierat och rikt utbud inom kultur och fritid för alla. Kommunen ska, tillsammans med andra aktörer, arbeta för att utveckla Världsarvet som besöksmål.

Indikatorer:

- I enkäten till föreningslivet ska minst 80 procent ange att de är nöjda med kommunens service.
- Antal kulturarrangemang i egen regi eller genom kommunalt arrangörsstöd ska vara minst 100 stycken
- I enkäten till fritidsgårdsanvändare ska minst 80 procent ange att de är nöjda med verksamheten
- I enkäten till biblioteksanvändare ska lägst 80 procent ange att de är nöjda med verksamheten
- Antal besökare på Vitlycke ska uppgå till lägst 125 000.

Teknisk service**Lokaler**

Kommunen skall utifrån en lokalförsörjningsplan tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamhetslokaler.

Indikatorer:

- Lokalkostnaden för kommunens verksamhetslokaler skall i genomsnitt vara högst 750 kr per kvm.
- Anslag för planerat underhåll skall inte understiga 125 kr per kvm i genomsnitt.

Vatten- och avlopp

Kommunen skall tillgodose behovet av VA på ett kostnadseffektivt sätt och som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Indikatorer:

- Kommunens VA-taxa höjs med högst tre procent inklusive index (KPI) per år i genomsnitt de under åren 2020–2022.
- Uttaget av vatten får inte överstiga 80 procent av vattenverkets kapacitetsutrymme under längre tid än två dagar i sträck per vecka.
- Andelen anslutna abonnenter till respektive avloppsreningsverk får inte överskrida verkets tillåtna mängd personekvivalenter.

Personal

Ledarskap och medarbetarskap är varandras förutsättningar och tillsammans leder de till utveckling, hälsa, effektivitet och god kvalitet i verksamheten.

Indikatorer:

- Nöjd medarbetarindex (HME) ska vara bättre än det genomsnittliga värdet i Sverige
- Sjukfrånvaron ska vara lägre än den genomsnittliga sjukfrånvaron för Sveriges kommuner
- Antalet personer med heltidsanställning ska öka med 100 stycken under åren 2019–2021.

Miljö

Det övergripande mätbara målet för Tanums kommun är att kommunens utsläpp av växthusgaser ska minska med 20 procent räknat från 2019 till 2024.

Indikatorer energi:

- 50 procent av kommunen energianvändning ska år 2024 vara lokalt producerad.
- Energianvändningen för el och uppvärmning ska minska med 10 procent (räknat per kvadratmeter lokalyta)
- 99 procent av den energi som används för verksamhetsel och uppvärmning ska vara fossilfri.
- All el som används i den kommunala verksamheten ska vara fossilfritt producerad.

Indikatorer livsmedel:

- Andelen närproducerade livsmedel som används i de kommunala köken ska uppgå till minst tio procent år 2024. 1) 2)
- Andelen ekologiska livsmedel som används i de kommunala köken ska uppgå till minst 60 procent år 2024. 2)
- Matsvinnet i de kommunala köken ska uppgå till maximalt tio procent till år 2024.

1) Med närproducerade livsmedel avses livsmedel producerat i Norra Bohuslän

2) Andelen närproducerade och andelen ekologiska livsmedel mäts beloppsmässigt som andel av de totala inköpen

Indikatorer transporter:

- Utsläppen från kommunens transporter ska minska med 50 procent under perioden.
- Andelen fossilfria bilar och andra fordon ska öka och vara minst 50 procent av fordonsparken år 2024.
- Ökad användning av digitala hjälpmedel ska leda till att resandet minskar under perioden 2019–2024.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING - MÅL FÖR KOMMUNKONCERNEN

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet. Tanums kommun har definierat ”god ekonomisk hushållning” som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar.

För att uppnå god ekonomisk hushållning ska både målet för ekonomi och det sammanvägda målet för verksamhet vara uppnådda.

Förutom den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform bedrivs del av kommunens verksamhet i bolagsform. I kommunkoncernen ingår de av Tanums kommun helägda bolagen Tanums Bostäder AB och Tanums Hamnar AB samt Rambo AB i vilket Tanums kommun äger 25 procent.

Ekonomi

Tanums kommuns övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Övergripande ekonomiskt mål

För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kommunkoncernens soliditet (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) ska uppgå till minst 10,0 procent.

Verksamhet

För att verksamhetsperspektivet av god ekonomisk hushållning ska vara uppnått ska minst hälften av målen för de prioriterade verksamhetsområdena vara uppnådda

För att målet för ett verksamhetsområde ska anses uppnått ska minst hälften av delmålen (indikatorerna) vara uppfyllda.

Verksamhets som bedrivs i förvaltningsform.

De målsättningar som finns angivna för i kommunens mål för god ekonomisk hushållning gäller även för kommunkoncernen.

Kommunala bolag

Målsättning

Den verksamhet som sker i de kommunala bolagen ska bedrivas med en hög servicenivå och på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och därigenom skapa nytta för bolagens kunder.

Indikatorer

- Kommunens samtliga båtplatser skall vara uthyrda. (Tanums Hamnar AB)
- Underhållskostnaden ska inte understiga 125 kr/kvm/år. (Tanums Bostäder AB)
- Hyresgästernas helhetsbedömning av Tanums Bostäder som hyresvärd, ska överstiga Nöjd-kund-index-nivå 60 (Tanums Bostäder AB)
- Andelen avfall som återvinns ska vara minst 30 procent (Rambo AB)

ÖVRIGA VERKSAMHETSMÅL

Kommunfullmäktige anger ett övergripande mål för verksamheten i form av en verksamhetsinriktning. Verksamhetsinriktningen ska också utgöra grunden för nämndernas framarbetande av konkreta verksamhetsmål.

Folkhälsa (Ks)

Tanums mål för folkhälsa är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Kommunfullmäktige har antagit folkhälsorådets nya utvecklingsområden:

- Jämlik hälsa och hållbar utveckling
- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Goda levnadsvanor

Nämnderna utgår från dessa utvecklingsområden och antar folkhälsomål. Dessa mål ligger till grund för folkhälsoinsatser inom nämndernas ansvarsområden. Folkhälsoarbetet ska årligen följas upp i Välfärdsbokslut.

Räddningstjänst (Ks)

Räddningstjänsten har dygnet runt beredskap. Tiden från det att räddningstjänsten får larm och till det första fordonet lämnar brandstationen ska ej överstiga fem minuter (anspänningstid).

Indikatorer:

- Anspänningstid, andel inom 95 procent

Flyktingverksamhet (Ks)

Flyktingmottagningen i Tanums kommun ska vara god och ändamålsenlig med fokus på integration, sysselsättning och egen försörjning

Individ- och familjeomsorg (On)

Verksamheten ska präglas av en hög servicenivå gentemot sökanden med ett fokus på den enskildes självbestämmande och individuella behov. Den enskilde får tala med en handläggare samma arbetsdag som första kontakten tas, den som ansöker om bistånd får en tid för besök inom nio arbetsdagar och den som ansökt om ekonomiskt bistånd får ett beslut inom fem arbetsdagar.

Den som bor och/eller vistas i kommunen ska kunna leva ett tryggt, samhällsintegrerat och självständigt liv. Verksamheten ska inriktas mot förebyggande insatser. Särskilt engagemang ska ägnas åt behov som rör barn och unga.

Indikatorer:

- I mätningen ”Kommunens kvalitet i korthet, KKIK” ska verksamheten ligga över snittet i landet när det gäller ej återaktualisering i försörjningsstöd och ej återaktualisering inom insatser för barn
- Verksamheten ska ha kortare utredningstid än snittet i landet för barn och ungdom (KKiK)

Funktionshinderverksamhet (On)

Verksamheten ska präglas av en hög servicenivå gentemot den sökande med ett fokus på den enskildes självbestämmande och individuella behov. Den enskilde ska kunna leva ett tryggt, samhällsintegrerat och självständigt liv. Särskilt engagemang ägnas åt behov som rör barn och unga.

- Tanums kommun ska ha kortare utredningstid än snittet i landet när det gäller LSS-insatser.

- Tanum ska uppnå lägst index 80 när det gäller upplevd trygghet med alla i personalen (gruppbostad) i den nationella brukarundersökningen inom funktionshinderområdet.
- Tanum ska uppnå lägst index 80 när det gäller att få bestämma om saker som är viktiga hemma (servicebostad) i den nationella brukarundersökningen inom funktionshinderområdet.
- Tanum ska uppnå lägst index 80 när det gäller upplevd trivsel på daglig verksamhet i den nationella brukarundersökningen inom funktionshinderområdet.

Kostenheten (On)

Verksamheten ska inspirera till sunda matvanor på ett lustfyllt sätt där smak, kvalitet och trevlig måltidsmiljö är viktiga komponenter.

Indikatorer:

- Verksamheten uppnår minst 70 poäng i mätningen Öppna jämförelser när det gäller brukarbedömning av mat och måltider

Bygglov (Mbn)

Genom myndighetsutövning och rådgivning, präglad av en god service, ska bygglovsavdelningen verka för en god bebyggd miljö i kommunen.

Miljö- och hälsoskydd (Mbn)

Verksamheten syftar till att skydda miljön och människors hälsa, samt ska präglas av en god service.

Anläggningar (Tn)

Kommunen skall tillhandahålla väl fungerande anläggningar som stimulerar till ett aktivt sport-kultur- och friluftsliv, tillgängligt för alla.

Indikatorer:

- Antal badplatser som är tillgänglighetsanpassade skall vara minst fem
- Badvattenprov tas i enlighet med EU-direktiv för badplatser och skall visa att vattnet är tjänligt som badvatten
- Kommunens lekplatser och idrottshallar skall godkännas av extern besiktningsman enligt fastlagt besiktningsintervall

Offentlig miljö (Tn)

Kommunens offentliga miljöer skall vara attraktiva, värna om kommunens kulturarv och identitet samt fungera som naturliga mötesplatser för kommuninvånare och besökare.

Indikatorer:

- NKI medborgarundersökning
- Följer antagen underhållsplan för kulturbyggnader
- Följer skötselplan för grönytor och rabatter

Gator och trafik (Tn)

Det kommunala gatu- och vägnätet skall erbjuda trafikanterna en säker trafikmiljö och en tillfredställande vägstandard. Förutsättningarna för oskyddade trafikanter skall ständigt förbättras genom utbyggnad eller ombyggnad av gång- och cykelvägnätet.

Indikatorer:

- Gatubelysningen kontrolleras tre gånger per år
- Parkeringsplatser skall finnas inom rimligt gångavstånd i alla våra samhällen.
- Kommunal snöröjning erbjuds alla permanentboende fastighetsägare.
- Kommunen följer antagen underhållsplan för reinvestering av gator och vägar

Barnomsorg (Bun)

Verksamheten skall i en miljö som präglas av trygghet, trivsel och respekt för allas lika värde erbjuda utbildning som stimulerar barns inre motivation till ett aktivt lärande utifrån vars och ens individuella förutsättningar med sikte på att alla ska nå målen. Barnomsorgsplats ska erbjudas inom tre månader.

Indikatorer:

- Andelen som erbjuds barnomsorgsplats inom tre månader ska vara minst 90 procent
- Antalet barn per anställd i snitt i kommunens förskolor ska vara högst 5,5

Arbetsmarknadsenheten (Bun)

Verksamheten skall bidra till en väl fungerande arbetsmarknad med fokus på att bryta utanförskap genom att betona vikten av att delta i arbetslivet. Insatserna vid arbetsmarknadsenheten ska vara aktiverande och motiverande samt syfta till ökad grad av egen försörjning hos deltagarna.

Indikatorer:

- Andelen av deltagarna från Arbetsförmedlingen som går ifrån Arbetsmarknadsenheten ut i reguljärt arbete, anpassad anställning eller studier ska vara minst 25 procent
- Andelen av deltagarna från Omsorgen som går ifrån Arbetsmarknadsenheten och har ökat sin arbetsförmåga/anställningsbarhet ska vara minst 25 procent

KVALITETSGARANTIER

Tanums kommun har kvalitetsgarantier för olika kommunala verksamheter. En kvalitetsgaranti beskriver och tydliggör vad du har rätt att förvänta dig av olika kommunala verksamheter. Garantin ska ses som både ett löfte och en upplysning om vad du har rätt att förvänta dig av tjänster och service i Tanums kommun.

Tillgänglighet (Ks)

Enligt förvaltningslagen ska myndigheter och kommuner vara tillgängliga för allmänheten i så stor utsträckning som möjligt, lämna upplysningar, vägledning och råd, besvara frågor och hjälpa allmänheten tillrätta.

Tanums kommun lämnar följande garanti:

- Oavsett hur förfrågan kommit till kommunen svarar vi senast efter två arbetsdagar. Om ärendet kräver längre handläggningstid bekräftar vi inom samma tid, mottagandet med uppgift om vem som handlägger ärendet.
- Protokoll från sammanträden finns tillgängliga på kommunens hemsida och bibliotek senast två dagar efter justering.
- Tanums webbplats ska innehålla aktuell och korrekt information om kommunens verksamhet.
- Webbplatsen ska dessutom ge tillgång till service och tjänster samt möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter på den kommunala verksamheten.
- Alla som kontaktar kundcenter ska få ett gott bemötande och vi lämnar svar med god kvalitet. Vi har öppet vardagar 8.00–16.30.
- Vi besvarar e-post inom en arbetsdag. Om ärendet kräver längre handläggningstid bekräftar vi inom samma tid mottagandet med uppgift om vem som handlägger ärendet.

Serveringstillstånd och tillsyn (Ks)

Kommunstyrelsen är tillståndsmyndighet för serveringstillstånd och ska pröva och besluta om ansökningar om serveringstillstånd samt utöva tillsyn av befintliga serveringstillstånd.

Kommunens enhet för serveringstillstånd och tillsyn ska:

- Skapa dialog mellan kommunen och försäljningsställena genom möten och information till företagare.
- Ge den sökande information och råd. Erbjuder ett personligt besök av kommunens handläggare i samband med ansökan om serveringstillstånd.
- Göra tillsynsbesök på restauranger och andra försäljningsställen med serveringstillstånd.
- Se till att beslut om permanent serveringstillstånd fattas senast sex veckor efter det att remissvar inkommit från berörda myndigheter och inga hinder enligt Alkohollagen föreligger mot att bevilja sökt serveringstillstånd.

Räddningstjänst (Ks)

- Räddningstjänsten har dygnet runt beredskap. Tiden från det att räddningstjänsten får larm och till det första fordonet lämnar brandstationen ska ej överstiga fem minuter (anspanningstid).

Fastighet/Lokaler (Tn)

- Vid den årliga enkätundersökningen bland våra nyttjare i kommunala verksamhetslokaler ska vi uppnå minst 3,0 på en femgradig skala i kundnöjdhet.

Badplatser (Tn)

- Badplatserna med tillhörande utrustning ska vara iordningställda årligen senast den 15 juni.
- Badplatser med hög besöksfrekvens får tillsyn av toaletter och sophämtning minst tre gånger i veckan under högsäsong när vädret är tjänligt för bad. Övriga badplatser får tillsyn och sophämtning minst en gång per vecka.

Lekplatser (Tn)

- Säkerhetsbesiktning varje år enligt svensk standard samt tillsyn minst var 14:e dag. Trasig utrustning skall åtgärdas inom 10 dagar.

Snöröjning (Tn)

- Snöröjning för permanentboende påbörjas vid 10 cm snödjup.

Gatubelysning (Tn)

- All gatubelysning ska tre gånger per år kontrolleras och vid behov åtgärdas.
- Belysning som slocknat på trafikfarliga platser ska åtgärdas inom två arbetsdagar. På övriga sträckor skall det åtgärdas inom 14 dagar om det är minst tre lampor som slocknat.

Dricksvatten (Tn)

- Leveransavbrott ska åtgärdas inom 24 timmar. Under avbrottet skall dricksvatten erbjudas via vattenpost eller vattentank inom 5 timmar, tiden 23–06 oräknad.

Bygglov (Mbn)

- Om komplettering krävs i din ansökan skickas en begäran om komplettering till dig inom tre veckor från det att ditt ärende inkommit till oss.

Miljöverksamhet (Mbn)

- När din ansökan om enskilt avlopp är komplett ska du få ett beslut i ärendet inom sex veckor vid delegationsbeslut, eller inom åtta veckor om beslut ska fattas av miljö- och byggnadsnämnden.

Fysisk planering (Mbn)

- Alla gällande detaljplaner finns tillgängliga i webbkarta på kommunens hemsida

Barnomsorg (Bun)

- Barnomsorgsplats erbjuds inom tre månader efter anmälan.
- Barnen i förskola och pedagogisk omsorg har utomhusverksamhet varje dag.
- Verksamhetens miljö är trygg och säker.
- God och näringsriktig mat serveras.
- Föräldrastödsinsatser erbjuds genom hela förskole- och skoltiden.

Utbildning (Bun)

- Verksamhetens miljö är trygg och säker.
- God och näringsriktig mat serveras.
- Överenskommelse om samarbete skrivs mellan skola och hem om ansvarstagandet för barnets skolgång.
- Föräldrastödsinsatser erbjuds genom hela förskole- och skoltiden.
- Om en elev är frånvarande tar skolan kontakt med hemmet samma dag.
- Alla elever får individuellt stöd för att nå målet att kunna läsa med god förståelse i slutet av år tre.
- Matematikutvecklare stödjer lärarna i att utveckla och sprida effektiva sätt att lära matematik.
- Alla elever har tillgång till digitala läromedel.
- Föräldrar och elever har rätt att fritt välja barnomsorgsform, skola och skolort. Skolskjuts medges om detta ryms inom befintliga kommunala skolskjutslinjer.

Kultur- och fritidsverksamhet (Bun)

- Alla barn mellan två och åtta år får en födelsedagsbok.
- Barn i förskoleåldern ges möjlighet att se en professionell föreställning (teater, dans eller musik) vid minst två tillfällen per år.
- Alla elever ges möjlighet att se en professionell föreställning (teater, dans eller musik) vid minst åtta tillfällen under sin grundskoletid och besöka Vitlycke Museum vid minst två tillfällen under sin skoltid.
- Fritidsgårdsverksamheten bygger på de ungas initiativ med personalens professionella stöd.
- Kultur och fritidsaktiviteter erbjuds under minst höst- och sportloven.
- All ungdomsverksamhet är drogfri.
- Minst ett allmänt föreningsmöte hålls per år för dialog om utveckling och behov av stöd.
- Alla elever ges möjlighet att utöva idrott på Sparvallen.

Arbetsmarknadsenheten (Bun)

- Arbetsmarknadsenhetens verksamhet skall vara känd av samverkanspartners och kommunens invånare.
- Arbetsmarknadsenheten skall besvara varje förfrågan om plats inom en vecka.
- Arbetsmarknadsenheten skall besvara varje förfrågan om uppdrag inom en vecka.
- Arbetsmarknadsenheten skall erbjuda deltagaren en fyra veckors prövotid inom fyra veckor.
- Alla deltagare skall ha en överenskommelse/utvecklingsplan samt en verksamhetssamordnare och kontaktperson.
- Arbetsmarknadsenheten skall ha minst 80 procent nöjda kunder samt deltagare.

Individ- och familjeomsorg (On)

- Under kontorets öppettider har du möjlighet att prata med en handläggare om ditt ärende.
- Vi erbjuder dig, som söker om stöd, en tid för besök inom nio arbetsdagar från din första kontakt med myndighetsfunktionen.
- Du får ett beslut inom fem arbetsdagar när du sökt om ekonomiskt bistånd, under förutsättning att allt underlag kommit in.
- Du får ett beslut inom två månader när du sökt om till exempel kontaktperson eller familjehem, under förutsättning att allt underlag kommit in.

Integrations- och flyktingverksamhet (On)

- Vi erbjuder varje nyanländ familj ett introduktionsprogram om den egna kommunen senast tre veckor från mottagningsdatum.
- Vi erbjuder nyanlända familjer lagstadgad samhällsorientering inom tre månader. Denna ska vara avslutad senast ett år efter datum för kommunmottagandet.
- Vi erbjuder utökad kommuninformation vid fyra tillfällen per år åt medlemmar i nyanlända familjer.

Äldreomsorg (On)

Hemtjänst

- Under kontorets öppettider har du möjlighet att prata med en handläggare om ditt ärende.
- Du får ett beslut inom fem arbetsdagar när du sökt om hemtjänst eller trygghetslarm, under förutsättning att allt underlag kommit in.
- Vi verkställer ditt beslut om hemtjänst eller trygghetslarm inom fem arbetsdagar.
- När vi börjar arbeta hos dig får du tydlig information om de mål och kvalitetsgarantier som gäller för din insats.
- Inom en vecka från att vi börjar arbeta hos dig får du en kontaktperson utsedd. Du har alltid rätt att byta kontaktperson.
- Vi planerar dina insatser tillsammans med dig inom en vecka. Inom tre veckor dokumenteras det stöd du ska få utifrån dina behov, önskemål och intressen i en genomförandeplan.
- Din genomförandeplan följs upp kontinuerligt och utvärderas tillsammans med dig var sjätte månad.

Korttidsvård

- Under kontorets öppettider har du möjlighet att prata med en handläggare om ditt ärende.
- När du kommer till oss får du tydlig information om de mål och kvalitetsgarantier som gäller för din insats.
- Vi erbjuder ett välkomstsamtal samma dag som du kommer till oss.
- Du får en kontaktperson utsedd samma dag som du kommer till oss. Du har alltid rätt att byta kontaktperson.
- Vi planerar dina insatser tillsammans med dig. Inom tre dagar dokumenteras det stöd du ska få utifrån dina behov, önskemål och intressen i en genomförandeplan.
- Din genomförandeplan följs upp en gång per vecka, inom demensvården var 14:e dag.

Särskilt boende

- Under kontorets öppettider har du möjlighet att prata med en handläggare om ditt ärende.
- Du får ett beslut inom tre veckor när du sökt om särskilt boende, under förutsättning att allt underlag kommit in.
- När vi börjar arbeta hos dig får du tydlig information om de mål och kvalitetsgarantier som gäller för din insats.
- Du får en kontaktperson utsedd samma dag som du flyttar in i din lägenhet. Du har alltid rätt att byta kontaktperson.
- Vi erbjuder ett välkomstsamtal inom tre dagar från att du flyttar in i din lägenhet.
- Vi planerar dina insatser tillsammans med dig inom 14 dagar. Inom tre veckor dokumenteras det stöd du ska få utifrån dina behov, önskemål och intressen i en genomförandeplan.
- Din genomförandeplan följs upp kontinuerligt och utvärderas tillsammans med dig var sjätte månad.
- Vi erbjuder dig 30 minuter individuell kontakttid varje vecka.

Sjuksköterskor

- Vi utser en omvårdnadsansvarig sjuksköterska inom två veckor från att du skrivits in i hemsjukvården. Vid korttidsvård utser vi en omvårdnadsansvarig sjuksköterska direkt.
- Vi håller ett planeringsmöte med dig inom två veckor från att du skrivits in i hemsjukvården. Vid korttidsvård hålls planeringsmöte inom två dagar.
- Vi gör riskbedömningar för fall, trycksår och nutrition inom två veckor från inskrivning i hemsjukvården. Vid korttidsvård görs riskbedömningarna inom två dagar.
- Vi upprättar en vårdplan som beskriver den hjälp du ska få av oss inom tre veckor från att du skrivits in i hemsjukvården. Vid korttidsvård upprättas vårdplan inom tre dagar.
- Din vårdplan följs upp vid behov, men minst en gång per år. Vid korttidsvård följer vi upp din vårdplan minst varje vecka.
- Vi erbjuder dig, som är anhörig till någon som vi har vårdat, ett efterlevandesamtal inom sex veckor från vår patients dödsfall.

Arbetsterapi/fysioterapi

- Vi tar kontakt med dig för att göra en bedömning inom sju arbetsdagar efter att vi fått en remiss.

Funktionshinderverksamhet (On)

- Under kontorets öppettider har du möjlighet att prata med en handläggare om ditt ärende.
- Du får ett beslut inom tre veckor när du sökt om insatser enligt LSS, under förutsättning att allt underlag kommit in.
- När vi börjar arbeta hos dig får du tydlig information om de mål och kvalitetsgarantier som gäller för din insats.
- Samma dag som vi börjar arbeta hos dig får du en kontaktperson utsedd. Du har alltid rätt att byta kontaktperson.
- Vi planerar dina insatser tillsammans med dig. Inom en månad dokumenteras det stöd du ska få utifrån dina behov, önskemål och intressen i en genomförandeplan.
- Din genomförandeplan följs upp kontinuerligt och utvärderas tillsammans med dig var sjätte månad.

Bostad med särskild service

- Vi verkställer ditt beslut om bostad med särskild service inom sex månader.
- Tillsammans med dig upprättar vi en plan för din inflyttning i den nya bostaden senast en månad innan du ska flytta in.

Daglig verksamhet

- Vi verkställer ditt beslut om daglig verksamhet inom tre månader.

Korttidsverksamhet

- Vi verkställer ditt beslut om korttidsvistelse inom en månad.

Personlig assistans

- Vi verkställer ditt beslut om personlig assistans inom tre månader, såväl när det gäller beslut enligt LSS som socialförsäkringsbalken.
- Vi låter dig vara med i rekryteringen av din arbetsgrupp.

Boendestöd

- Vi verkställer ditt beslut om boendestöd inom fjorton dagar.

Kostenheten (On)

- Vi har väl fungerande egenkontrollprogram vilket säkerställer god hygien i alla led och säkra livsmedel.
- Vi låter matgästerna på äldreomsorgens särskilda boenden vara delaktiga i utformningen av matsedel och måltidsmiljö.
- Vi utvärderar och reviderar matsedeln minst tre gånger höst och vår.

EKONOMI OCH ANALYS

OMVÄRLD

Samhällsekonomin

År 2020 är exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Ekonomin har vänt tydligt uppåt sedan dess, men i vilken takt som återhämtningen kommer att fortgå är fortfarande högst osäkert. Smittspridningen av covid-19 ökar nu åter i samhället. Vilka de ekonomiska konsekvenserna blir av detta är mycket osäkert. Men det kraftiga raset i våras innebär att återhämtningen kommer att ta tid.

Sedan februari har pandemin överskuggat allt annat och skiftat fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många tidigare talade om. Exempelvis Brexit, där det ännu i dag inte går att utesluta betydande negativa effekter för den europeiska ekonomin vid ett oordnat utträde för Storbritannien, spänningarna mellan USA och Kina, liksom i viss grad mellan USA och Europa med tydlig bäring på handels-förutsättningarna. På lite längre sikt finns risken att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt – så länge avtalsfrågor inte lösts och geopolitiska tvister består.

Kommunsektorn

Kommunernas ekonomi och verksamhet har i stor utsträckning påverkats av effekter från pandemin under 2020. En relativt svag skatteunderlagstillväxt 2020 och 2021 vägs upp av den stora ökningen av de generella statsbidragen. Kommunsektorn beräknas som helhet göra ett starkt ekonomiskt resultat 2020. Investeringsutgifterna har ökat under flera år och uppgick 2019 till 77 miljarder kronor vilket är en historiskt hög nivå. Även de kommande åren beräknas investeringarna ligga på en hög nivå.

Kommunsektorn står inför en stor demografisk utmaning som beror på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Grovt räknat ökar behoven av välfärd med en procent per år den kommande tioårsperioden. Främst är det äldreomsorgen och hälso- och sjukvården som har ett starkt tryck med ökande behov. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven.

Befolkning

Tanums befolkning har ökat med 500 personer den senaste femårsperioden. Efter att ha befolkningen har ökat sex år i rad minskade invånarantalet med 32 personer under 2019 och uppgick den 31 december 2019 till 12 841. Minskningen under 2019 beror främst att utflyttningen har ökat. Trots en ökad utflyttning har Tanum ett mindre inflyttningsöverskott även 2019. Bortsett från mindre flyttningsunderskott 2005 och 2012 har Tanum haft ett positivt flyttnetto varje år sedan 1997. Födelsenettet har varit negativt varje år sedan 1993. Under de tre första kvartalen 2020 ökade Tanum befolkning med cirka 75 personer. Prognosen för de kommande åren är att befolkningen kommer öka med cirka 40 personer per år.

KÄNSLIGHETSANALYS

Borgensåtaganden

Kommuninvest

Tanums kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening som är ett samarbete kring finansiella tjänster, främst upplåning. Kommuninvest har cirka 290 medlemmar. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av kommunal borgen. Tanums kommun har en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga kommuner, som är medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret ska fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. All upplåning som Tanums Bostäder AB gör hos Kommuninvest sker med kommunal borgen som säkerhet.

Borgen till bostadsändamål

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2020 om en ram för borgensåtaganden gentemot Tanums Bostäder AB med 525 mkr. I budget för 2021 föreslås att borgensramen till Tanums Bostäder AB ökas till 565 mkr.

Invånarantal

Budgeten för 2021 baseras på ett invånarantal på 12 931. Skulle invånarantalet öka eller minska med 50 personer påverkar det skatteintäkterna med cirka 2,5 mkr.

Statsbidrag/utjämningsystem

I budget 2021 erhåller Tanums kommun ersättningar för inkomstutjämning med 159,1 mkr, 16,3 mkr i kostnadsutjämning. Tanums kommun har en egen skattekraft på 88 procent och påverkas därmed av förändringar i inkomstutjämningsystemet.

Löneökningar

I budgeten för 2021 har utrymmet för löneökningar beräknats till i genomsnitt 2,1 procent. Varje procentenhets ökning av lönesumman medför en personalkostnadsökning med cirka sex mkr.

Räntor

En höjning av både den korta och långa räntan med en procentenhet skulle ge ökade räntekostnader vid fullt genomslag med 7,0 mkr. Tanums kommun har en räntebindningstid på 2,8 år vilket gör att genomslaget av en räntehöjning inte påverkar budgeten fullt ut de första åren.

Skatteintäkter

En förändring av skattesatsen med 10 öre ger förändrade intäkter med cirka 2,5 mkr.

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Befolkning

Efter att befolkningen har ökat sex år i rad minskade invånarantalet med 32 personer under 2019 och uppgick den 31 december 2019 till 12 841. Minskningen under 2019 beror främst på att utflyttningen har ökat. Trots en ökad utflyttning hade Tanum ett mindre inflyttningsöverskott även 2019. Bortsett från mindre flyttningsunderskott 2005 och 2012 har Tanum haft ett positivt flyttnetto varje år sedan 1997. Födelsenettet har varit negativt varje år sedan 1993.

Befolkningsutveckling 2008–2018	Totalt	årlig förändring
2009	12 253	-18
2010	12 370	117
2011	12 320	-50
2012	12 270	-50
2013	12 303	33
2014	12 346	43
2015	12 455	109
2016	12 606	151
2017	12 763	157
2018	12 873	110
2019	12 841	-32

Ålderssammansättning

Tanums kommun har en befolkningsstruktur med en större andel personer över 65 år än genomsnittet i riket. Omsorgsnämndens ram justeras upp med 2,6 mkr tkr till följd av befolkningsförändringar i gruppen 65 år och äldre. Ökning sker i hela åldersspannet, men under 2021 ökar framförallt bland åldersgruppen över 80 år. Från 2024 kommer befolkningsökningen åldersgruppen 85 år och äldre att öka i en större omfattning vilket ökar resursbehovet för äldreomsorg.

Befolkningsprognos

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag 2021 bygger på ett befolkningsantagande på 12 931 den 1 november 2020. Befolkningen beräknas öka med cirka 40 personer per år de kommande tre åren.

Elevtalsförändringar

Barn och utbildningsnämnden har tagit fram förslag till ny modell för prestationsanslagsbudgetering. Verksamheterna inom barnomsorg, grundskola och gymnasieskola budgeteras med ett prestationsanslag per barn/elev och avräkning görs i bokslut av faktiskt barnantal/elevtal. Verksamheterna samlad skoldag, Komvux samt SFI budgeteras med ett ramanslag och ingen avräkning sker därmed av faktiskt elevtal i bokslut.

Volymbudgetering Barn- och utbildning	Elevantal (heltidsbarn)		Förändr. volym	Prest.anslag 2021 elev/år	Elevantal (antal barn)
	2020	2021			2021
Förskola	518	520	2	63 585	495
Pedagogisk omsorg	51	32	-19	47 338	32
Fritidshem	538	525	-13	35 873	534
Kooperativ	58	54	-4	63 585	54
Samlad skoldag	75	110	35	35 783	412
Grundskola	1 358	1 345	-13	40 836	1 345
Gymnasieskola	375	380	5	135 304	380
Kommunal vuxenutbildning	79	100	21	33 784	100
SFI	100	90	-10	33 784	90

Skatteintäkter och statsbidrag

Tanums intäkter från skatteintäkter och inkomstutjämning styrs i huvudsak av två faktorer, kommunens invånarantal och utvecklingen av skatteunderlaget i riket.

Skatteunderlagets utveckling beror till största delen på utvecklingen av sysselsättningen, antalet arbetade timmar. Prognosen för 2020 visar att högkonjunkturen innan årets slut övergår i en mild lågkonjunktur, vilket betyder att arbetade timmar minskar.

Skatteunderlaget 2020 påverkas av en kraftig nedgång av ekonomin framförallt beroende på Coronapandemin. Under 2021 beräknas antalet arbetade timmar öka. Samtidigt fasas permitteringslöner ut och uppräkningsgraden av inkomstrelaterade pensioner blir låg. Sammantaget ger det en svagare utveckling av skatteunderlaget 2021 än 2020, ökningen beräknas till 1,5 procent.

Skattesatsen, 21,56 kr är oförändrad i budget 2021.

Ökning skatteunderlag	%
2019	2,8
2020	1,9
2021	1,5
2022	3,5
2023	3,9

Under 2020 har riksdagen beslutat om flera tillskott av generella statsbidrag till kommuner och regioner på grund av Coronapandemin. För Tanums kommun uppgår tillskotten under 2020 till 23,3 mkr.

Kostnadsutjämning

En ny modell för kostnadsutjämning infördes 2020, där Tanum numera är mottagare i systemet. Löpande uppdateringar görs i kostnadsutjämningsystemet främst till följd av befolkningsförändringar.

Kostnadsutjämning	mkr
2017	-17,1
2018	-14,0
2019	-6,1
2020	17,7
2021	16,3

Pris- och löneökningar

Kostnaden för löneökningar beräknas till 2,1 procent från 2020 års lönenivå. Övriga priser väntas stiga med 1,1 procent. Detta innebär att pris- och löneökningar beräknas öka kostnaderna med cirka 15,5 mkr. Pålägget för nämndernas personalomkostnader uppgår till 40,15 procent.

Räntor

De senaste årens höga investeringsnivåer har gjort att låneskulden har ökat. Låga räntenivåer har dock hållit nere räntekostnaderna. För 2021 beräknas den långsiktiga låneskulden uppgå till 820,0 mkr, en ökad upplåning med 95 mkr. Medelräntan på låneskulden har beräknats till 1,5 procent. Tillsammans med räntor på pensionsskulden uppgår finansnettot till -8,5 mkr.

Räntenetto	mkr
2017	-11,5
2018	-5,1
2019	-6,8
2020	-8,0
2021	-8,5

RESULTAT- OCH FINANSBUDGET

RESULTATBUDGET	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Verksamhetens nettokostnader	-780,5	-763,2	-740,1	-717,4	-697,0
Avskrivningar	-62,5	-61,5	-60,5	-58,0	-54,3
Verksamhetsresultat	-843,0	-824,7	-800,6	-775,4	-751,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag Not1	870,0	851,7	834,6	803,3	762,3
Finansiella intäkter Not 2	1,5	1,5	1,5	1,5	2,6
Finansiella kostnader Not 3	-8,5	-8,5	-10,0	-9,5	-9,4
Årets resultat Not 4	20,0	20,0	25,5	20,0	4,1
FINANSIERINGSBUDGET	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Löpande verksamhet					
Årets resultat	20,0	20,0	25,5	20,0	4,1
Årets resultat VA					
Justering för avskrivning	38,5	38,0	37,5	36,5	34,4
Just. för avskrivning VA	24,0	23,5	23,0	21,5	19,9
Justering för rörelsekapitalets förändring	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-9,0
Medel från löpande verksamhet	79,5	78,5	83,0	75,0	49,4
Investeringar varav:	-165,0	-281,6	-186,6	-111,8	-199,5
Investeringar budget skattefinansierad verks.	-84,5	-173,1	-143,4	-56,8	-131,3
Investeringar VA-verksamhet	-80,5	-98,5	-53,2	-55,0	-68,2
beslutade - ej utförda inv.				-164,0	
Senarelagda investeringsanslag					
Försäljning anl.tillg	3,0	3,0	3,0	3,0	2,7
Investeringsnetto	-162,0	-278,6	-183,6	-272,8	-196,8
Finansiering					
Summa nettouplåning	75,0	170,0	95,0	100,0	115,0
Långfristig upplåning skattefinansierad verks.	20,5	112,0	76,8	72,5	
Långfristig upplåning VA-verksamhet	54,5	48,0	28,2	27,5	
Beslutade ej upptagna lån				124,5	
Kortfristig upplåning				35	
Övrig finansiering				-50,0	0,5
Anslutningsutgifter VA-verksamhet	5,0	30,0	5,0	9,0	7,0
Finansieringsnetto	80,0	200,0	100,0	218,5	122,5
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	-2,5	-0,1	-0,6	20,7	-24,9

RESULTATANALYS

Tanums kommun har redovisat positiva resultat varje år sedan år 2000 och även klarat det lagstadgade balanskravet varje år. För år 2019 redovisade kommunen ett positivt resultat på 4,1 mkr. Det genomsnittliga resultatet för tioårsperioden, 2010–2019, uppgick det 1,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag, vilket inte är tillräckligt för att uppfylla kraven för god ekonomisk hushållning. För år 2020 prognostiseras ett resultat på 32,1 vilket är tillräckligt för att klara målet för god ekonomisk hushållning.

Budget 2021

Budgeten för 2021 baseras på att utdebiteringen hålls oförändrad och bestäms till 21,56 kronor. Tanums utdebitering har exklusive skatteväxlingar hållits oförändrad, 21,56 kr, sedan 2004. Senast Tanum höjde utdebiteringen var 2004. Tanums utdebitering är något lägre än genomsnittet för kommunerna i Västra Götaland.

Resultatet i 2021 års budget uppgår till 25,5 mkr. Skatteintäkter och statsbidrag ökar med 31 mkr jämfört med 2020 års budget. Den kraftiga ökningen beror främst på ökade generella statsbidrag Nämndernas nettokostnader ökar med 21,8 mkr. Samtliga nämnder kompenseras för ökade pris- och lönekostnader. De följd av ökad volymen inom förskola, skola och äldreomsorg ökar kostnaderna med 2,7 mkr. Nämnderna erhåller särskilda resurstillskott med 3,6 mkr. För att finansiera investeringarna budgeteras en upplåning med 95 mkr. Den ökade upplåningen innebär att de finansiella kostnaderna ökar trots att räntenivån på kommunens upplåning sjunker. Avskrivningarna ökar med 2,5 mkr till följd av den höga investeringsnivån.

BALANSBUDGET

BALANSBUDGET	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Anläggningstillgångar Not 5	1 821,9	1 722,4	1 505,3	1 382,2	1 167,4
Fordringar mm	105,7	105,7	105,7	105,7	105,7
Likvida medel	22,2	24,7	24,8	25,4	4,7
Summa tillgångar	1 949,7	1 852,7	1 635,7	1 513,2	1 277,8
Eget kapital	483,1	463,1	426,5	406,6	402,5
Justering			11,0		
Årets resultat	20,0	20,0	25,5	20,0	4,1
Summa eget kapital	503,0	483,1	463,1	426,5	406,6
Avsättningar	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Låneskuld Not 6	1 065,0	990,0	820,0	725,0	550,6
Kortfristig del av låneskuld	35,0	35,0	35,0	35,0	
Förinbetalda anslutningsavgifter Not 7	164,5	162,5	135,5	133,5	127,5
Resultatfond VA	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6
Förinbetalda investeringsbidrag	3,0	3,0	3,0	14,0	14,0
Summa långfristiga skulder	1 280,3	1 203,2	1 006,2	920,2	704,8
Kortfristiga skulder	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4
Summa kortfristiga skulder	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4
Summa skulder och eget kapital	1 949,7	1 852,7	1 635,7	1 513,2	1 277,8

ANALYS BALANSRÄKNING

Bakgrund

Den senaste tioårsperioden, 2010–2019, uppgick kommunens investeringar till 1 040 mkr, i genomsnitt cirka 100 mkr per år. Inkluderande tidigare års beslutade men ej genomförda investeringar uppgår investeringsvolymen 2020 till cirka 275 mkr.

Den stora investeringsvolymen de senaste åren har inte varit möjlig att internfinansiera utan det har krävts en ökad upplåning. I bokslut 2019 uppgick de långfristiga skulderna till 705 mkr. Sedan 2007 har de långfristiga skulderna ökat med drygt 500 mkr.

Efter att kraftigt ha försvagats under hela 1990-talet, från 57 procent 1989 till 2,5 procent 2000 har soliditeten förstärkts sedan 2000. Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser har den senaste tioårsperioden ökat från 9,8 procent till 13,6 procent. Soliditetsförbättringen beror främst goda resultat.

Budget 2021

I budgeten för 2021 finns investeringar upptagna med 187 mkr varav 53 mkr avser den avgiftsfinansierade VA-verksamheten. Investeringsplanen för åren, 2021–2023, uppgår till cirka 633 mkr vilket medför att en ytterligare ökad upplåning kommer att bli nödvändig om investeringsplanen ska kunna genomföras.

Kommunens låneskuld uppgår i budget 2021 till 1 006 mkr varav 820 mkr avser lån från banker och andra kreditinstitut, den totala låneskulden ökar i budget 2021 med 86 mkr.

Investeringsvolymen under åren 2022–2023 kommer att kräva en ytterligare ökning av låneskulden. Det budgeterade resultatet på 25,5 mkr ökar det egna kapitalet till 463 mkr. Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden ökar till 14,2 procent.

EKONOMISK PLAN

Kommunallagen ställer krav på att kommunerna ska ha en ekonomisk planering som omfattar minst tre år, där budgetåret ska vara periodens första år. Förutom att Tanums kommun upprättar budget för 2021 görs en ekonomisk plan för åren 2022–2023. Planen redovisar de ekonomiska finansiella förutsättningarna för planperioden. Kommunen upprättar även en investeringsplan för åren 2022–2023.

Kommunalekonomiska förutsättningar

Coronapandemin har tagit ny fart på senare tid och nya restriktioner har införts i flera länder. Osäkerheten om utvecklingen är mycket stor. Utgångspunkten för det ekonomiska scenariot är att smittspridningen globalt kulminerar under 2020 och att den globala trenden för år 2021 blir ett gradvis minskat antal smittade, även om avklingandet inte behöver bli bekymmersfritt och linjärt. Scenariot utesluter inte faser av ökad smittspridning i länder eller regioner, mer tillfälligt eller mer utdraget. Utifrån detta scenario är den ekonomiska utvecklingen och de kommunalekonomiska förutsättningarna mycket svåra att förutspå.

Kommunsektorn står inför en stor demografisk utmaning som beror på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Grovt räknat ökar behoven av välfärd med en procent per år den kommande tioårsperioden. Främst är det äldreomsorgen och hälso- och sjukvården som har ett starkt tryck med ökande behov. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven. För att upprätta en god ekonomi kommer kommunerna vara tvungade att genomföra effektiviseringar och eller intäktsförstärkningar.

De kraftiga investeringar som kommunerna nu genomför innebär ökade kostnader för avskrivningar och räntor även om ökningstakten dämpas av den låga räntenivån.

Befolkningsprognos

Tanums befolkning var under perioden 2004–2012 i princip oförändrad. Under 2013–2019 skedde en ökning av invånarantalet med cirka 550 personer varvid invånarantalet uppgick till 12 841 den 31 december 2019. Under de tre första kvartalen 2020 har invånarantalet ökat med cirka 75 personer. Ett positivt inflyttningsnetto har den senaste tioårsperioden kompenserat för födelseunderskott. I resursberäkningarna för 2021 har befolkningen antagits uppgå till 12 931 personer. Enligt beräkningar från Statistiska centralbyrån (SCB) beräknas Tanums befolkning öka de kommande åren. I resursberäkningarna för 2022 och 2023 beräknas befolkningen öka med cirka 40 personer årligen.

Utdebitering

I den ekonomiska planen för åren 2022–2023 har skatteberäkningarna baserats på att utdebiteringen hålls oförändrad 21,56 kronor.

Skatteintäkter och statsbidrag

Enligt senaste kända prognoser beräknas skatteintäkter och statsbidrag öka med 17 mkr år 2022 för att sedan öka med 18 mkr 2023.

Pris- och löneökningar

För åren 2022 till 2023 har pris- och löneökningarna sammanvägt beräknats till cirka 2,5 procent år 2022 och till 3,0 procent år 2023.

Resultat

För att nå de ekonomiska målen och uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning behöver resultaten hållas på en hög nivå de kommande åren. Höga resultatet innebär också att upplåningsbehovet begränsas.

Investeringar

Under åren 2021–2023 finns investeringar upptagna med cirka 633 mkr, varav cirka 445 mkr under åren 2022–2023.

Låneskuld

Under förutsättning att resultatnivån upprätthålls och att investeringsvolymen ligger på budgeterad nivå beräknas låneskulden öka med cirka 350 mkr under perioden 2021–2023, varav 250 mkr under åren 2022–2023.

Soliditet

Om resultatnivån hålls uppe i enlighet med kommunens övergripande finansiella mål och investeringarna inte blir högre än budgeterat kommer soliditeten att öka något och uppgå till 13,9 procent i bokslut 2023.

NOTFÖRTECKNING

Not 1

Skatteintäkter och statsbidrag

Budgetförslaget är baserat på en utdebitering på 21:56 kronor per skattekrona. Slutavräkning av skatteintäkter redovisas inkomståret. I budget 2021 har preliminär slutavräkning upptagits enligt Sveriges kommuner och regioners prognos. Den definitiva slutavräkningen fastställs i december 2022. Skatteintäkter och statsbidrag bygger på ett befolkningsantagande på 12 931 invånare den 1 nov 2020.

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Skatteintäkter	601,3	579,7	570,2	565,4	549,3
Avräkning skatteintäkter			-4,6	-1,8	-2,6
Kostnadsutjämnning	16,4	16,4	16,3	17,7	-14,0
Kostnadsutjämnning för LSS	3,4	3,4	3,3	-1,2	-1,9
Inkomstutjämningsbidrag	170,5	165,9	159,1	158,9	141,9
Regleringsbidrag	22,6	32,5	38,5	13,3	2,0
Kommunal fastighetsavgift	55,8	53,8	51,8	47,4	42,3
Övriga statsbidrag				3,6	12,1
Summa	870,0	851,7	834,6	803,3	729,2

Not 2

Finansiella intäkter

Ränteintäkterna beräknas till totalt 1,5 mkr under 2021

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Ränteintäkter					
Borgensavgift	1,5	1,5	1,5	1,5	2,6
Summa	1,5	1,5	1,5	1,5	2,6

Not 3

Finansiella kostnader

Räntekostnaderna beräknas till totalt 10,0 mkr under 2021

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Ränta på lån	-10,7	-10,4	-11,4	-11,9	-8,9
Ränta på pensionsskuld	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3
Övriga räntekostnader	2,5	2,2	1,8	2,7	-0,2
Summa	-8,5	-8,5	-10,0	-9,5	-9,4

Not 4

Årets resultat

Årets resultat visar resultatet efter extraordinära poster. Årets resultat binder samman resultaträkningen med balansräkningen. Denna post kan också räknas fram genom att jämföra årets eget kapital med föregående års. Budgetförslaget innebär att kommunens eget kapital förbättras med 25,5 mkr.

Not 5 Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgångar avses tillgångar för stadigvarande bruk. Tillgångarna ökar genom nya investeringar samt ökade långfristiga fordringar. Minskning av tillgångarna sker genom försäljning, värdeminskning i form av avskrivningar samt minskade långfristiga fordringar.

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Ingående värde	1 722,4	1 505,3	1 382,2	1 167,4	1 023,3
Bruttoinvesteringar	165,0	281,6	186,6	111,8	199,5
Beslutade ej genomförda investeringar				164,0	
Avskrivningar	-62,5	-61,5	-60,5	-58,0	-54,3
Återlämnade investeringsanslag					
Övrigt	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-1,1
Utgående värde	1 821,9	1 722,4	1 505,3	1 382,2	1 167,4

Not 6 Låneskuld

Budget 2021 innebär en ökad upplåning med 95 mkr och låneskulden uppgår därmed till 820,0 mkr.

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Summa ingående värde	990,0	820,0	725,0	550,6	435,6
Upplåning	75,0	170,0	95,0	50,0	115,0
Beslutade ej upptagna lån				124,4	
Summa utgående värde	1 065,0	990,0	820,0	725,0	550,6

Not 7 Förinbetalda anslutningsavgifter

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2023	Plan 2022	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019
Summa ingående värde	162,5	135,5	133,5	127,5	127,2
Inbetalda anslutningsavgifter	5,0	30,0	5,0	9,0	7,0
Periodiserade anslutningsavgifter	-3,0	-3,0	-3,0	-3	-6,7
Summa utgående värde	164,5	162,5	135,5	133,5	127,5

INVESTERINGSBUDGET

Förslag investeringsbudget 2021 samt plan 2022-2023 Projektnamn	Nämnd	Komp. kap.kostn.	2021	2022	2023	Summa 2021-2023	Tidigare anslag	Total inv.ram
Inventarier								
Reinvestering inventarier	Alla	Nej	2 000	2000	2000	6 000		
Informationsskyltar	KS	Ja	300	300	300	900		
Ekonomisystem	Ks	Ja	1 500			1 500		
Digitalisering, kommunövergripande åtgärder	Ks	Ja	750			750		
IT, Back-up och brandvägg	Ks	Ja	600	600	600	1 800		
Brandbil, räddningstjänsten	Ks	Ja		4500		4 500		
Inventarier Hamburgskolan	Bun	Ja		500		500		
Inventarier förskola Ängen 2	Bun	Ja		500		500		
Inventarier ny förskola Fjällbacka	Bun	Ja		500		500		
Inventarier ny förskola Bullaren	Bun	Ja		500		500		
Inventarier ny förskolan Rabbalshede	Bun	Ja			500	500		
inventarier och teknik Hedegården	On	Ja		1 000	1 500	2 500	1 000	
Teknikstöd verksamhetssystem	On	Ja	750			750		
Övriga inventarier ON	On	Ja	270	245		515		
Summa Inventarier			6 170	10 645	4 900			
Underhållsinvesteringar								
Förbättringsåtgärder fastigheter	Tn	Ja	11 000	11 000	11 000	33 000		
Energi- och miljöinvesteringar	Tn	Ja	3 000	3 000	3 000	9 000		
Summa underhållsinvesteringar			14 000	14 000	14 000			
Fastigheter								
Förskola Ängen	Tn(Bun)	Ja					4 500	24 500
Hamburgskolan, projektering	Tn(Bun)	Ja	3 300			3 300	1 000	
Förskola Fjällbacka, projektering	Tn(Bun)	Ja	3 000			3 000		
Förskola Bullaren, projektering	Tn(Bun)	Ja	3 000			3 000		
Förskolemoduler Grebbestad	Tn(Bun)	Ja	2 500			2 500		
Förstudie förskolor (Rabbalshede 2021-2022)	Tn(Bun)	Ja	250	250		500	1 500	
Förstudie ny lokal AME	Tn(Bun)	Ja	100			100		
Ombyggnad förskola Lur	Tn	Ja	900			900		
Lokalanpassning BUN	Tn(Bun)	Ja	2 000	2 000	2 000	6 000		
Lokalanpassning ON, inkl brandskydd	Tn(On)	Ja	1 380	500	500	2 380		
Ombyggnad Hedegården	Tn(On)	Ja		40 000	37 500	77 500	7 550	85 050
Räddningsstation Tanumshede	Tn(Ks)	Ja	30 000	33 000		63 000	2 000	65 000
Lokaler ambulans	Tn(Ks)	Nej	1 000	17 000		18 000		
Summa fastigheter			47 430	92 750	40 000			
Fritidsanläggningar								
Sparvallen	Tn	Ja	1800	150	400	2 350		
Förbättringsåtgärder fritidsanläggningar	Tn	Ja	850	500	500	1 850		
Badplatser	Tn	Ja	800	300	300	1 400		
Lekplatser	Tn	Ja	1 800	1800	300	3 900		
Summa fritidsanläggningar			5 250	2 750	1 500			

Projektnamn	Nämnd	Komp. kap.kostn.	2021	2022	2023	Summa 2021-2023	Tidigare anslag	Total inv.ram
Trafiksäkerhet								
Gång- och cykelvägar	Tn	Ja	1 000	2000	2000	5 000		
Gång- cykelled	Ks	Ja	1 000	1000	1000	3 000		
GC Slottet - Hamburgsund	Tn	Ja	8 000	6 000		14 000		14 000
Belysning Grebbestad-Tanumshede	Tn	Ja	1 300			1 300		
Summa trafiksäkerhet			11 300	9 000	3 000			
Gator och parker								
Reinvesteringar vägbeläggningar	Tn	Ja	2 500	2 500	2 500	7 500		
Upprustning gatubelysning (kompl.)	Tn	Ja	500	500	300	1 300		
Parker & grönområden	Tn	Ja	200	200	200	600		
Parkering ramanslag	Tn	Ja	1500	1500	1500	4 500	1 000	
Vattenavrinning Stödberget	Tn	Ja	500			500		
Mjölnevägen, Fjällbacka	Tn	Ja	2 500			2 500	1 000	
Trafikåtgärder Ängens förskola	Tn	Ja		500		500		
Anpassning Allégatan Fjällbacka	Tn	Ja		800		800		
Utbyggnad av gata Vinbäck	Tn	Ja	2 500			2 500	1 000	
Summa gator och parker			10 200	6 000	4 500			
Hamnar								
Hamnar reinvestering	Ks(THAB)	Ja	5 000	5 000	5 000	15 000		
Hamnar THAB	Ks(THAB)	Nej	2 750			2 750		
Fjällbacka kaj	Ks(THAB)	Ja	25 000	30 000		55 000	1 000	
Summa hamnar			32 750	35 000	5 000			
Markexploatering								
Övrig exploatering	Tn	Ja	1 000	1 000	1 000	3 000		
Flig exploatering		Ja	3 265	4 260	4 060	11 585		
Fjällbacka verksamhetsområde	Tn	Ja		3000		3 000	5 000	
Resö hamn	Tn	Ja		600		600	600	
Hamburgsund bussangöring	Tn	Ja		2000	4500	6 500		
Summa markexploatering			4 265	10 860	9 560			
Övrig exploatering								
Markköp	Ks	Ja	800	800	800	2 400		
Summa övrig exploatering			800	800	800			
Insatskapital Kommuninvest			1250	1250	1250	3 750		
Vatten och avlopp								
Vatten och avlopp	Tn	Nej	35 200	43 500	43 500	122 200		
Omvandlingsområden	Tn	Nej	5 000	33 500	30 000	68 500		
Bodalsverket - Etapp Fjällbacka	Tn	Nej	13 000	20 000		33 000	54 000	87 000
Överföring Tanumshede	Tn	Nej		1500		1 500		
Utloppsledning Bodalsverket	Tn	Nej			7000	7 000		
Summa VA			53 200	98 500	80 500			
Summa totalt			186 615	281 555	165 010	633 180		
Varav VA			53 200	98 500	80 500			
Varav övriga investeringar			133 415	183 055	84 510			

BESKRIVNING AV INVESTERINGSPROJEKT

Inventarier återanskaffning

Anslag för återanskaffning av inventarier. Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper äger nämnderna rätt att ta investeringsbeslut på upp till 1 000 tkr per objekt förutsatt att kapitalkostnaden finansieras inom ram.

Anslag 2021 2 000 tkr

Informationsskyltar

Löpande anslag för framtagning och uppställning av informationsskyltar i kommunen.

Anslag 2021 300 tkr

Ekonomisystem

Investeringen avser upphandling och införande av nytt ekonomisystem, vilket är tredje steget efter att system för beslutsstöd/rapporter samt nytt system för elektronisk fakturahantering införts.

Anslag 2021 1 500 tkr

Digitalisering, kommunövergripande åtgärder

Anslag för bland annat inköp av IT-stöd för att kunna möta medborgarnas behov av digital service samt verksamheternas behov att förbättra sina processer. Investeringen avser centrala projekt samt kommunövergripande projekt. Nämndspecifika digitaliseringsåtgärder hanteras inom respektive nämnd.

Anslag 2021 750 tkr

IT, Back-up och brandvägg

Investeringen avser IT-säkerhet genom system för Back-up och brandvägg.

Anslag 2021 600 tkr
Totalt anslag 1 800 tkr

Teknikstöd verksamhetssystem, Omsorg

Anslag för investering i verksamhetssystem inom omsorgen. Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering är viktig del för att klara av framtidens välfärd.

Anslag 2021 750 tkr

Övriga inventarier On

Investeringen avser bland annat takliftar och takskenor på särskilt boende.

Anslag 2021 270 tkr

Fastigheter

Anslaget avser medel för förbättringsåtgärder av kommunens fastigheter enligt fastställd underhållsplan. Kommunen förvaltar verksamhetsyta på cirka 88 000 m²

Anslag 2021 11 000 tkr

Energi- och miljöinvesteringar

Anslaget avser medel för energi- och miljöinvesteringar i kommunens fastigheter.

Anslag 2021 3 000 tkr

Ombyggnation Hamburgsundskolan, projektering

Anslag för projektering av ombyggnation Hamburgsundskolan

Anslag 2021 3 300 tkr

Förskola Fjällbacka, projektering

Anslag för projektering av ny förskola i Fjällbacka

Anslag 2021 3 000 tkr

Förskola Bullaren, projektering

Anslag för projektering av ny förskola i Bullaren

Anslag 2021 3 000 tkr

Förskolemodul Grebbestad

Anslag för etableringskostnader förskolemodul vid Lunden i Grebbestad.

Anslag 2021 2 500 tkr

Förstudie förskolor

Anslag för förstudier/projektering av förskolelokaler i Rabbalshede.

Anslag 2021 250 tkr

Förstudie ny lokal AME

Anslag för förstudier/projektering ny lokal av arbetsmarknadsenheten.

Anslag 2021 100 tkr

Ombyggnad förskola Lur

Anslaget avser åtgärder för standardhöjning och förbättrat inomhusklimatet genom att installera en bergvärmeanläggning och tilläggsisolering vid förskolan Krumeluren i Lur.

Anslag 2021 900 tkr

Lokalanpassningar Bun

Anslag för lokalanpassning av skollokaler.

Anslag 2021 2 000 tkr

Lokalanpassningar On

Anslag för lokalanpassning av omsorgslokaler inklusive brandskyddsåtgärder.

Anslag 2021	1 380 tkr
-------------	-----------

Ombyggnad Hedegården

Projektet innebär 10 nya platser inom särskilt boende samt ombyggnation av 16 nuvarande korttidsplatser. Ombyggnation av kök samt renovering av övriga lokaler för åldersslitage.

Anslag 2021	
Totalt anslag	85 050 tkr

Räddningsstation Tanumshede

Anslag för uppförande av ny räddningsstation i Tanumshede.

Anslag 2021	30 000 tkr
Totalt anslag	65 000 tkr

Lokaler Ambulans

Anslag för byggande av ny ambulansstation. Hyresavtal tecknas med regionen på 25 år som reglerar kostnaden.

Anslag 2021	1 000 tkr
Totalt anslag	18 000 tkr

Sparvallen

Förbättringsåtgärder på Sparvallens idrottsplats i Tanumshede. Åtgärderna omfattar bland annat förbättrat skalskydd, ny belysning och miljöåtgärder på konstgräsplanen.

Anslag 2021	1 800 tkr
-------------	-----------

Förbättringsåtgärder fritidsanläggningar

Förbättringsåtgärder fritidsanläggningar 2021 innehåller anslag för ombyggnad av offentliga toaletter på friluftsområden samt underhåll av motionsspår och vandringsleder.

Anslag 2021	850 tkr
-------------	---------

Badplatser

Förbättringsåtgärder på kommunala badplatser ex. ökad tillgänglighet.

Anslag 2021	800 tkr
-------------	---------

Lekplatser

Förbättringsåtgärder samt större ombyggnation på kommunala lekplatser. Under 2021 planeras ny lekplats i Hamburgsund.

Anslag 2021	1 800 tkr
-------------	-----------

Gång- och cykelvägar

Ramanslag för utbyggnad och komplettering av gång- och cykelvägar

Anslag 2021 1 000 tkr

Gång- och cykelleder

Ramanslag för tillskapande av gång- och cykelleder, där befintliga småvägar nyttjas.

Anslag 2021 1 000 tkr

GC Hamburgsund - Slottet

Anslag för utbyggnad av gång- och cykelväg Hamburgsund-Slottet.

Anslag 2021 8 000 tkr
Total investeringsram netto 14 000 tkr

Belysning Grebbestad - Tanumshede

Anslag för belysning vid gång- och cykelled mellan Grebbestad - Tanumshede

Anslag 2021 1 300 tkr

Reinvestering vägbeläggningar

Anslag för reinvestering av vägbeläggningar och upprustning av gator.

Anslag 2021 2 500 tkr

Gatubelysning

Anslag för komplettering gatubelysning på gator och platser i kommunens samhällen som inte blivit utbyggda i ett tidigare skede.

Anslag 2021 500 kr

Parker och grönområden

Anslag för upprustning av grönområden och uteplatser runt kommunens fastigheter.

Anslag 2021 200 tkr

Parkering

Ramanslag för iordningställande av parkeringsplatser i kommunens samhällen.

Anslag 2021 1 500 tkr

Vattenavrinning Stödberget

Åtgärder för att hantera vattenavrinning och förhindra översvämning vid fastigheter vid Granitvägen i Grebbestad.

Anslag 2021 500 tkr

Mjölnevägen, Fjällbacka

Anslag för färdigställande av gata enligt beslutad detaljplan.

Anslag 2021 2 500 kr

Utbyggnad av gata Vinbäck

Utbyggnad av gata, Sågarevägen vid Vinbäck i Tanumshede som ger 12 nya tomter.

Anslag 2021 2 500 kr

Hamnar

Anslaget omfattar reinvestering i befintliga anläggningar. Kapitalkostnaden för dessa investeringar finansieras av kommunen, via det utrymme som skapas genom att avskrivningskostnaderna sjunker för de befintliga anläggningarna.

Anslaget omfattar också investeringar i fiske- och handelshamnar. Kapitalkostnaden för dessa investeringar ska enligt förvaltningsavtalet bekostas av kommunen.

Anslag 2021 5 000 tkr

Hamnar THAB

Anslag för hamninvesteringar i småbåts- och gästhamnar. Kapitalkostnaden finansieras av Tanums Hamnar AB via förvaltningsavtalet.

Anslag 2021 2 750 tkr

Fjällbacka kaj

Anslag för stabilisering och uppförande av ny kaj i Fjällbacka.

Anslag 2021 25 000 tkr
Totalt anslag 55 000 tkr

Övrig exploatering

Ramanslag för genomförande av detaljplaner.

Anslag 2021 1 000 tkr

Exploatering Flig

Utbyggnad av nytt planområde i Fjällbacka som tillskapar 24 tomter. Budgetanslag omfattar ej VA 6,0 mkr, dessa åtgärder budgeteras inom ramanslag VA.

Anslag 2021 3 265 tkr
Totalt anslag 11 585 tkr

Markköp

Anslag som kommunstyrelsen disponerar för mindre markköp samt lantmäteriförrättningar och andra kostnader i samband med mark- och fastighetsköp.

Anslag 2021 800 tkr

Vatten och avlopp

Övergripande ramanslag inom området vatten och avlopp. Omfattar bland annat ledningsarbeten, omläggning av dagvattenledningar, pumpstationer och investeringsunderhåll. Omfattar även åtgärder i avloppsreningsverk samt utbyggnad av VA i exploateringsområden.

Större projekt inom ramanslaget 2021 är bland annat anläggande av högvattenreservoar i Fjällbacka.

Anslag 2021	35 200 tkr
-------------	------------

Omvandlingsområden

Ramanslag för anslutning av områden till det kommunala VA-nätet. Under 2021 påbörjas anslutning av Långsjö.

Anslag 2021	5 000 tkr
-------------	-----------

Bodalsverket, etapp Fjällbacka

Investeringen innebär att Fjällbacka ansluts till Bodalsverket och därigenom skapas utvecklingsmöjligheter för Fjällbacka centrum.

Anslaget omfattar överföringsledning vatten och spillvattenledning mellan Fjällbacka och Kämpersvik, förlängd utloppsledning från Bodalsverket samt ombyggnation av Fjällbacka reningsverk till pumpstation.

Anslag 2021	13 000 tkr
Totalt anslag	87 000 tkr

NÄMNDERNAS VERKSAMHET

DRIFTBUDGET

Förslag till driftbudget 2021	Kompl. Budget 2020	pris/lön	Juster- ingar	Volym	Verksamhets- förändringar	Årsbudget 2021
Kommunfullmäktige	-1 350	-15				-1 365
Kommunstyrelsen	-62 734	-1 152	1 800		-500	-62 586
Tekniska nämnden	-31 688	-730	500		-220	-32 138
Miljö- och byggnadsnämnden	-10 258	-373	200			-10 431
Barn- och utbildningsnämnden	-358 930	-6 756	1 150	-140	-1 350	-366 026
Omsorgsnämnden	-327 348	-6 444		-2 600	-1 500	-337 892
Kommunrevisionen	-917	-10				-927
Summa nämndsverksamhet	-793 226	-15 480	3 650	-2 740	-3 570	-811 366
Kommunstyrelsens oförutsedda	-500					-500
Projekt Näringsliv	-750					-750
Pensionskostnader	-50 100		-100			-50 200
Intäkter tomtexploatering	8 500		-3 500			5 000
Parkeringsavgifter			2 000			2 000
Driftkostnader investeringsprojekt			-3 000			-3 000
Summa övriga verksamhetskostnader	-42 850	0	-4 600	0	0	-47 450
Summa verksamhetskostnader	-836 076	-15 480	-950	-2 740	-3 570	-858 816
Avskrivningar	-58 000		-2 500			-60 500
Interna poster	118 726		-10			118 716
Verksamhetskostnader (externa)	-775 350	-15 480	-3 460	-2 740	-3 570	-800 600
Räntenetto	-8 000		-500			-8 500
Skatteintäkter och bidrag	803 300		31 300			834 600
Årets resultat	19 950	-15 480	27 340	-2 740	-3 570	25 500

SPECIFIKATION KOMMUNBIDRAG

Kommunfullmäktige		Barn- och utbildningsnämnden	
Kompletteringsbudget 2020	1 350	Kompletteringsbudget 2020	358 930
Pris- och löneökningar	15	Pris- och löneökningar	6 756
Förslag budgetram 2021	1 365	Justeringar	
Kommunstyrelsen		Överföring av anslag från Tn, pga. upprättat internhyreskontrakt Sparvallen	500
Kompletteringsbudget 2020	62 734	Minskad ram pga. av justering av engångsanslag i komp. budget 2020 avseende modul vid Hamburgsundskolan	-1 650
Pris- och löneökningar	1 152	Summa justeringar	-1 150
Justeringar		Volym	140
Minskad anslag pga ökade intäkter från VA-verksamheten	-2 000	Verksamhetsförändring/tillskott	1 350
Överföring av anslag från mbn för tjänst som miljö- och klimatstrateg	200	Förslag budgetram 2021	366 026
Summa justeringar	-1 800	Omsorgsnämnden	
Verksamhetsförändring/tillskott	500	Kompletteringsbudget 2020	327 348
Förslag budgetram 2021	62 586	Pris- och löneökningar	6 444
Tekniska nämnden		Volym	2 600
Kompletteringsbudget 2020	31 688	Verksamhetsförändring/tillskott	1 500
Pris- och löneökningar	730	Förslag budgetram 2021	337 892
Justeringar		Kommunrevisionen	
Överföring av anslag till Bun pga. upprättat internhyreskontrakt Sparvallen	-500	Kompletteringsbudget 2020	917
Summa justeringar	-500	Pris- och löneökningar	10
Verksamhetsförändring/tillskott	220	Förslag budgetram 2021	927
Förslag budgetram 2021	32 138	Miljö- och byggnadsnämnden	
Miljö- och byggnadsnämnden		Kompletteringsbudget 2020	10 258
Kompletteringsbudget 2020	10 258	Pris- och löneökningar	373
Pris- och löneökningar	373	Justeringar	
Justeringar		Överföring av anslag till ks för tjänst som miljö- och klimatstrateg	-200
Överföring av anslag till ks för tjänst som miljö- och klimatstrateg	-200	Summa justeringar	-200
Summa justeringar	-200	Förslag budgetram 2021	10 431
Förslag budgetram 2021	10 431		

KOMMUNSTYRELSEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2021	Budget 2021	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter		36 376	39 721	41 215	35 079
Kostnader		-93 224	-89 679	-86 790	-77 949
Kapitalkostnad		-5 886	-6 861	-6 030	-5 743
Verksamhetsresultat		-62 734	-56 819	-51 605	-48 613
Finansiella poster					-6
Resultat		-62 734	-56 819	-51 605	-48 619
Kommunbidrag	62 586	62 734	58 329	54 271	50 873
Förändring eget kapital		0	1 510	2 666	2 254
Justering					248
Balanserat resultat			7 665	6 155	3 489
Bruttoinvesteringar			50 894	25 307	8 992
Personalkostnader			46 332	47 333	39 743

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att leda och samordna kommunens olika verksamheter utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit. Kommunstyrelsen har också ett särskilt ansvar för övergripande ekonomi- och personalfrågor samt näringslivs- och utvecklingsfrågor. Kommunstyrelsen har dessutom verksamhetsansvaret för räddningstjänsten. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att styra och följa upp den kommunala ekonomin.

Kommunledning

Kommunledningen består av politisk ledning och kommunstyrelsens centrala förvaltningskontor; kommunkansliet, ekonomi- och utvecklingskontoret samt personalkontoret. Kommunledningen arbetar med övergripande lednings-, styrnings- och uppföljningsfrågor. I utvecklingsarbetet prioriteras service, boende, klimat- och kompetensutvecklingsfrågor samt näringslivsutveckling. Särskild uppmärksamhet ägnas även åt strategiska ekonomi- och personalfrågor.

Kommunledningen ansvarar för att effektivisera och utveckla administrationen och ärendehantering i kommunen samt för att nödvändiga regelverk tas fram. För att kunna utveckla och effektivisera kommunens verksamhet pågår ett arbete med att utveckla och kvalitetssäkra kommunens processer samtidigt som arbetet med digitalisering kommit igång. Utvecklingen av den kommunala demokratin faller liksom säkerhets- och försäkringsfrågor under kommunledningens ansvar.

Under 2021 kommer arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor att särskilt prioriteras.

Serviceenheter

Kommunstyrelsens serviceenheter utgörs av IT-enheten, post & tryck, kundcenter samt bilenheten. Ett kundcenter gemensamt för hela kommunen gör att alla ärenden kan behandlas

sakligt, korrekt, snabbt och med ett gott bemötande. Kommunens IT-enhet ansvarar för drift, underhåll och support av kommunens samtliga IT-system inkluderande skolans system.

Kollektivtrafik

Kommunen har infört fria resor för alla över 75 år. Närtrafiken utvecklas och växer. Kollektivtrafiken ska främja hållbart resande samt vara samordnad och öppen för alla resenärer. Utbudet av kollektivtrafikresor ska i första hand rikta sig mot arbets- och skolresor.

Näringsliv

En näringslivsstrategi antogs under 2017 av kommunfullmäktige. Kopplat till näringslivsstrategin har en handlingsplan för 2020-2021 framarbetats. Under 2018 antog kommunfullmäktige en besöksnäringsstrategi. Kommunen ska tillsammans med företagen skapa förutsättningar och ett klimat som gör Tanums kommun till en attraktiv kommun att driva och utveckla företag, starta nya företag, investera och bo i. Tanum har klättrat från plats 267 till plats 140 i Svensk Näringsliv ranking av företagsklimatet i kommunerna.

Service, bemötande, tillgänglighet och effektivitet ska förbättras vid kommunens samtliga kontakter med företag. Särskilt prioriterat i förbättringsarbetet är kommunens myndighetsutövning.

Hamnverksamhet

Tanums Hamnar AB svarar för drift och utveckling av de kommunala hamnarna. Kapitalkostnaden för hamnverksamheten belastar kommunstyrelsen.

Tanums Hamnar AB betalar en ersättning till Tanums kommun för de åtaganden och rättigheter bolaget har enligt det förvaltningsavtal som finns upprättat mellan bolaget och kommunen.

Turism

Tanums kommun tillhör landets största turismkommuner. Turismen är en av kommunens snabbast växande och viktigaste näringar. Kommunstyrelsen har det strategiska ansvaret för turismfrågor. Genom ett uppdragsavtal har Tanum Turist ett uppdrag att svara för den operativa turismverksamheten.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten i Tanums kommun arbetar förebyggande för att minska risken för bränder och andra olyckor som kan leda till räddningsinsats. Då en olycka har inträffat skall räddningstjänsten på ett professionellt sätt ingripa vid alla olyckor i kommunen och dess närhet.

Räddningstjänsten är organiserad med två räddningsstationer, en i Tanumshede och en i Hamburgsund. Stationen i Tanumshede fungerar som huvudstation. Räddningstjänsten utför cirka 350 utryckningar per år. Räddningstjänsten lämnar vägledning och råd till allmänheten och myndighetsinstanser.

Kommungemensam verksamhet

Kommunstyrelsen ansvarar för ett antal verksamhetsområden där det anses viktigt att kommunen har en gemensam målsättning och hantering av verksamheten. Några av dessa verksamheter är övergripande personaladministrativa frågor, informationsverksamhet, försäkringsfrågor och medlemsavgifter i kommunalförbund etc. Kommunstyrelsen är dessutom primärhyresgäst för industrifastigheter och gemensamma ytor i förvaltningslokaler.

Framtid

Sveriges kommuner har en viktig uppgift i arbetet att upprätthålla en god kris- och krigsberedskap. Den fortsatta utvecklingen av pandemin är svår att förutspå. För Tanums

kommun gäller att fortsatt följa regeringens, folkhälsomyndighetens och andra myndigheters råd och riktlinjer samt ha en hög beredskap för eventuella nya smittoutbrott.

Kommunens vision är att invånarantalet ska öka till 13 000. För att visionen om ett ökat invånarantal ska uppnås behöver det produceras fler nya bostäder. Målsättningen är det ska byggas 300 nya bostäder under kommande mandatperiod och att det ska finnas verksamhetsmark i kommunens större samhällen. Genom framtagande av detaljplaner och andra åtgärder arbetar kommunstyrelsen för att nå målet att det byggs 300 nya bostäder under mandatperioden samt att det ska finnas villatomter i kommunens större samhällen.

Tillgänglighet, bemötande och service i alla kontakter ska ständigt förbättras. Genom att aktivt kommunicera med invånare och intressenter ska kommunen underlätta och påskynda ärendehantering. Som ett led i att förbättra service och tillgänglighet införs e-arkiv och arbetet med att snabba upp och kvalitetssäkra ärendehantering intensifieras.

Tillsammans med Tanums Turist arbetar Tanums kommun med att utveckla besöksnäringen. Tanum har sedan balanskravet infördes år 2000 uppvisat positiva resultat i boksluten. Det är viktigt att kommunen fortsätter att budgetera och redovisa starka resultat för att på så sätt kunna finansiera investeringsverksamheten utan att behöva öka upplåningen för mycket.

Det personalstrategiska arbetet kräver aktiva insatser inom områdena kompetensförsörjning, lönepolitik, arbetsmiljö, ledarskap, medarbetarskap och organisation. Kommunfullmäktige har antagit en strategi för kompetensförsörjning. Att kunna rekrytera och behålla personal med rätt kompetens kommer att bli avgörande för att kunna erbjuda en verksamhet av högkvalitet.

Kommunen ska tillsammans med företagen skapa förutsättningar och ett klimat som gör Tanums kommun till en attraktiv kommun att driva och utveckla företag, starta nya företag, investera och bo i. Målsättningen är Tanum ska tillhöra de 100 kommuner i Sverige som är bäst företagsklimat.

Kommunfullmäktige har antagit en klimat- och miljöstrategi. Arbetet med att genomföra strategin kommer att prioriteras under 2021.

TEKNISKA NÄMNDEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter		165 164	165 831	158 024	154 149
Kostnader		-133 438	-132 774	-122 584	-119 055
Kapitalkostnad		-65 865	-66 055	-65 909	-69 951
Verksamhetsresultat		-34 139	-32 998	-30 469	-34 857
Finansiella poster		2 379	3 251	4 304	4 115
Resultat		-31 760	-29 747	-26 165	-30 742
Kommunbidrag	32 138	31 688	30 805	29 007	29 116
Förändring eget kapital		-72	1 058	2 842	-1 626
-varav taxefinansierat			0	0	0
Justering			-2 000	-1395	-1670
Balanserat resultat			3 489	4 431	2 984
VA resultatfond			12 624	13 656	13 750
Bruttoinvesteringar			145 446	89 405	59 854
Personalkostnader			35 743	32 415	32 225

Tekniska nämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Nämnden ansvarar för drift, underhåll och investeringar i kommunaltekniska anläggningar såsom gator, byggnader, badplatser, grönområden med flera. Nämnden ansvarar också för parkeringsverksamhet inklusive beviljande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade och nytto- och boendeparkeringstillstånd.

Vidare ansvarar nämnden för den avfallshantering och renhållning som kommunen enligt lag är skyldig att tillhandahålla och som är avgiftsfinansierad. Detta uppdrag sköts i Tanums kommun utav det kommunala bolaget Rambo som ägs gemensamt utav Tanum, Munkedal, Sotenäs och Lysekil.

Tekniska nämnden ansvarar också för drift, underhåll och investeringar av vattentjänster där kommunen har en skyldighet att göra detta.

Gator och trafik

Verksamheten arbetar med att skapa förutsättningar för en gatumiljö med god framkomlighet och hög trafiksäkerhet. Inom verksamheten byggs och förvaltas parkeringar, kommunala gator och gång- och cykelvägar inklusive belysning.

Under 2021 fortsätter Trafikverket arbetet med byggnation av en gång- och cykelväg mellan Hamburgsund och Slottet. Arbetet med att tillskapa ytterligare långtidsparkeringar fortsätter bland annat i Fjällbacka. Under den mest intensiva turistperioden på sommaren är tillgången på parkeringsytorna ett bekymmer i kommunen.

Utbyte av belysningsarmaturer samt upprustning av belysningsanläggningarna har genomförts. Komplettering görs på ett antal platser i våra samhällen som i dagsläget saknar gatubelysning. När detta är klart har Tanums kommun en miljövänlig belysningsanläggning som till största delen består av högtrycksnatrium men även LED-armaturer.

Lokaler

Fastighetsavdelningens verksamhet för lokalförsörjning har med fokus på effektivt lokalutnyttjande och långsiktig kommunnytta det övergripande ansvaret för anskaffning, förvaltning och avveckling av lokaler till kommunens olika verksamheter. I det dagliga arbetet ingår att vara teknisk, ekonomisk och juridisk rådgivare i lokalfrågor åt kommunens förvaltningar. Verksamheten ansvarar för drift, underhåll, om- och tillbyggnad samt uthyrning av kommunens lokaler.

Ett förslag till lokalförsörjningsplan tas fram. Planen ska gälla fram till 31 december 2029 och för att materialet skall vara ett tillförlitligt stöd i lokalförsörjningsprocessen ska den uppdateras två gånger/år.

Lokalförsörjningsplanen ger tillsammans med fastställda rutiner för lokalförsörjningsprocess, kontinuerliga lokalsamråd både på förvaltning- och verksamhetsnivå, av beställarnämnden genomarbetade beställningar vid större lokalinvesteringar, genomförande av underhållsplanens rekommendation av årligt underhåll samt tydlig struktur i tillsyn och felavhjälpande åtgärder, goda förutsättningar att långsiktigt tillgodose kommunens olika verksamheter med ändamålsenliga och ekonomiskt hållbara lokaler.

Park

Parkenheten ansvarar för skötsel och underhåll av kommunens grönytor, parker, lekplatser, badplatser, vandringsleder, motionsspår, besöksmål samt samhällsstad. Ytterligare ansvar inom parkenheten är tillsyn av kommunens offentliga toaletter och återvinningsstationer, strandstädningssatsar och vinterväghållning i samhälle och på landsbygd.

Parkenheten arbetar vidare med att utveckla lekplatserna i kommunen. Framtidsplanen är därför att kommunen 2021 etablerar en ny lekplats i Hamburgsund och 2022 görs motsvarande i Östad. Placering och utformning är ej klara men vid eventuellt bifall till äskandet påbörjas projektering omgående därefter.

Enhetens utvecklingsarbete för att mer strategiskt arbeta med skötsel, underhåll och utveckling av parkenhetens ansvarsområden som har påbörjats kommer fortsätta under 2021. Arbetet består av att ta fram tydligare underhålls- och ronderingsplaner och uppdaterade skötselplaner inom varje område

Vatten och avlopp

VA-avdelningens uppgift är att till abonnenter leverera vatten med god kvalitet och smak, att på ett miljömässigt sätt omhänderta och rena spillvatten, samt att skapa och förvalta en VA-struktur för framtida hållbar utveckling av samhället.

Kommunens VA-verksamhet har många utspridda verksamhetsområden, vilket kräver ett stort antal anläggningar och ledningar däremellan. Verksamheten har tio avloppsreningsverk, tre dricksvattenverk, sju dricksvattenreservoarer, cirka 50 mil nergrävda ledningar och närmare 110 pump-/tryckstegringsstationer i bruk.

VA-verksamheten levererar vatten- och avloppstjänster till cirka 6 000 hushåll och verksamheter, samt cirka 1 200 campingtomter och båtplatser. Vid början av 2020 hade verksamheten cirka 5 760 abonnenter.

Verksamheten producerade 837 000 m³ renvatten och renade 2 097 000 m³ avloppsvatten under 2019. Under sommaren, när antalet delårsboende och turister ökar befolkningsmängden avsevärt, så är belastningen på ledningsnätet och vatten- och avloppsverken betydligt högre än

under vinterhalvåret. Det är för de intensiva veckorna under sommaren som alla anläggningar måste dimensioneras.

Vindkraft

Tanums kommun äger tillsammans med Tanums Bostäder AB och RAMBO ett vindkraftverk på Tyft. Kommunen äger 63 procent, TBAB 32 procent och RAMBO 5 procent. Verket som har en kapacitet på 3,3 MW togs i bruk våren 2015.

Kommunens andel av verkets förväntade produktion motsvarar knappt 50 procent av kommunens elförbrukning. Ersättningen för försäljning av el förutspås sakta stiga om några år vilket på sikt gör satsningen lönsam.

Framtid

Tanums kommun har under de senaste sex-sju åren gjort stora investeringar i framförallt VA-infrastruktur men även en del exploatering av mark för bostäder. En kraftig satsning på underhållsinvesteringar av kommunens fastigheter som tillsammans med starka önskemål från barn- och utbildning- respektive omsorgsnämnderna om ny- eller ombyggnad av sina verksamhetsloker skapar fortsatt höga investeringskostnader.

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter		27 679	22 972	20 933	20 966
Kostnader		-37 412	-30 453	-31 092	-30 974
Kapitalkostnad		-525	-376	-149	
Verksamhetsresultat		-10 258	-7 857	-10 308	-10 008
Finansiella poster		-	-	-	-
Resultat		-10 258	-7 857	-10 308	-10 008
Kommunbidrag	10 431	10 258	9 205	8 584	8 021
Förändring eget kapital		0	1 348	-1 724	-1 987
Justering					
Balanserat resultat				-5 057	-3 333
Bruttoinvesteringar			73	73	1 598
Personalkostnader			20 855	22 209	21 198

Miljö- och byggnadsnämnden utför kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggnadsväsendet. Grunduppdraget består främst av arbete med detaljplaner, bygglov, miljö- och livsmedelstillstånd och kalkningsverksamhet. Verksamheten innebär även rådgivning, upplysningar, tillsyn och kontroll inom byggande, miljöfarlig verksamhet, avlopp och livsmedelshantering. Ytterligare arbetsområden är kalkningsverksamheten för att motverka försurning.

Miljö- och byggnadsnämnden bidrar till kommunens vision genom myndighetsutövning som hjälper sökanden att göra rätt genom en god service och hög yrkeskompetens. Miljö- och byggnadsnämnden och dess förvaltning har ett förhållningssätt som långsiktigt bidrar till att skapa en god livskvalitet, ett positivt företagsklimat och en hållbar samhällsutveckling för de som bor, verkar och vistas i Tanums kommun.

Fysisk planering

Fysisk planering handlägger detaljplaner och svarar på samråd från lantmäteriet. Verksamheten handlägger också översiktliga planer, planbesked samt andra strategiska dokument och program på uppdrag av kommunstyrelsen.

Under 2021 kommer behovet av arbete med översiktlig planering att öka jämfört med 2020. I övrigt förväntas behovet av arbete med detaljplaner och andra uppdrag vara i motsvarande omfattning som tidigare år.

För att möta det ökade behovet av översiktlig planering och samtidigt handlägga detaljplaner på ett effektivt sätt kommer arbetet att omstruktureras. Det innebär att handläggarna kommer arbeta mer specificerat med antingen översiktlig- eller detaljplanering och i team i större omfattning än idag.

Bygglov

Arbetet på avdelningen består i huvudsak av myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen genom prövning av lov, förhandsbesked, anmälan samt tillsyn. En annan betydande del av avdelningens arbete är att ge råd och lämna upplysningar. Verksamhetens uppdrag är att säkerställa och upprätthålla förutsättningar för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande bebyggd miljö vilket sker genom prövning av lov och förhandsbesked samt genom service och rådgivning.

Under 2021 ska bygglovsavdelningens fortsatt fokusera på händelsestyrd tillsyn, men under året ska det även utredas hur tillsynsarbetet ska bedrivas. Ett utökat tillsynsarbete ställer krav på en förändrad organisation och ekonomi.

Miljöbalken

Arbetet inom miljöbalkens område kan delas in i miljöskydd och förorenade områden, vatten- och avlopp och hälsoskydd. Avdelningen deltar även i arbetet med kommunens fysiska planering. Arbetet består av både händelsestyrd och planerad tillsyn samt råd och information till de verksamheter som omfattas av miljöbalken. I arbetet ingår även att svara på remisser från övriga delar inom förvaltningen, kommunen, länsstyrelsen och andra myndigheter.

Livsmedel

Verksamheten syftar till att verka för att livsmedel är säkra och rätt märkta och på så sätt bidra till en hållbar utveckling. Arbetet sker genom hantering av tillstånd, tillsyn, råd och information enligt livsmedelslagstiftningen.

I Tanums kommun finns cirka 230 livsmedelsanläggningar som till exempel restauranger, livsmedelsaffärer och kommunala tillagningskök. Ett 20-tal av anläggningarna är dricksvattenanläggningar.

Från och med den 1 januari 2019 ansvarar miljö- och byggnadsnämnden för handläggning och tillsyn av folkölsförsäljning, handläggning och tillsyn av tobaksförsäljning, handläggning och tillsyn av försäljning av e-cigarettor samt tillsyn av rökfria miljöer.

Kalkning

Målet med kalkning är att motverka försurningens negativa inverkan på det naturliga djur- och växtlivet i väntan på att vattenkvaliteten återhämtar sig. Motivet för kalkning är de natur- och nyttjandevärden som hotas av försurningen.

Tanums kommun har samordningsansvaret för all kalkning inom Enningdalsälvens avrinningsområde. Detta innebär spridning av kalk i sjöar och på vissa våtmarker. Under 2021 beräknas det spridas cirka 1 000 ton kalk i Tanums kommun. För att följa upp effekten av kalkningen tas 160 vattenprover i 75 sjöar och 9 vattendrag.

Kart och mät

Kart och mät ansvarar för kommunens geografiska informationssystem (GIS), adressättning och namngivning och ajourhållning av primärkartan. Verksamheten utför också mätuppdrag såsom utsättning, lägeskontroll, upprättande av nybyggnadskarta samt genomför förbättringar av registerkartan och ajourhåller viss information i registerkartan enligt avtal med lantmäteriet.

Framtid

Som ett led i att fortsätta arbetet med att skapa en hållbar och effektiv organisation med en budget i balans kommer förvaltningen att arbeta vidare med den åtgärdsplan som har tagit fram i samband med den genomlysning som gjordes 2019. Inga större verksamhetsförändringar planeras för 2021, fokus kommer att ligga på att stabilisera och bygga samman förvaltningen mot bakgrund av tidigare omorganisation för att uppnå en ökad servicegrad och optimera handläggningstider.

Under 2021 kommer det påbörjade arbetet med ett gemensamt arbetssätt inom den administrativa avdelningen och inom förvaltningen att fortsätta. Det kommunövergripande E-arkivet som införs kommer också ställa krav på en helhetssyn på registrering från att en handling kommer in till att den arkivläggs. Förhoppningen är även att fler e-tjänster som är integrerade med verksamhetssystemet ska kunna tas fram.

Boverket har tagit fram ett slutligt förslag till Boverkets föreskrifter om detaljplan. Förslaget syftar till att på en övergripande nivå reglera förutsättningarna för att överföra informationen i detaljplaner digitalt. Föreskriften är avsedd att bli obligatorisk att tillämpa på detaljplaner som påbörjas efter 31 december 2021.

Användandet av geografiska informationssystem (GIS) i olika sammanhang förväntas öka.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter		47 752	69 702	65 118	59 647
Kostnader		-404 673	-421 125	-395 262	-370 250
Kapitalkostnad		-2 010	-2 483	-2 110	-1 861
Verksamhetsresultat		-358 930	-353 906	-332 254	-312 464
Finansiella poster		-	-	-	-
Resultat		-358 930	-353 906	-332 254	-312 464
Kommunbidrag	366 026	358 930	349 022	326 490	309 353
Förändring eget kapital		0	-4 884	-5 764	-3 111
Justering				300	
Balanserat resultat			-1 459	3 425	8 889
Bruttoinvesteringar			1 739	-	-
Personalkostnader			245 312	233 558	216 631

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheter som riktar sig till barn och unga inom barnomsorg och skola. Dessutom har nämnden ansvar för kultur, fritid och bibliotek samt vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder.

Barnomsorg

Tanums kommun erbjuder barnomsorg inom kommunens förskolor, fritidshem, pedagogisk omsorg och genom kooperativa förskolor. Totalt erbjuds cirka 1 000 barnomsorgsplatser inom kommunen. Detta motsvarar en barnomsorgstäckning på cirka 86 procent.

Förskola bedriver en läroplansstyrd pedagogisk verksamhet utifrån skollagen och utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barnen och deras behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I kommunen finns fem förskoloråden med sammanlagt ca 490 barn. Verksamheten är till för ett- till femåringar och är öppen under årets alla månader. Allmän förskola för tre- till femåringar som är avgiftsfri, skall omfatta minst 15 timmar per vecka.

Fritidshem samarbetar med förskolan, förskoleklassen och skolan för elevernas långsiktiga utveckling. Verksamheten styrs utifrån skollagen och läroplanen. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och erfarenheter och ge en meningsfull fritid och social gemenskap. Utbildningen ska ta hänsyn till elevernas behov, intressen och erfarenheter och ska även anpassas efter deras olika förutsättningar. Eleverna ska få möjlighet att träna på demokrati, inflytande och ansvar i praktiken. Lek, rörelse och skapande aktiviteter är viktigt. Fritidshem finns på samtliga av kommunens grundskolor. Fritidshemmet är öppet före och efter skoldagen samt under alla lov för barn mellan sex och tolv år. Öppettiderna är desamma som förskolans.

Pedagogisk omsorg erbjuds som alternativ till förskola eller fritidshem. Detta kallades tidigare familjedaghem. Pedagogisk omsorg bedrivs för barn i åldrarna ett till tolv år med mycket varierande tillsynstider, från 5 timmar per barn/vecka till drygt 50 timmar per barn/vecka.

Utbildning

Förskoleklass/grundskola

Förskoleklass är en obligatorisk verksamhetsform för sexåringar. Verksamheten styrs utifrån skollagen och läroplanen. Barnen går antingen i en åldershomogen grupp med endast sexåringar eller tillsammans sex- och sjuåringar (ibland även åttaåringar).

Grundskolan är en obligatorisk utbildningsform från årskurs ett till och med årskurs nio. Tanums kommun har sin grundskoleverksamhet förlagd till åtta kommunala skolenheter med cirka 1200 elever. Dessutom finns en fristående skola på Resö. Två av de kommunala skolorna är F-9 skolor, en i norra kommundelen och en i södra. Övriga skolor har elever i år F-6. Nämndens ambition är att det skall finnas en skola på varje större ort, eftersom kommunen, som är stor till ytan, är uppdelad i många samhällen med omgivande landsbygd.

Grundsärskola/gymnasiesärskola/särskild utbildning för vuxna

Särskolan omfattar tre olika skolformer: grundsärskola, gymnasiesärskola och särskild utbildning för vuxna. I Tanum sker utbildningen inom grundsärskolan samt särskild utbildning för vuxna vid två olika enheter, Tanumskolan och Lärcentrum. Vid Ekdungeskolan finns inriktningen träningsskola. Träningsskolan är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i särskolan och omfattar ämnesområden istället för enskilda ämnen. Elever vid gymnasiesärskolan får sin undervisning huvudsakligen i Uddevalla eller Dals-Ed. Grundsärskolan i Tanum tar också emot elever från andra kommuner.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan är en frivillig skolform som kan sökas av elever med behörighet från grundskolan. De flesta av Tanums gymnasieelever har sin skolgång förlagd till Uddevalla, Strömstad eller Tanumshede, men alla har rätt att söka fritt i hela landet.

Tanums Gymnasieskola i Tanumshede erbjuder introduktionsprogram som utgör en egen del av gymnasieskolan för elever som inte är behöriga till nationella program. Språkintröduktion är den största inriktningen på introduktionsprogrammet och andelen elever som läser svenska som andraspråk är i majoritet.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen erbjuder utbildning på grundläggande och gymnasial nivå som delvis är statligt finansierad. Utbudet är varierat och erbjuder vuxna att läsa enstaka kurser på hel- eller deltid och yrkesprogram. Dessutom erbjuds utbildning i svenska för invandrare (SFI) inom samtliga studievägar. SFI ger grundläggande studier i matematik och engelska från och med höstterminen 2018, för att ytterligare stimulera till vidare studier inom vuxenutbildningen alternativt öka attraktiviteten på arbetsmarknaden. Under hösten startar också studiestöd i form av studieteknik för vuxenelever. Högskola på distans ger studerande möjlighet att läsa enstaka kurser. Undervisningen sker bland annat via telebild och Internet.

Kultur- och fritid

Inom kultur- och fritidsområdet bedrivs biblioteksverksamhet, kulturprogramverksamhet för barn, ungdomar och vuxna, fritidsgårdar och lovaktiviteter för unga samt föreningsstöd.

Barn- och vuxenkultur

Barn- och ungdomskulturen arrangerar teaterföreställningar och andra utåtriktade

kulturaktiviteter för barn och ungdomar i förskola, grundskola och gymnasieskola. Biblioteket arrangerar kompetensutveckling i barn- och ungdomslitteratur. Vuxenkulturverksamheten omfattar allmänskultur, konst och föreningsbidrag

Folkbibliotek

Huvudbiblioteket är förlagt till Kulturhuset Futura i Tanumshede, tillsammans med Futura utbildning. Dessutom finns filialer i andra delar av kommunen.

Ungdom och fritid

Kommunen stödjer och uppmuntrar aktiviteter på ideell bas genom bidrag till föreningar genom ekonomiskt stöd, fortbildning, information och rådgivning.

Ungdomsverksamheten omfattar kommunens fritidsgårdar, skollovsarrangemang och många andra aktiviteter till stöd för kommunens ungdomar. För att möta och förhindra ökning av drogbruk samt effekter av andra problem runt kommunens ungdomar samverkar förvaltningen med polis, sociala myndigheter, föreningar och skolor.

Musik- och kulturskola

Från årskurs 3, eller i mån av plats även tidigare, erbjuds avgiftsbelagd undervisning, individuellt eller i grupp. Inom Musikskolan erbjuds även undervisning i konst i samarbete med Gerlesborgsskolan.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten anordnar arbetsmarknadsåtgärder inom praktisk verksamhet, till exempel naturvårdslaget och bilenheten samt mer teoretisk verksamhet såsom jobbsökaraktiviteter.

Framtid

Barn-och utbildningsnämndens verksamheter inom utbildning hela vägen från barn i förskola upp till vuxenutbildningen påverkas av prognoser gällande volymutveckling. En annan påverkansfaktor är vilka konsekvenser den nu rådande pandemin har för tillströmningen av elever inom vuxenutbildningen och deltagare inom arbetsmarknadsenheten, då fler individer kan komma att vara längre från arbetsmarknaden än tidigare. Vuxenutbildningen påverkas också av vilket utbildningsbehov som finns inom vård- och omsorg som en följd av Corona pandemin. I tillägg till detta har en statlig utredning med förslag om hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna bättre kan planeras och dimensioneras utifrån regionala och nationella kompetensbehov. Vidare har betygsutredningen presenterats som lämnar förslag på justeringar i betygssystemet för alla skolformer.

Lokalförsörjningsplanen ligger till grund för de nya förskolorna som planeras för att ersätta tillfälliga lokaler och svara mot det ökade behovet. Den statliga utredningen ”Stärkt kvalitet i fritidshem och pedagogisk omsorg” belyser frågan om ökade kvalitetskrav inom fritidshem och pedagogisk omsorg både avseende lokaler, kompetenser och verksamhet.

Det kvalitetsarbete som inom samverkan för bästa skola har implementerats är viktigt för det framtida arbetet i Tanums kommun för en likvärdig skola med goda resultat. Det är viktigt att skapa grund för att barn- och ungdomar och vuxna ska få goda förutsättningar inom respektive utbildningsform och på sin fritid. Att föreningsliv och kulturaktiviteter fortsatt spelar en stor roll i att bidra till ett gott välbefinnande för alla. Att delaktighet och inflytande finns inom alla verksamhetsformer och att den fysiska och psykiska hälsan ska grundas från tidiga åldrar.

OMSORGSNÄMNDEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter		127 348	138 790	148 801	159 695
Kostnader		-453 391	-456 658	-447 582	-460 699
Kapitalkostnad		-1 269	-1 000	-1 046	-598
Verksamhetsresultat		-327 312	-318 868	-299 827	-301 602
Finansiella poster		-36	-26	-18	-21
Resultat		-327 348	-318 894	-299 845	-301 623
Kommunbidrag	337 892	327 348	317 091	305 143	290 732
Förändring eget kapital		0	-1 803	5 298	-10 891
Justering			2 000	2 709	160
Balanserat resultat			3 741	3 544	-4 463
Bruttoinvesteringar			1 082	792	1 400
Personalkostnader			282 215	276 687	287 322

Omsorgsnämnden är ansvarig nämnd för kommunens socialtjänst, funktionshinderverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar också för integrations- och flyktingverksamhet, handläggning av färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag samt kost- och måltidsverksamhet.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen ger stödinsatser åt barn, unga och vuxna. Stödet innefattar även insatser till personer med beroendeproblematik, behov av ekonomiskt bistånd och familjerätt. Arbetet styrs till största delen av socialtjänstlagen.

Integrations- och flyktingverksamheten

Integrations- och flyktingverksamheten ansvarar för mottagandet och integration av nyanlända, såväl vuxna som familjer och barn. Arbetet styrs i första hand av socialtjänstlagen och lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Förordning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare är också styrande i verksamheten.

Funktionsverksamhet

Funktionshinderverksamheten ger stödinsatser till personer som har fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsvariationer. Verksamheten ansvarar för att tillgodose behovet av gruppboendestäder, serviceboendestäder och särskilt boende med psykiatrisk inriktning. Daglig verksamhet, daglig sysselsättning och boendestöd är också insatser inom verksamheten. Arbetet styrs i första hand av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ger stödinsatser till äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Verksamheten inriktar sig i första hand på insatser i det ordinära boendet, det vill säga hemtjänst, dagverksamhet, trygghetslarm och korttidsboende. Utöver detta finns också äldreboenden på sex platser i kommunen. Verksamheten har också ansvar för den kommunala hälso- och sjukvården, färdtjänst och handläggning av bostadsanpassningsbidrag och anhörigstöd. Arbetet styrs i första hand av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, men också av färdtjänstlagstiftningen och lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Kostenheten

Kost- och måltidsverksamheten ansvarar för att tillaga och servera mat till äldreomsorg, funktionshinderverksamhet, skola och vissa förskolor.

Framtid

Den pågående pandemin innebär negativa konsekvenser för väldigt många i samhället. För målgrupperna i omsorgsnämndens verksamheter generellt och för de mest utsatta inom dessa målgrupper så kan pandemin och efterverkningarna av den ge extra svåra konsekvenser. Detta då de redan tidigare är mer sårbara och lever under förhållanden som försvårar återhämtning eller skydd. I dagsläget är det oklart hur länge pandemin kommer fortsätta och i vilken omfattning, men omsorgsnämnden kommer 2021 och troligen några år framåt hantera efterverkningarna. Det rör sig bland annat om sämre ekonomiska förutsättningar i samhället i stort och risk för psykisk och fysisk ohälsa hos såväl omsorgstagare och kommuninvånare som hos medarbetare. Dessutom kommer nämnden behöva följa upp och omplanera sådant som inte kunnat genomföras under pandemin. Att hantera efterverkningarna av pandemin kommer vara en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

Den demografiska utvecklingen kräver ytterligare satsningar på äldreomsorgen. Även om de äldres hälsa förbättrats kommer äldres behov av vård och omsorg att fortsätta öka de närmsta åren. Samtidigt väntas konkurrensen om arbetskraften hårdna. Att erbjuda bra arbetsvillkor och heltider kommer därför att vara nödvändigt. Till detta kommer det med stor sannolikhet att tillkomma riktlinjer och direktiv kring kvalitetsförbättringar rörande omvårdnaden för dem som bor på särskilt boende. Att hitta väl fungerande former för äldreomsorgen där organisations-, personal- och kompetensfrågor ingår tillsammans med utveckling av digital teknik är en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

Flera av omsorgsnämndens verksamheter omfattar förhållandevis få individer, samtidigt som insatserna för en individ är kostsamma. Exempel på detta är placeringar av barn och unga inom socialtjänsten eller funktionshinderverksamheten. Det finns lagkrav på att placering ska kunna vara ett alternativ, så insatsen som sådan behöver kunna erbjudas. Samtidigt är placeringarna ofta så få eller berör så speciella målgrupper att kommunen inte själv kan erbjuda placeringsalternativet i egen regi, utan platserna köps vid behov.

Ett nytt, ökat eller minskat behov hos en eller ett fåtal individer när det gäller placeringarna innebär en verksamhetsförändring som får stor effekt. Det finns en risk att nya behov hos ett fåtal individer uppstår de närmaste åren och att kostnaderna för dessa då inte ryms inom befintlig budgetram. Att hitta väl fungerande former för driften och finansieringen för denna typ av verksamhet är en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

Omsorgsnämndens verksamheter hanterar en stor mängd känsliga personuppgifter, det vill säga uppgifter som rör enskildas hälsa och sociala situation och också omfattas av hög sekretess. Arbetet med att digitalisera omsorgsnämndens verksamheter och samtidigt leva upp

till kraven på väl fungerande dataskydd är därför oerhört komplext. Det finns en risk att nämndens verksamheter inte kan digitaliseras i den takt som medborgarna önskar och att den kommunala servicen därigenom uppfattas som otillräcklig. Att kunna ge medborgaren väl fungerande digitala tjänster och samtidigt följa gällande regelverk är en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

Förutsättningarna för arbetet inom integrations- och flyktingverksamheten bestäms till stor del på riksnivå och kommunen som ansvarig för det praktiska integrationsarbetet behöver anpassa sig efter dessa beslut. Det är utmanande för omsorgsnämndens verksamheter att planera ett väl fungerande integrationsarbete när förutsättningarna framåt inte är kända. Att planera och genomföra ett väl fungerande integrationsarbete när förutsättningarna inte är kända är en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

Utmaningen när det rör kompetensförsörjning är omfattande. Arbetet kring kompetensförsörjning har intensifierats, men trots det finns det en risk för att omsorgsnämndens verksamheter inte kan bemanna med rätt antal personer med rätt kompetens. Att kunna bemanna verksamheterna med personal med rätt kompetens är en stor utmaning för omsorgsnämnden de kommande åren.

De närmaste åren ska omsorgsnämnden ställa om sina verksamheter till en heltidsorganisation. Arbetet med att öka andelen heltidsanställda pågår men det finns strukturella svårigheter i hur delar av verksamheterna är uppbyggda, framförallt inom äldreomsorgen. Verksamheterna där är geografiskt och lokalmässigt spridda och många av de befintliga tjänsterna är deltider.

KOMMUNREVISIONEN

Resultaträkning belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Intäkter			-	-	50
Kostnader		-917	-1 009	-869	-1 255
Kapitalkostnad			-	-	-
Verksamhetsresultat		-917	-1 009	-869	-1 205
Finansiella poster		-	-	-	-
Resultat		-917	-1 009	-869	-1 205
Kommunbidrag	927	917	895	877	857
Förändring eget kapital		0	-114	8	-348
Justering					
Balanserat resultat			867	981	973
Bruttoinvesteringar			-	-	-
Personalkostnader			124	101	209

Verksamhetsmål

Revisorerna ska årligen granska om all verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, den ekonomiska hushållningen är god, styrningen effektiv, redovisningen tillförlitlig, förmögenhetsförvaltningen säker och den interna kontrollen i övrigt är tillräcklig.

Revisorerna ska också bedöma och uttala sig om resultatet, som det redovisas i delårsrapportens och årsredovisningens förvaltningsberättelse, är förenligt med av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. En förutsättning är då att samtliga nämnder arbetar målmedvetet för att, i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda reglementet, stärka den interna kontrollen.

HÅLLBARHET

PERSONAL

Målsättning

Ledarskap och medarbetarskap är varandras förutsättningar och tillsammans leder de till utveckling, hälsa, effektivitet och god kvalitet i verksamheten.

Indikatorer:

- Nöjd medarbetarindex (HME) ska vara bättre än det genomsnittliga värdet i Sverige
- Sjukfrånvaron ska vara lägre än den genomsnittliga sjukfrånvaron för Sveriges kommuner
- Antalet personer med heltidsanställning ska öka med 100 stycken under åren 2019-2021.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunens personalpolitik bygger på de grundläggande värden som uttrycks i personalpolicyn: förtroende, ansvar, respekt och omtanke. Prioriterade HR-områden är hälsa och arbetsmiljö samt kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning

Under 2021 fortsätter arbetet med att utföra åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen. Kompetensstrategin i Tanums kommun har lett till att nämnderna har skapat kompetensförsörjningsplaner för att möta efterfrågan på rätt kompetens inom kommunens olika verksamheter. Kompetensförsörjningsstrategin syftar till att strukturera och systematisera kommunens övergripande kompetensförsörjningsarbete, med prioriterade insatser på kort och lång sikt. Varje år i samband med budgetarbetet görs en planering av respektive nämnds kompetensåtgärder i form av en åtgärds/aktivitetsplan. En övergripande plan kring de kommunövergripande åtgärderna sammanställs och tas fram till kommunstyrelsen årligen. Uppföljning av nämndernas åtgärds/aktivitetsplan görs årligen i verksamhetsberättelsen samt kommunövergripande i årsredovisningen med exempel på nämndernas olika insatser

Det finns behov av att stärka den kommunövergripande kompetensförsörjningen i Tanums kommun i syfte att öka attraktionsvärdet som en arbetsgivare i tiden. En ledarutveckling för nya chefer inleddes under 2020 och en ytterligare omgång planeras att genomföras under 2021. Tanums kommun fortsätter satsningen med traineeplatser för blivande chefer samt mentorprogram för verksamma chefer även under 2021.

Heltidsplan

Sveriges Kommuner och Regioner och fackförbundet Kommunal arbetar gemensamt i ett femårigt projekt för att heltidsarbete ska bli norm (åren 2016-2021). Tanums kommun har en kommunövergripande handlingsplan för att öka antalet heltider i kommunen. Heltidsplanens mål är att nå + 30 heltider åren fram till 2021 och att heltid blir norm. Med en organisation som möjliggör heltidsarbete eller ökad sysselsättning i större utsträckning än idag skulle rekryteringsbehovet minska betydligt. I Omsorgsnämndens kompetensförsörjningsplan framgår att man vill öka andelen heltider/öka sysselsättningsgrader så att kompetensen används i högre utsträckning genom samplanering med gemensamma schemaperioder för

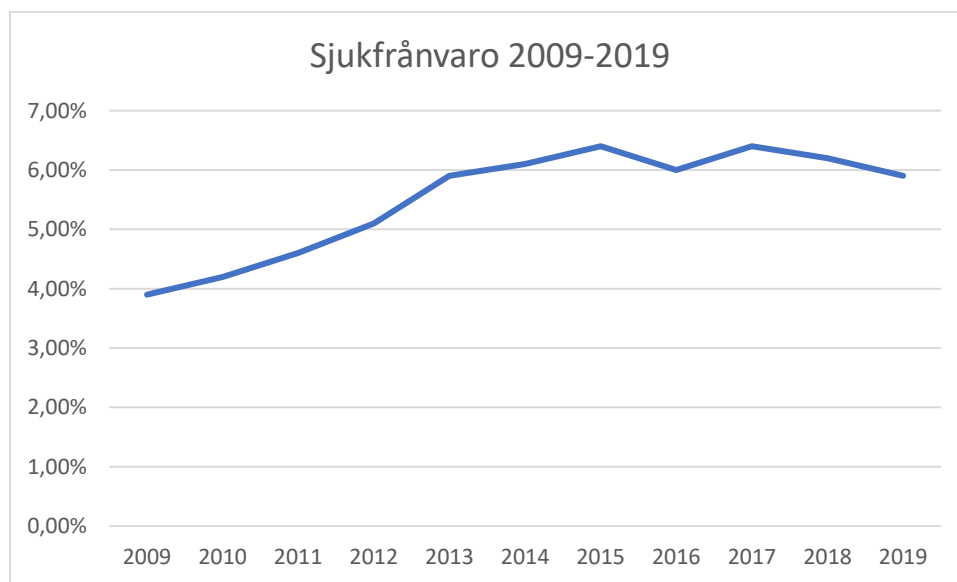
säbo/korttid och att därmed kunna minska andelen vikarier till förmån för högre sysselsättningsgrad/ fler heltider. Barn och utbildning har en planering för att arbeta med det kommungemensamma målet att öka antalet heltider.

Lön

Kommunens långsiktiga lönestrategi utgår från intentionerna i de centrala löneavtalen. Individuell lönesättning ska stimulera medarbetarna och därigenom bidra till effektiv verksamhet. Förbättrad service är ett av kommunens prioriterade områden varför service är det viktigaste lönekriteriet. Lönekriterierna diskuteras inom resp. verksamhet och medarbetarens prestation bedöms enligt fastslagna kriterier.¹ Flera av de kommunala löneavtalen med omförhandlas under hösten 2020.

Sjukfrånvaro

2019 uppgick sjukfrånvaron totalt till 5,9 procent. Under de första åtta månaderna 2020 uppgick sjukfrånvaron till 8,4% mycket beroende på pågående pandemi.

Utblick inför 2021

Sänka korttidssjukfrånvaron

I syfte att minska korttidsfrånvaron pågår riktat arbetet i de verksamheter som har högst korttidsfrånvaro, detta bland annat genom personalvårdsronder och att använda kompetens från företagshälsovården med konkreta insatser.

Förbättra chefers arbetsmiljö och förutsättningar

Första linjens chef är avgörande för organisationshälsan på arbetsplatsen. Det innebär mer konkret att Tanums kommun har väl fungerande chefer som upplever sitt uppdrag som möjligt och att deras arbetsmiljö är god. Den indikator som definierats för att följa utvecklingen av chefernas upplevelse av arbetsmiljö och förutsättningar är: ” Jag upplever att förväntningarna på mig i mitt arbete är hanterbara”. Arbetet har följts upp genom resultatet på chefsnivå i hälso- och arbetsmiljöenkäten 2019 (3,61 av 5) och visar ingen förbättring sedan 2017.

Aktiva åtgärder

¹ Lönepolicy Tanums kommun, KSAU/PU 2019-10-02

I den nya diskrimineringslagen, som trädde i kraft 2017, framgår att alla arbetsgivare ska arbeta med aktiva åtgärder för att förhindra att medarbetare diskrimineras. En del av åtgärderna består i att ta fram, följa upp och utvärdera riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. För att kunna leva upp till lagens krav och behövs kunskap om kraven samt aktiva åtgärder för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare. Tanums kommun accepterar inte mobbning, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier eller andra former av diskriminering.²

Det fortlöpande arbetet genomförs i förhållande till varje enskild diskrimineringsgrund och i förhållande till följande områden: arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling, möjlighet att förena arbetet och föräldraskap. Det finns indikatorer i arbetsmiljö- och hälsoenkäten som berör dessa områden och verksamheterna ska åtgärda de behov som identifieras. En övergripande kommungemensam dokumentation med riskanalys och handlingsplan mot diskriminering tas årligen fram och beslutas i Kommungemensam samverkansgrupp (KSG).

Arbetsmiljö och hälsa

Målsättningen för arbetsmiljöarbetet i Tanums kommun är att skapa en trygg och säker arbetsmiljö där ingen ska drabbas av ohälsa eller komma till skada på grund av arbetet. Det är också en miljö där medarbetare trivs och utvecklas både yrkesmässigt och som individer.

Strategiskt hälso- och arbetsmiljöarbete omfattar såväl policys och arbetsmetoder som friskvårdsarbete och personalstöd. Arbetet innefattar rehabilitering, förebyggande och främjande insatser.

Ett aktivt arbetsmiljö- och hälsoarbete bidrar till goda förutsättningar att kunna rekrytera, behålla, och utveckla kompetent personal och därmed är kompetensförsörjningen nära kopplad till arbetsmiljöarbetet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs årligen upp på kommun – förvaltnings- och enhetsnivå.

Arbetet sker på olika nivåer med övergripande mål för kommunen:

- Hälsa och arbetsmiljö ska vara ett naturligt perspektiv i den strategiska planeringen (organisatorisk nivå)
- Arbetsklimat och förutsättningar gör arbetet till en hälsofrämjande faktor (gruppnivå)
- Medarbetare har möjlighet att behålla eller förbättra hälsan (individnivå)

---

² Riktlinje kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier, KS 2018-04-11 § 80

FOLKHÄLSA

Målsättning

En grundläggande mänsklig rättighet är att alla ska ha samma möjligheter till en god hälsa och långt liv. Vidare är en god och jämlik hälsa en förutsättning för att nå de globala målen och ett resultat av arbetet med Agenda 2030. Ett samhälles välfärd och hållbarhet har ett direkt samband med folkhälsan och hur den är fördelad. En förbättrad folkhälsa är en viktig strategisk framtidsfråga och en framgångsfaktor för hela kommunen. Folkhälsoarbetet i Tanum har sin värdegrund i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i det övergripande nationella folkhälsomålet. Kommunfullmäktige har antagit folkhälsorådets utvecklingsområden:

- Jämlik hälsa och hållbar utveckling
- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Goda levnadsvanor.

Dessa ligger till grund för folkhälsoplan och för det lokala folkhälsoarbetet. Utvecklingsområdena och folkhälsoplan anger inriktning hur verksamheter kan skapa förutsättningar att möta olika utmaningar som påverkar människors hälsa. De kommunala nämnderna ska besluta om folkhälsomål, inom sin verksamhet, utifrån folkhälsorådets utvecklingsområden.

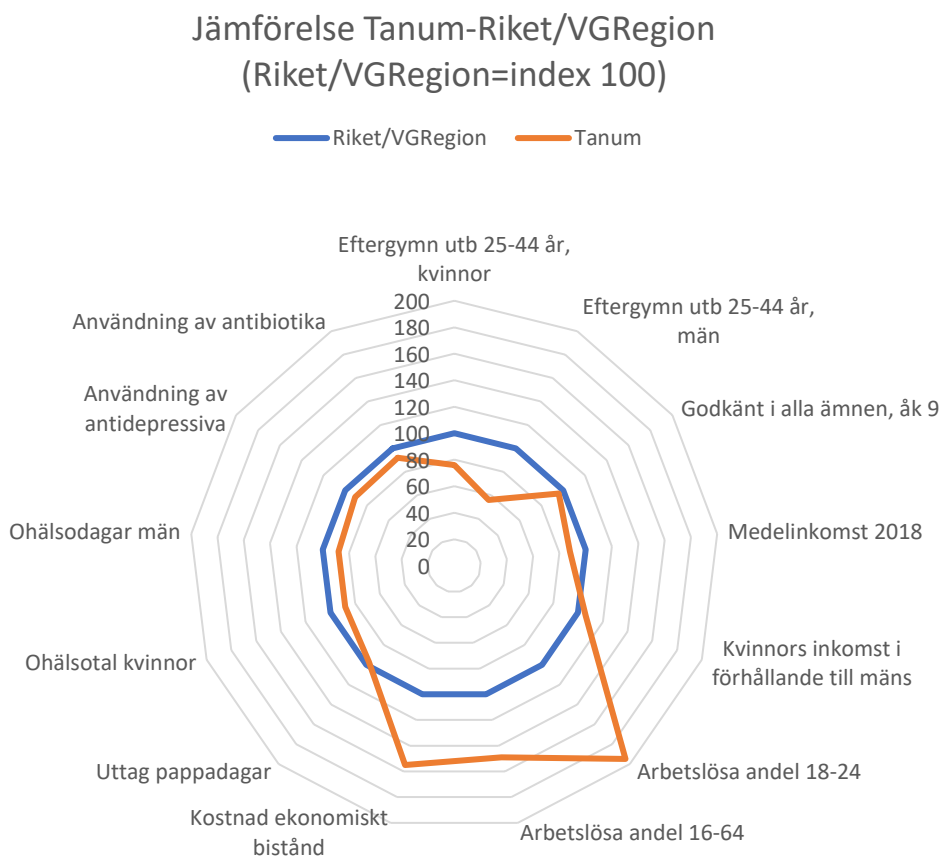
Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten bygger på befintliga folkhälsofakta samt lokala förutsättningar och kunskaper. Folkhälsoplanen ligger till grund och har ett till största delen hälsofrämjande perspektiv (salutogent synsätt), med andra ord bygger på att förstärka det friska hos människan och i samhället. Planen syftar även till en preventiv, förebyggande inriktning som har sin utgångspunkt i att identifiera riskfaktorer som leder till ohälsa.

Ett folkhälsoavtal för 2020–2023 mellan kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnden norra (HSNN) är utgångspunkt och styr förutsättningarna. Det säger att verksamheten ska finansieras till hälften av vardera parten. Enligt avtalet ska folkhälsoarbetet utgå från gemensamt framtagna behovsbilder och prioriteringar. Under avtalstiden ska det vara fortsatt fokus på följande områden; att synkronisera planeringsprocessen med den kommunala planerings- och budgetprocessen, att integrera folkhälsoperspektiv i de olika aktörernas ordinarie verksamhet och att styra mot insatser för att främja en jämlik hälsa för befolkningen. Om det vid årets slut finns överskott av medel ska detta redovisas i budgeten. Överskott kan överföras till nästkommande år förutsatt att det finns en tydlig plan för medlens användning. Det finns riktlinjer som anger under vilka förutsättningar medel kan föras över mellan åren, samt på vilka grunder insatser som sträcker sig över en flerårsperiod kan beviljas. Uppföljning sker vid ordinarie avtalsuppföljning. Om det vid avtalsperiodens slut finns överskott ska detta återbetalas till respektive huvudman.

Samlad bild av hälsoläget i Tanum

För att få en samlad bild av hälsoläget i Tanum presenteras nedan ett spindeldiagram som redogör för de viktigaste förutsättningarna för folkhälsan. Avsikten är vidare att det ska ge en nulägesbild. Tanum jämförs här med riket eller VG-regionen, där inte siffror finns för riket. Riket/VG-regionen består av den blå cirkeln med index 100. När Tanum, som är det orange strecket, befinner sig utanför index är det positiva värden och när det är innanför är det negativa.

Diagrammet är från Välfärdsbokslut 2018.

MILJÖ

Miljö- och klimatstrategi

Tanums kommuns klimat- och miljöstrategi tar sin utgångspunkt i att antagna åtgärder ska minska klimat- och miljöpåverkan från organisationen Tanums kommun och de helägda bolagen Tanums Bostäder AB och Tanums Hamnar AB. Strategin omfattar perioden 2020 till 2024.

Identifierade områden för åtgärder och mätbara delmål berör bland annat transporter, livsmedel, och energi.

Miljö- och klimatstrategin följs upp löpande i samband med delårs- och årsbokslut. I nämndernas budgetförslag redovisas de åtgärder nämnderna ska vidta för att uppnå målen i miljö- och klimatstrategin.

Kommunstyrelsen har inrättat en tjänst som miljö- och klimatstrateg som kommer samordna arbetet med att implementera miljö- och klimatstrategin, bland annat genom att ta fram en åtgärdsplan för att nå målen.

Målsättning

Det övergripande mätbara målet för Tanums kommun är att kommunens utsläpp av växthusgaser ska minska med 20 procent räknat från 2019 till 2024.

Indikatorer energi:

- 50 procent av kommunens energianvändning ska år 2024 vara lokalt producerad.
- Energianvändningen för el och uppvärmning ska minska med 10 procent (räknat per kvadratmeter lokalyta)
- 99 procent av den energi som används för verksamhetsel och uppvärmning ska vara fossilfri.
- All el som används i den kommunala verksamheten ska vara fossilfritt producerad.

Indikatorer livsmedel:

- Andelen närproducerade livsmedel som används i de kommunala köken ska uppgå till minst tio procent år 2024. Andelen ekologiska livsmedel som används i de kommunala köken ska uppgå till minst 60 procent år 2024.
- Matsvinnet i de kommunala köken ska uppgå till maximalt tio procent till år 2024.

Indikatorer transporter:

- Utsläppen från kommunens transporter ska minska med 50 procent under perioden.
- Andelen fossilfria bilar och andra fordon ska öka och vara minst 50 procent av fordonsparken år 2024.
- Ökad användning av digitala hjälpmedel ska leda till att resandet minskar under perioden 2019–2024.

TILLGÄNGLIGHET

Policy och plan för tillgänglighet

Kommunfullmäktige antog 2018 en tillgänglighetspolicy för Tanums kommun. Utifrån den har också en tillgänglighetsplan för kommunen tagits fram. I planen finns ett mål för tillgänglighetsarbetet i kommunen och kommungemensamma åtgärder som ska genomföras. Varje nämnd ska också anta mål för tillgänglighetsarbetet inom sitt verksamhetsområde.

Målet för tillgänglighet anses uppfyllt om två tredjedelar av de planerade åtgärderna har genomförts eller påbörjats under året.

Åtgärder för bättre tillgänglighet 2021

Inom kommunen ska följande tillgänglighetsförbättrande åtgärder genomföras 2021:

- Fortsatt utbildning i tillgänglighetsfrågor enligt ett gemensamt framtaget material ska erbjudas alla medarbetare i kommunen – kommungemensamt ansvar
- Fortsatt arbete med översyn av hemsida och informationsmaterial som lämnas ut till medborgare och andra intressenter ur ett tillgänglighetsperspektiv. Vid behov ändras detta hjälpmaterial så att det blir mer tillgänglighetsanpassat. Översyn av kommunala skyltar - kommungemensamt ansvar
- Fortsatt arbete med översyn av intranät, skrivmallar och interna blanketter görs ur ett tillgänglighetsperspektiv. Vid behov ändras detta hjälpmaterial så att det blir mer tillgänglighetsanpassat - kommungemensamt ansvar
- En fortsättning på arbetet med referensgruppen för tillgänglighetsfrågor blir att brukarrevision börjar tillämpas i verksamheterna när det gäller tillgänglighetsfrågor - omsorgsförvaltningens ansvar
- En arbetsmetod där delaktighet kring tillgänglighetsfrågor tillämpas redan från början när väsentliga förändringar ska ske inom den kommunala verksamheten ska vara införd, till exempel vid nybyggnationer eller ombyggnationer- kommungemensamt ansvar
- Planering av tillgänglighetsanpassningar sker efter inventering som gjordes året innan - tekniska nämnden ansvarar
- Arbete med ny tillgänglighetsplan påbörjas – kommungemensamt ansvar men omsorgsförvaltningen är ansvarig för att hålla ihop arbetet
- Respektive nämnd ser över vilket tillgänglighetsarbete som kan bedrivas inom den egna verksamheten och planerar för det inom ramen för sin ordinarie verksamhet.

Inom omsorgsnämndens verksamheter ska dessutom följande tillgänglighetsförbättrande åtgärder genomföras 2021:

- Fortsätta att öka användningen av välfärdsteknik i syfte att öka delaktighet.
- Öka tillgängligheten via e-tjänster för kommunens medborgare
- Inom funktionshinderverksamheterna fortsätta använda metoden tjänstedesign för att bättre ta reda på omsorgstagarnas behov. Fortsätta utveckla arbetet med brukarundersökningar i verksamheterna, både genom att fler verksamhetsområden inkluderas och genom att använda resultaten bättre i verksamhetsuppföljningen.

KOMMUNALA BOLAG

Tanums kommun är ägare och delägare i tre kommunala bolag, de helägda Tanums Bostäder AB, Tanums Hamnar AB samt RAMBO AB där Tanums kommun äger 25 procent av aktierna.

Tanums Bostäder AB

Tanums Bostäder äger och förvaltar totalt cirka 700 lägenheter i Tanumshede, Grebbestad, Fjällbacka och Östad. Bolaget har redovisat vinst i boksluten alla år sedan 2002. I 2019 års bokslut redovisade bolaget ett överskott på 0,4 mkr. Bokslutsprognosen för 2020 pekar på ett överskott på cirka 1,0 mkr.

Tanums Bostäder har idag inga lediga lägenheter. Efterfrågan på hyresrätter är fortsatt stor, kön till nya lägenheter är lång samtidigt.

För att möta efterfrågan på lägenheter i framförallt Grebbestad och Tanumshede och pågår planering och detaljplanearbete för byggande nya lägenheter. Under 2020 har bolaget byggt av cirka 25 nya lägenheter i Grebbestad.

Tanums Hamnar AB

Tanums Hamnar aktiebolag, som är ägt till 100 procent av Tanums kommun, har till uppgift att driva hamnverksamhet i kommunen. Bolaget svarar för drift och skötsel av kommunens hamn- anläggningar i enlighet med ett särskilt förvaltningsavtal mellan bolaget och Tanums kommun.

De fyra senaste åren har bolaget redovisat positiva resultat. 2019 års resultat uppgick till 0,5 mkr. Bolaget beräknar att i bokslutet för 2020 redovisa ett överskott på cirka 0,4 mkr. Bolaget planerar för investeringar på 33 mkr i hamnanläggningar under 2021. Den enskilda största investeringen är ombyggnaden av Fjällbacka kaj.

RAMBO AB

RAMBO AB ägs av Lysekils, Sotenäs, Munkedals och Tanums kommuner. Tanums ägarandel är 25 procent. Enligt bolagsordningen ska Rambo ha som verksamhet att omhänderta, transportera och/eller behandla avfall och driva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Rambo har från och med 2010 tagit över ansvaret för renhållningsverksamheten för Tanums kommun. Tanums kommunfullmäktige har under 2017 beslutat om nya avfallsföreskrifter.

Bolaget har en stark ekonomisk ställning och har genom åren uppvisat starka resultat. I bokslutet för 2019 uppgick resultatet före bokslutsdispositioner till 2,8 mkr. Bolaget beräknar att redovisa överskott på 1,5 mkr i 2020 års bokslut. Bolagets investeringar kommer att öka de kommande åren bland annat beroende på införande av nya system för insamling av hushållsavfall.

EKONOMISKA STYRPRINCIPER FÖR TANUMS KOMMUN

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska det varje år upprättas en budget för nästa kalenderår och en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För att bestämma vad som ska anses vara god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och mål för verksamheten tas fram. De finansiella och verksamhetsmässiga resultaten ska därefter bedömas i förhållande till målen för att avgöra om kommunen lever upp till sin definition av god ekonomisk hushållning.

Budget och verksamhetsplan

Budget och verksamhetsplan utarbetas vid samma tillfälle och ska innehålla ett budgetår och två planeringsår.

Nämnderna tilldelas ett kommunbidrag (budgetram) av kommunfullmäktige för verksamheten. Nämndens uppgift under året är att inom kommunbidragets ram bedriva verksamhet enligt beslutade målsättningar, strategier och verksamhetsbeskrivningar.

Ansvarig nämnd äger rätt att fritt omdisponera resurser inom tilldelad driftbudget. Hänsyn ska tas till de mål och uppdrag som angivits av kommunfullmäktige för området.

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten rymms inom anvisade medel.

Nämnden är skyldig att se till att inga beslut fattas som kräver ekonomiska resurser utan att finansieringen är klarlagd. Vid nämndbeslut som medför ekonomiska konsekvenser (till exempel utbyggnader eller beslut om förändrad verksamhet) ska kostnaderna redovisas i beslutsunderlaget både för innevarande år och på längre sikt, till exempel helårseffekt av driftkostnader.

Kommunstyrelsen har möjlighet att under löpande budgetår upprätta en kompletteringsbudget. Kompletteringsbudgeten fastställs av kommunfullmäktige. Tilläggsanslag under löpande budgetår ges i princip endast då en nämnd eller styrelse får nya verksamhetsuppgifter.

Budgetprocess

Februari-juni

Kommunledningen diskuterar övergripande prioriteringar och kommunövergripande målsättningar samt ekonomiska mål för kommunen. En preliminär resursberäkning tas fram.

Diskussion mellan kommunledning och nämnder om behovsförändringar och andra faktorer som påverkar nämndernas ramar.

Kommunstyrelsen tar fram en resursberäkning för kommande år. Resursberäkningen ligger till grund för de budgetanvisningar som kommunstyrelsen tar fram och som beslutas av kommunfullmäktige.

Juni-september

Nämnderna lämnar förslag till budget för kommande år.

September-november

Diskussioner mellan kommunledning och nämnder om förslag till budget. Avstämning av budgetförutsättningar utifrån delårsbokslut per den 31 augusti.

Beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige om verksamhetsmål, ekonomiska mål, utdebitering, låneram, investeringsbudget, definitiva budgetramar etcetera.

November-januari

Nämnderna tar fram budget för sin verksamhet utifrån definitiva budgetramar, övriga anvisningar och direktiv från kommunfullmäktige. Beslut i respektive nämnd om antagande av nämndens budget bör ske senast under januari.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för kommunens ekonomiska planering och uppföljning och fastställer riktlinjer för den ekonomiska styrningen. Kommunfullmäktige fattar beslut om årliga ramar för styrelse och nämnder i mål- och resursplanen.

Kommunstyrelsen ska följa verksamhetens utveckling och ekonomiska resultat och övervaka att verksamheten utförs kvalitetssäkrat och effektivt samt bedrivs inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige beslutat. Kommunstyrelsen kan vidta åtgärder under året om det bedöms att de ekonomiska ramarna inte hålls.

Nämnder och styrelse ansvarar för att driva verksamheten inom tilldelad ram och följa upp budget och verksamhet enligt fastställd tidplan. För följande åtgärder, som ej beslutats i den av kommunfullmäktige fastställda budgeten, ska nämnd alltid inhämta kommunfullmäktiges medgivande vid:

- startande av ny verksamhet
- väsentlig utvidgning eller standardhöjning av befintlig verksamhet
- åtgärder som medför ekonomiska åtaganden utöver årsbudget

Resultatöverföring

Nämnderna har ett ansvar för ekonomi och verksamhet över tid. Nämnderna behåller och ansvarar för det över- eller underskott som de genererat.

Nämndernas resultat i bokslutet avslutas mot eget kapital (balanserat resultat). Principen är att 100 procent av resultatet avslutas mot nämndens egna kapital, under förutsättning att verksamheten bedrivits i överensstämmelse med angivna mål och riktlinjer. Ett resultat som förs över ska vara hänförligt till den ordinarie och planerade verksamheten, och inte föranledd av till exempel mindre volym, lägre kvalitet eller från intäkter som inte hör till den planerade och ordinarie verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar om resultatöverföringen och nämndernas balanserade resultat i samband med att kommunfullmäktige tar beslut om årsredovisningen.

Ett resultat som förs över till nästa år får disponeras av respektive nämnd. Ett överskott får dock inte användas till någon utökning eller förändring av verksamheten som binder upp kommunen för nya åtaganden som kan komma att kräva ökade resurser i framtiden. Nämndens ordinarie verksamheten ska inrymmas inom det kommunbidrag som kommunfullmäktige anvisar för budgetåret. Undantag från detta ska redovisas och godkännas i samband med budgetarbetet.

Underskott ska amorteras inom fem år.

En nämnd som redovisar negativt resultat (underskott) under tre år i följd kan på initiativ av kommunstyrelsen och i dialog med berörd nämnd bli föremål för en särskild genomgång/analys och beslut om särskilda åtgärder.

I anslutning till bokslutsberedningen ska nämnden lämna en skriftlig analys och kommentar till resultatets uppkomst. Om årsresultatet är ett underskott och detta medför att det balanserade resultatet blir negativt ska nämnden ta fram ett åtgärdsprogram där nämnden redovisar hur underskottet ska täckas.

Om en nämnd redan i sitt budgetförslag planerar ta i anspråk medel av väsentlig storlek ur det balanserade egna kapitalet (balanserade resultatet) ska nämnden redovisa och kommentera detta i budgetförslaget.

Uppföljning

Bokslut och årsredovisning

Kommunens bokslut ska sammanfattas i en årsredovisning som överlämnas till kommunfullmäktige som fastställer årsredovisningen. Årsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av all den verksamhet som Tanums kommun bedriver, oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings eller bolagsform (en så kallad sammanställd redovisning). Vid beredningen av kommunens bokslut ska en dialog ske mellan kommunledning och nämndsledning där de olika nämndernas ekonomiska resultat och verksamhet diskuteras.

Delårsbokslut

Kommunstyrelsen upprättar delårsbokslut vid två tillfällen under året. Det första delårsbokslutet omfattar perioden januari-april och det andra delårsbokslutet perioden januari-augusti.

Delårsboksluten behandlas och fastställs av kommunfullmäktige.

Övrig uppföljning

Utöver de delårsboksluten ska respektive nämnd upprätta budgetuppföljningar (inkl. årsprognos) per den 28 februari, 30 juni och den 31 oktober. Nämndernas uppföljningsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen.

Dessa kommunövergripande uppföljningar behandlas och fastställs av kommunstyrelsen.

Nämndens åtgärder vid avvikelse i driftbudgeten

Varje nämnd ska i samband med behandlingen av delårsbokslut och budgetuppföljningar ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos i uppföljningen. Det räcker alltså inte att besluta att lägga uppföljningen till handlingarna.

Nämnd är ansvarig för att budgeterad eller i övrigt beslutad verksamhet kommer till utförande i enlighet med fastställd budget. Detta gäller såväl kostnads-, verksamhets-, presentations-, som kvalitetsmässigt. Åtgärder ska vidtas så snart en budgetavvikelse kan förutses.

Förvaltningschef ska till nämnden samordna och rapportera uppföljningen och lämna förslag till åtgärder vid förväntad budgetavvikelse.

Investeringar

Investeringsanslagen fastställs av kommunfullmäktige för varje enskilt objekt eller som ett ramanslag. För investeringsprojekt som löper över flera år fastställer kommunfullmäktige dels en investeringsram för projektets totala kostnad och dels investeringsanslag per år under projektets löptid. För anskaffning av inventarier får nämnd ta investeringsbeslut på maximalt 1 000 tkr per

objekt under förutsättning att nämnden finansierar räntor och avskrivningar samt övriga driftskostnader som är föranledda av investeringen inom sin budget.

Tilldelade kommunbidrag inkluderar även kapitalkostnaderna - som ansvarsmässigt betraktas på samma sätt som alla andra kostnader. En godkänd utgift i investeringsbudgeten medför inte en automatisk ökning av kommunbidraget.

I kommunfullmäktiges beslut om investeringar anges om nämnden ska kompenseras för ökade kapital- och driftskostnader.

Kapitalanskaffningen, det vill säga hur tillgångarna ska finansieras, är en central fråga. Ansvaret åvilar kommunstyrelsen.

Nämnd ska fortlöpande följa de enskilda projektens utgifts- och inkomstutveckling. Finner nämnd att anslag kommer att bli otillräckligt ska detta omgående anmälas till kommunfullmäktige med begäran om tilläggsbudgetering. Anmälan ska kompletteras med redovisning av de omständigheter som orsakat överskridandet.

http://tkw/d3/web.tanum.se/Asp/Download.asp?inline=1&FILEREF=2961978&frame=1 - Internet Explorer

Från: Reimbert, Sofia
Skickat: den 7 december 2020 12:04
Till: Ksdiarium, kansli
Ämne: VB: reservationen KF 201130

Från: Halvarsson, Michael
Skickat: den 7 december 2020 11:47
Till: Reimbert, Sofia <Sofia.Reimbert@tanum.se>
Ämne: reservationen KF 201130

Reservation driftsbudget 2021

Miljöpartiet reserverar sig mot kommunfullmäktiges nej till partiets förslag att ge kommunstyrelsen uppdraget att kompetensutveckla det lokala näringslivet i Agenda 2030. Avslaget visar på otillräckliga klimatambitioner och oförmåga att se kommunens betydelse i det omställningsarbete som väntar näringslivet.

Miljöpartiet reserverar sig mot kommunfullmäktiges nej till partiets förslag om 2,4 miljoner kronor till insatser i förskola och grundskola för barn med behov av särskilt stöd samt avslaget på föreslagna 300 000 kronor till fritidsgårdar. Förslaget grundar sig på av samtliga rektorer väl dokumenterade behov samt på i många år avslagna äskanden.

För Miljöpartiet de gröna i Tanum
Michael Halvarsson

Reservation till punkt 5 driftsbudget

Vi reserverar oss mot beslutet att inte lägga Socialdemokraternas viljeinriktning som bilaga till majoritetens budget och bilägger därmed inriktningen till reservationen.

Viljeinriktning 2021-2022

Inledning

Välfärden och kommunerna står inför stora utmaningar de kommande åren. Det finns ett antal övergripande frågor såsom globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar. Stora frågor som är svåra att påverka lokalt och regionalt, kräver ändå lokala strategier för att möta.

Frågor vi måste ställa oss är; använder vi våra resurser på rätt sätt? Är våra system och metoder till vår hjälp, eller styr systemen över oss? För vem finns vi till och hur skapar vi en långsiktigt hållbar kommun?

Coronapandemin har riktat ljuset mot vår sårbarhet och visar tydligt på de brister och risker slimmade organisationer och utförsäljningar gett.

Socialdemokraterna i Tanum väljer att i år inte göra en vanlig så kallad skuggbudget utifrån majoritetens förslag. Den typ av budgetdokument belyser nämligen inte i tillräckligt hög grad den inriktning för Tanum som vi önskar, sett ur ett långsiktigt perspektiv. Den styrande majoritetens oförmåga att hålla sina egna budgetar har gjort att vi lever över våra tillgångar och att den generationsprincip som vi alla ställt oss bakom, satts ur spel. Det finns ingen långsiktighet i majoritetens budgetar rörande kommunens verksamheter.

För att bättre belysa vad Socialdemokraterna vill arbeta för, gör vi en viljeinriktning inför kommande år. Detta dokument bygger på vårt valmanifest, på våra motioner, nämndsinitiativ och de frågor vi arbetat för i styrelser och nämnder.

Tanums kommun ska vara en kommun för alla. Vi menar allvar när vi säger att hela kommunen ska leva. Det innebär att det måste finnas en likvärdig kommunal service på flera orter och att alla våra samhällen får del av kommunens satsningar. Vi är EN kommun och alla ska känna sig delaktiga och inkluderade, oavsett bostadsort. Ur ett nationellt perspektiv så är Tanum en landsbygdskommun och vår uppgift är att driva på för en politik där skillnaderna minskar. Vi ser med oro på de skillnader som finns idag i Sverige mellan stad och land. Här i Tanum ser vi med oro på liknande tendenser mellan våra samhällen. Här är det vårt ansvar som kommunpolitiker att arbeta aktivt för att få bort de orättvisorna.

Den jämlikhetstanken genomsyrar detta dokument.

Kort sagt: Hela Tanum Ska Leva!

Ekonomi och styrprinciper

Vi socialdemokrater värderar budgetdisciplin högt, något som vi härmed vill poängtera, t.ex. ser vi alltid till att ha finansiering för våra satsningar. Tanums kommun behöver därmed starka resultat många år framöver för att kunna göra nödvändiga investeringar i välfärden.

Vi är ansvariga för våra invånares skattepengar och ska förvalta dem på ett ansvarsfullt sätt. Under flera år har kommunens ekonomi försämrats och vi lever inte upp till den generationsprincip vi ställt oss bakom *”att varje generation ska bära kostnaderna för den service den förbrukar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden”*.

Med en låneskuld som närmar sig 1 miljard kronor, måste vi hantera kommunens ekonomi på ett mycket mer ansvarsfullt sätt än vad som nu sker.

Tillfälliga resursförstärkningar, som t.ex. extra statsbidrag eller pengar från försäljningar, måste användas på ett sätt som inte ger besparingskrav när de tillfälliga pengarna tar slut. Under många år har Socialdemokraterna påpekat vikten av att ta ansvar för ekonomin och vikten av att hålla tilldelad budget. Vi ser med oro på Tanums kommuns ekonomiska framtid.

Demokrati och delaktighet.

Under senare år har makten centrerats till ett fåtal och Kommunstyrelsens arbetsutskott getts för mycket makt. De styrgrupper som skapats utesluter flera partier då de inte är parlamentariskt sammansatta. I Tanum har vi nämnder som själva ansvarar för sin verksamhet och sin tilldelade budget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott undergräver på detta sätt demokratin. Vi ifrågasätter också hur de som representerar kommunen i olika forum bestäms. Till exempel så är det bara Kommunstyrelsens ordförande som tillsammans med kommunchef besöker företagare eller får möjlighet att vara med på möten med näringslivet.

Vi vill:

- Att politiskt beslut ska tas om vem som ska representera kommunen i olika forum och att en så bred förankring som möjligt eftersträvas.
- Återupprätta dialogen mellan politiker och ungdomar i form av ungdomsråd eller liknande.

Lokalförsörjning

Underhållet på kommunens fastigheter har varit eftersatt under många år. Kommunfullmäktiges mål är att avsättning för planerat underhåll inte ska understiga 125 kr/kvm. Under 2019 avsattes i snitt 114 kr/kvm.

Vi vill se över hela vårt fastighetsbestånd av verksamhetslokaler och kontorsutrymmen. Skattepengarna rinner oss ur händerna när vi hyr istället för att äga själva. Som exempel kan tas Västra Götalandsregionens f.d. fastighet, "Villa Ryland". Tanums kommun fick erbjudande att överta huset för ca 3 mkr kronor, tackade nej och hyr idag samma hus. Totalt har kommunen under de här åren betalat en hyreskostnad på över 14 mkr.

Liknande situationer finns avseende majoritetens ovilja att bygga förskolor, där dyra modullösningar i stället hyrs.

Under 2019 var kostnaden för kommunägda lokaler 741kr/kvm. Lokalkostnaderna för inhyrda lokaler 2019 var 1122kr/kvm.

Coronapandemin har tvingat vissa yrkesgrupper att arbeta hemma. För vissa har det fungerat bra, andra har haft det svårare. Det är svårt att sia om framtidens kontor, mer än att de förmodligen kommer att se annorlunda ut.

År 2017 beslutade Kommunfullmäktige att ta fram en lokalförsörjningsplan för kommunens långsiktiga lokalbehov. I skrivande stund, november 2020, har fortfarande ingen plan blivit framtagen.

Vi vill:

- Stärka anslaget för fastighetsförbättringar.

- Ge Tekniska nämnden i uppdrag att se över innehavet av kontorslokaler i syfte att minska kostnaderna och använda lokalerna på ett effektivare sätt.

Bygglov, planer och verksamhetsmark

Tanums kommun har ”Boende” som prioriterat område.

Vi menar att det finns mycket som kan göras både enklare och mer kostnadseffektivt för att få människor att vilja och kunna bygga i Tanum, vad gäller förhandsbesked, bygglov och det tekniska samrådet. Att förenkla betyder inte att ge avkall på regler och lagar, men vi upplever att Tanum ibland har särskilda ”Tanums lagar” som saknar stöd i plan- och bygglagen.

Vår kustremsa är hårt exploaterad, men Tanums kommun är större och det måste bli enklare för människor att bygga på landsbygden, utan onödiga krav och kostnader. Att få bygglov måste förenklas på de platser där det inte stör grannar.

Miljö- och byggnadsnämnden ska vid olika överträdelser utfärda byggsanktionsavgifter. Avgifternas storlek kan variera från några tusen kronor upp till miljonbelopp.

Boverket skriver:

”I plan och byggförordningen (PBF) anges vilka överträdelser som det ska tas ut byggsanktionsavgift för och hur dessa ska räknas fram. Byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Byggnadsnämnden kan sätta ner avgiften till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte bedöms stå i rimlig proportion till förseelsen. I vissa fall kan byggnadsnämnden besluta att inte ta ut byggsanktionsavgift alls.”

Ovanstående citat innebär att nämnden har stora överväganden att göra och att deras beslut kan påverka enskilda människor på ett märkbart sätt. I Tanums kommun fattar nämnden besluten och sanktionspengarna tillfaller dessutom den enskilda nämndens ekonomi. Detta anser vi vara helt förkastligt. Nämnden sitter därmed på vad som kallas dubbla lojaliteter och detta sätt menar vi både är moralisk fel och rubbar nämndens förtroende.

Likaså är det viktigt att nämnden bedriver den tillsyn de är ämnade att göra.

Kommunen har nästan ingen färdig verksamhetsmark. Att kommunen har framtagna planer för verksamheter är en förutsättning för att företag ska kunna etablera sig och utvecklas. Enligt Kommunfullmäktiges beslut ska verksamhetsmark finnas i alla större orter.

Vi vill:

- Ge Miljö- och byggnadsnämnden uppdraget, att tillsammans med en parlamentarisk grupp ta fram en strategi med konkreta insatser över hur byggloven kan förenklas för den enskilde invånaren.
- Att utdömda sanktionsavgifter inte tillfaller Miljö- och byggnadsnämnden utan överförs till Kommunstyrelsen.
- Att Miljö- och byggnadsnämnden bedriver den tillsyn de är tillsatta att göra.
- Ta fram detaljplaner för verksamhetsmark och kommunal service.

Boende

Vi vill sträva efter ett så brett boende som möjligt. Det ska finnas boendialternativ för alla skeenden i livet och för alla människor.

Tiny House-rörelsen är en boendeform som är spännande att följa. En boendeform som ger perspektiv på klimat och konsumtion. Även i Tanum finns intresse för Tiny House och för småskalig odling.

Vi vill:

- Bygga trygghetsboenden för äldre.
- Utredda möjligheterna att bygga kooperativa hyresrätter.
- Stärka kommunens boendestöd och på andra sätt ge stöttning i hemmet till de som behöver.
- Utredda möjligheterna att arrendera ut kommunal mark för Tiny House/ hus på hjul.
- Ta fram mark för kolonilotter.

Vatten och avlopp

Under ett antal år praktiserades urinseparering i Tanums kommun. Detta togs bort efter år av påpekanden och motioner från Socialdemokraterna, då urinsorteringen inte hade avsedd effekt. Men majoriteten i Tanum har än en gång experimenterat med miljölösningar. Denna gång genom att samla in slam från slutna tankar och sprida detta på åkermark. För att definiera livsmedel som ekologiskt odlade får inte slam spridas på åkrar. Då den borgerliga majoriteten säger sig vilja köpa ekologiska och närproducerade livsmedel är detta svårt att förstå. På detta sätt kontaminerar vi nämligen åkrar för ett antal år framöver innan de kan användas för

ekologisk odling. Vi menar att detta kan vara dyrköpta erfarenheter som både kan drabba VA- kollektivet och skattebetalarna.

Vi vill:

- Att Kommunstyrelsen ges uppdraget att utreda både de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av ovanstående VA- lösning.

Rambo

I Tanum ansvarar det kommunägda företaget Rambo AB för renhållningsverksamheten. Rambo ägs gemensamt av Tanums, Sotenäs, Munkedals och Lysekils kommuner. Det är viktigt att kunna diskutera nyttan med ett medlemskap och förstå att det kan ändra sig över tid.

Vi vill:

- Göra en utredning och en analys över mervärdena vad gäller Tanums del i Rambo AB.

Arbetsmarknad/Arbetsmiljö

Vi har under många år haft en låg arbetslöshet i Tanums kommun. Dock kan vi nu se en ökning på grund av Coronapandemin. Det är viktigt att vi snabbt agerar på olika plan så att vi undviker långa arbetslöshetsperioder, med de konsekvenser det kan få sett till personlig ohälsa och ökade kostnader för försörjningsstöd.

För oss Socialdemokrater är jobben det viktigaste!

Att människor har ett arbete att gå till är en förutsättning för välfärden och för människors hälsa och delaktighet i samhället. Vi behöver arbeta med de ungdomar som innefattas av det kommunala aktivitetsansvaret på ett mycket mer engagerat sätt än vad som

gjorts och vi behöver utveckla arbetsmarknadsenheten så att den blir en hjälp för människor att komma vidare.

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre gör att vi kommer få ännu svårare att rekrytera medarbetare till våra verksamheter.

Tanums kommun måste arbeta mer på att bli en attraktiv arbetsgivare. "Rätt till heltid" måste prioriteras, men inte med konsekvensen sämre scheman och mindre tid för återhämtning.

För att vara en attraktiv arbetsgivare måste medarbetare ges inflytande och deras kompetens tas till vara.

På flera ställen i Sverige växer tjänstemannaorganisationen, och när sparkrav kommer, så är det oftast de närmast eleverna, brukarna eller vårdtagarna som det sparas på. Vi menar att det är fel och att det finns anledning att se över organisationen.

Även det privata näringslivet behöver medarbetare. Det är viktigt att företagens krav på kompetens finns lokalt. Likaså måste barnomsorgen i Tanum anpassas så att den passar de tider då föräldrar arbetar.

Vi vill:

- Ta bort delade turer och uppgång i tjänst.
- Erbjuder heltidsanställningar.
- Öka bemanningen inom äldreomsorgen.

- Utreda hur vi på bästa sätt kan ta till vara så kallad seniorkompetens.
- Utreda möjligheterna att arbeta färre helgpas inom vård och omsorg.
- Utreda möjligheten till friskvårdstimma på betald arbetstid.
- Erbjud barnomsorg på kvällar och helger.
- I samarbete med näringslivet skräddarsy utbildningar.
- Erbjud praktikplatser i våra kommunala förvaltningar.
- Göra en genomlysning av kommunens tjänstemannaorganisation.

Trygghet, Trivsel och Förebyggande arbete

Tanums kommun ska vara en trygg kommun att bo i. Under senare år har vi sett att upplevelsen av trygghet minskar, både i våra skolor och i våra samhällen.

Alla barn ska känna sig trygga i skolan och på sin fritid. Det är en förutsättning för en lyckad skolgång. Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ökar och vi vill se en mycket tätare samverkan mellan Barn- och utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden. Barnet ska stå i centrum inte kommunens nämnder. Trots en uttalad vilja att samverka, ser vi inga resultat, förutom hos enskilda medarbetare.

För att öka tryggheten i våra samhällen vill vi ha fältassistenter som arbetar ute på kvällarna. Skola-Socialtjänst-Fritid-Polis och den unges personliga nätverk, måste samverka bättre. Tidiga insatser är avgörande för att förhindra utanförskap.

Trygghetsfrågorna måste tydligare "upp på bordet" i Tanums kommun.

Vi vill:

- Ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en organisation för samverkan mellan nämnderna.
- Anställa fältassistenter som arbetar både ute ”på stan” och på nätet.
- Öka samverkan kring trygghetsskapande åtgärder mellan kommunen och lokala aktörer.
- Införa filter mot porr och våldsamma sidor på elevernas digitala läromedel.

Skola/Utbildning

Tanums kommun har många skolor och förskolor runt om i kommunen. Det är ett gemensamt politiskt beslut och viktigt för att hela kommunen ska leva. I nuläget ser vi dock att de mindre skolorna har problem med sin ekonomi. Elevantal går upp och ner i perioder och vi måste bli bättre på att parera upp- och nedgångar och att använda småskolorna på ett bättre sätt. I motsats till våra ambitioner leder detta genom en bristande flexibilitet till att småskolorna utarmas genom beständiga sparbetning.

Vi vill i stället parera upp- och nedgångarna genom att på olika sätt använda småskolorna. De kan t.ex. fungera som resursskolor, vara subjekt i samarbetsprojekt med universitet, eller på andra sätt med syfte att utveckla pedagogik och undervisningsmetoder.

Tanums skolor måste bli mer likvärdiga och alla elever ska få god undervisning oavsett var i kommunen de bor. Så är det inte nu. Både undervisningstid, lärarbehörighet och förutsättningar skiljer sig åt mellan kommunens skolor och förskolor. Andelen behöriga lärare måste öka och elever i behov av särskilt stöd måste garanteras detta.

Pedagoger måste ges förutsättningar att se och möta alla barns behov.

Många barn i yngre åldrar vistas mer tid på fritidshemmen än i skolan. Fritidshemmens roll är viktig för att träna och befästa de kunskaper som skolan lär ut.

I budget 2019 aviserade majoriteten att kalkyler för byggnation av förskolor i Bullaren, Fjällbacka och Rabbalshede skulle inkomma under året, samt en plan för ombyggnation av Hamburgskolan. Nu tar vi budget för 2021 och än har vi inte sett kalkyler för förskolor eller byggnation.

Vi vill:

- Bygga förskolor.
- Sätta upp mål och kvalitetsgarantier för fritidshemmen.
- Arbeta för mindre barngrupper i förskolan.
- Att alla kommunens skolor och förskolor ska vara likvärdiga.

Integration

Integrationsarbetet slutar inte bara för att flyktingmottagandet minskat. Tanums kommun fick mycket pengar under flera år. Pengar som bl.a. lades till kommunens resultat och till andra verksamheter istället för att användas till integrationsarbetet. Nu är pengarna slut och den borgerliga majoriteten i Tanum vill skära ner på integrationsarbetet. Vi menar att vi behöver göra precis tvärtom.

Vi vill stärka integrationsarbetet och ha som målsättning att alla nyanlända snabbt ska känna sig delaktiga i samhället.

Vi vill:

- Behålla en hög bemanning på integrationsenheten.

Gång och cykelvägar

I Tanum finns ca 0,8 m cykelbana per invånare. Genomsnittet i landet är ca 2,4 m per invånare. Vi vill skapa en cykelanpassad infrastruktur i Tanums kommun. Vi vill ta fram enklare lösningar, så kallade cykelstråk, där vi själva har rådighet över byggnationen och inte behöver vänta in t.ex. Trafikverket. På så sätt kan vi få till trygga cykelvägar både enklare och billigare.

Vi vill:

- Prioritera arbetet med gång och cykelvägar.

Slutord

Socialdemokraterna i Tanum består av människor med många olika erfarenheter, yrken och kompetenser. Denna mångfald är vår styrka. Tillsammans vill vi skapa en kommun där alla får plats och känner sig delaktiga. Vi ser vikten av både en stark gemensam välfärd och ett privat näringsliv. Bägge behövs, för att skapa en livskraftig kommun.

Det politiska arbetet ska kännetecknas av öppenhet och transparens. Allt vi gör i Tanums kommuns namn, ska ske inför öppen ridå.

Vi sätter det goda politiska klimatet högt och samarbetar konstruktivt med de andra partierna i Tanum.

I skrivande stund befinner vi oss i ett extraordinärt läge, där ingen vet hur länge rådande pandemi kommer att hålla i sig och vilka konsekvenser det i slutändan blir för vår kommun.

Nu gäller det att vi arbetar både för att mildra de negativa konsekvenserna av pandemin, men även för Tanums framtida utveckling.

2020-11-24

Socialdemokraterna i Tanum

KF § 133

KS 2020/0533-923

Ekonomisk plan för åren 2022-2023

Sammanfattning av ärendet

Budgetberedningen har upprättat förslag till ekonomisk plan för åren 2022-2023 enligt förslag till resultat- och balansbudget 2022-2023.

Beslutsunderlag

Budgetberedningens förslag till budget 2021
Tjänsteskrivelse 27 oktober 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa ekonomisk plan för åren 2022-2023

Beslutet skickas till

Akten

Budgetdokumentet ligger bakom § 132

KF § 134

KS 2020/0647-903

Fastställande av borgensram för lån upptagna av Tanums Bostäder AB 2021

Sammanfattning av ärendet

Det kommunala borgensåtagandet är i form av proprieborgen. Lån med kommunal borgen är en förutsättning för upplåning hos Kommuninvest.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 27 oktober 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att såsom för egen skuld ingå borgen för Tanums Bostäder AB låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 565,0 mkr under 2021 samt på detta belopp löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet ska beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp

Beslutet skickas till

Tanums Bostäder AB
Akten

KF § 135

KS 2020/0541-978

Kapitalisering av Kommuninvest

Sammanfattning av ärendet

Tanums kommun är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening ("Föreningen"). Föreningen är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Upplånings- och utlåningsverksamheten bedrivs i det av Föreningen helägda dotterbolaget Kommuninvest i Sverige AB (publ) ("Kommuninvest"). Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.

Vid föreningsstämman 16 april 2020 beslutades om förändrade stadgar för Kommuninvest Ekonomisk förening. Förändringarna avsåg främst medlemmarnas insatskapital och Kommuninvests fortsatta kapitalisering. Sammanfattningsvis beslutade stämman 2020 bland annat om följande avseende den framtida kapitaliseringen av Kommuninvest.

- En kapitaliseringsperiod är fyra år. För varje kapitaliseringsperiod beslutar föreningsstämman om en kapitaliseringsplan för de kommande fyra åren. Beslutet vid föreningsstämman 2020 avser åren 2021 till 2024.
- En gemensam och enhetlig nivå på insatskapital för alla medlemmar.
- Stämmobeslutet innebär att insatskapitalet för kommuner successivt ökar från 900 till 1300 kronor per invånare år 2021 till 2024.

<u>Insatskapital för kommuner</u>	<u>År</u>
1000 kr/invånare	2021
1100 kr/invånare	2022
1200 kr/invånare	2023
1300 kr/invånare	2024

- Första inbetalningen av nytt insatskapital sker året efter stämmobesluten, dvs. första gången 2021. Inbetalningen ska vara genomförd senast vid halvårsskiftet respektive år.
- Förlagslånet avvecklas. 2010 upptog föreningen av dåvarande medlemmar ett förlagslån om en miljard kronor. Nuvarande lagstiftning ställer nya krav om vilken typ av kapital som kan ingå i kapitalbasen, vilket förlagslånet numera inte gör.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 26 oktober 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att Tanums kommun till Kommuninvest ekonomisk förening ("Föreningen") ska inbetala ett insatsbelopp om 4 938 400 kronor samt att kommunstyrelsen bemyndigas att vidta de åtgärder som krävs med anledning av inbetalningen.

att kommunstyrelsen bemyndigas att besluta om och vidta de åtgärder som krävs för inbetalning av kapitalinsats i Föreningen till följd av ökade krav på kapitalinsats under åren 2021, 2022, 2023 och 2024, upp till ett belopp motsvarande maximalt 1 300 kronor per invånare

KF § 136

KS 2020/0582-943

Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020-2023

Sammanfattning av ärendet

Tanums kommun har tidigare tagit beslut att vara en jämställd organisation och som arbetsgivare arbeta enligt antagen mångfaldspolicy och jämställdhetsplaner. Kommunen har också en inriktning att alla verksamheter och nämnder ska arbeta med jämställdhet i syfte att säkerställa en säker och jämlik service till alla invånare samt att genusperspektivet ska prägla beslut där det är relevant. Kommunstyrelsen antog 2014 länsstrategin Jämställt Västra Götaland 2014–2017 (som sedan kommit att revideras) samt undertecknade avsiktsförklaringen. För Tanums kommun innebär det att koppla sitt pågående arbete med jämställdhetsintegrering till det övergripande strategiarbetet och förankra arbetet i den egna organisationen.

Arbetsgruppen för jämställdhetsintegrering har tagit initiativ till att revidera handlingsplanen för jämställdhetsintegrering, då sådant behov synliggjorts.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 5 okt 2020
Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020–2023

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta handlingsplan för jämställdhetsintegrering för 2020–2023

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder
Folkhälsostrategen

Utgivare: Kommunledningskontoret
Antagen av kommunfullmäktige: 20201130
Diarienummer:

Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2020–2023

**TANUMS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Handlingsplan för jämställdhetsintegrering	1
1. Inledning.....	1
1.1 Agenda 2030 och jämställdhet	1
1.2 Jämställdhetsintegrering.....	1
1.3 Länsstrategin, Jämställt Västra Götaland	2
2. Struktur och mål för Tanums kommun	2
2.1 Mål för jämställdhetsintegrering	2
2.2 Övergripande inriktning och insatser	2
2.3 Insatser som gäller för alla kommunens verksamheter	2
3. Ansvarsfördelning	3
4. Stöd och samordning	3
5. Uppföljning och utvärdering	3
Bilaga 1. Användbara begrepp	

Handlingsplan för jämställdhetsintegrering

Handlingsplanen gäller för 2020–2023 och vid behov revideras.

Handlingsplanen är framtagen av en arbetsgrupp på uppdrag av kommunstyrelsen. Gruppen leds av kommunens folkhälsostateg. Arbetsgruppen består av representanter för barn och utbildningsförvaltningen, räddningstjänsten, tekniska förvaltningen, omsorgsförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen, kommunstyrelsen och folkhälsorådet.

1. Inledning

Jämställdhet handlar om att alla människor ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter i livet, oavsett kön. Alla människor ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och önskemål utan att styras av stereotypa föreställningar om vad som anses lämpligt för en kvinna eller en man, en flicka eller en pojke.

1.1 Agenda 2030 och jämställdhet

Agenda 2030 lyfter jämställdhet som en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Målet för jämställdhetspolitiken i Sverige är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att förverkliga målet finns sex nationella delmål:

- » **En jämn fördelning av makt och inflytande:** Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- » **Ekonomisk jämställdhet:** Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- » **Jämställd utbildning.** Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- » **Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet:** Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
- » **Jämställd hälsa.** Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- » **Mäns våld mot kvinnor ska upphöra:** Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

1.2 Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering¹ är en politisk strategi för att uppnå ett jämställt samhälle. Strategin innebär (om)organisering, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser. Så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande där det är relevant, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet.

Jämställdhetsintegrering handlar om ett systematiskt förbättringsarbete och är en del i verksamhetsutveckling.

Tanums kommun använder jämställdhetsintegrering som strategi för att skapa jämställd medborgarservice och för att förbättra kvalitén i verksamheten för flickor, pojkar, kvinnor och män. Detta innebär att alla i den kommunala organisationen har ett gemensamt ansvar för jämställdhetsarbetet.

¹ I Sverige är jämställdhetsintegrering den huvudsakliga strategin för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. Sverige har arbetat enligt strategin sedan 1994 då den antogs i samband med propositionen ”Delad makt - delat ansvar”. Dessförinnan var jämställdhet en rättighet som erkänts i svensk lag.

1.3 Länsstrategin, Jämställt Västra Götaland

Kommunstyrelsen antog 2014 länsstrategin Jämställt Västra Götaland 2014–2017 samt undertecknade avsiktsförklaringen. Det innebär att Tanums kommun avser att koppla sitt pågående arbete med jämställdhetsintegrering till det övergripande strategiarbetet och förankra arbetet i den egna organisationen. Länsstrategin har sedan dess reviderats och den nuvarande gäller för perioden 2019–2020.

Länsstrategin lyfter fram tre övergripande temaområden vilken kommunens arbete bör ta hänsyn till:

- » Makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet
- » Makt och hälsa
- » Makt och mäns våld mot kvinnor

Strategin kan även användas för att:

- » Sprida kunskap om den svenska jämställdhetspolitiken.
- » Möjliggöra prioriteringar i pågående jämställdhetsarbete.
- » Fördjupa arbetet med jämställdhetsintegrering.

2. Struktur och mål för Tanums kommun

Tanums kommun har beslutat att alla verksamheter och nämnder ska arbeta med jämställdhetsintegrering i syfte att säkerställa en säker och jämlik service till alla invånare samt att genusperspektivet ska präglade beslut där det är relevant.

2.1 Mål för jämställdhetsintegrering

- En jämställd verksamhet - Kommunens tjänster skall vara till för alla; kvinnor, män, pojkar och flickor
- Alla förvaltningar ska arbeta med jämställdhetsintegrering i syfte att skapa jämställd medborgarservice.

2.2 Övergripande inriktning och insatser

Att jämställdhetssäkra verksamheten innebär att kvalitetssäkra verksamheten så att den svarar mot allas villkor och behov samt att säkerställa att hög kvalitet och goda resultat uppnås för kvinnor, män, flickor och pojkar. Alla förvaltningar skall arbeta med jämställdhetsintegrering i syfte att skapa jämställd medborgarservice.

2.3 Insatser som gäller för alla kommunens verksamheter

1. Statistik som rör människor bör presenteras, kommenteras och analyseras utifrån kön.
2. Förvaltningarna ska arbeta utifrån denna handlingsplan och vid behov förändra till mer jämställd verksamhet.
3. Samtliga nämnder och förvaltningar ska kontinuerligt redovisa och följa upp sitt arbete med jämställdhetsintegrering. Detta skall ske i ordinarie verksamhetsuppföljningar samt i årsredovisningar.

3. Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen har det politiska ansvaret för det övergripande arbetet med jämställdhetsintegrering och uppföljningen.

Nämnderna ansvarar för beslut, genomförande och uppföljning av insatser för ökad jämställdhet i respektive förvaltning.

Förvaltningschefer organiserar arbetet med jämställdhetsintegrering i respektive förvaltning.

Medarbetare arbetar för jämställdhetsintegrering på arbetsplatsen.

4. Stöd och samordning

I samtliga förvaltningar ska det finnas en stödperson med uppgift att stödja förvaltningarna i arbetet och bidra med kunskap och samordning. Dessa stödpersoner bildar tillsammans en arbetsgrupp med uppgift att samordna, stödja och föreslå utveckling och utbildningsinsatser för kommunens verksamheter. Gruppen rapporterar till förvaltningschefgruppen minst två gånger per år eller vid behov.

5. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering är viktigt för att utveckla arbetet med jämställdhet och jämställdhetsintegrering i kommunen. Årliga sammanställningar av det samlade arbetet ska ske i årsredovisningen samt i nämndernas verksamhetsberättelser. Jämställdhetsarbetet ska regelbundet rapporteras till förvaltningarnas ledningsgrupper, kommunchefens ledningsgrupp samt i nämnder och styrelser.

Bilaga 1. Användbara begrepp

Sammanställning av begrepp som är bra att känna till i arbetet med jämställdhetsintegrering.

Bisexualitet

Bisexualitet är en sexuell läggning där personen känner sexuell och emotionell dragning till personer oavsett kön.

Cisperson

Ordet cis betyder ”på samma sida”. Cisperson är en person vars kropp, juridiska kön och könsidentitet hänger ihop enligt normen. En ciskvinna är till exempel en person som föddes med kvinnligt könsorgan och fick ”kvinna” registrerat i folkbokföringen, som ser och alltid har sett sig själv som tjej/kvinna och uttrycker sig med hjälp av till exempel kläder, hår eller kroppsspråk som en kvinna.

Diskriminering

När en person eller grupper av personer behandlas sämre än andra skulle ha gjort i en jämförbar situation. I 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (SFS 2008:567) finns förbud mot diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Begreppet ”könsöverskridande identitet” är kritiserat för att det anses förstärka tvåkönsnormen. Ett alternativ är att istället använda begreppen könsidentitet eller könsuttryck.

Feminism

Feminism är ett samlingsbegrepp för den samhällsanalys och rörelse som menar att kvinnor generellt sett underordnas män i samhället och som vill förändra detta. Feminismen innefattar ett stort antal teoretiska riktningar, som exempelvis liberalfeminism, radikalfeminism, ståndpunktsfeminism, post modern feminism, queerfeminism och postkolonial feminism. Inriktningarna har olika fokus, analys och förslag till lösningar. Praktiskt jämställdhetsarbete förenar ofta förslag från flera feministiska riktningar genom att exempelvis förändra diskriminerande regler, motverka sexualiserat våld, öka representationen av kvinnor på beslutande poster, ifrågasätta idén om en kvinnlig/ manlig essens, förändra normerna för relationer och uppmärksamma hur andra former av förtryck hänger ihop med kön.

Funktionsnedsättning, funktionshinder och funktionsvariation

Funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Funktionshinder innebär en begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i

relation till omgivningen. Funktionsvariation används ibland som synonym till funktionsnedsättning men innebär som begrepp att alla personer har varierande funktion, det vill säga både personer med och utan funktionsnedsättning.

Genus

Begreppet genus kan användas som en synonym till kön för att betona kön som social, kulturell och historisk konstruktion. Genus ses som föränderligt över tid och mellan olika sammanhang. Att ha ett genusperspektiv innebär att ifrågasätta de föreställningar som finns om hur kvinnor och män är eller borde vara.

Hbtq

Hbtq är en samlingsbeteckning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera. Som samlingsbeteckning rör den sig mellan sexualitet, identitet och aktivism. Homosexualitet och bisexualitet är sexuella läggningar. Begreppet transperson har ingenting med sexuell läggning att göra, utan är en beteckning för individer vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön de registrerats som vid födseln. Queer innebär kritik av heteronormen.

Hen

Hen är ett könsneutralt personligt pronomen som kan användas för att inkludera personer vars kön är okänt eller irrelevant i sammanhanget. Hen kan även användas av personer som varken identifierar sig som kvinnor eller män. Utgångspunkten är att personen själv bestämmer sitt personliga pronomen. Hen kan även ersätta han och/eller hon.

Heteronormativitet

Heteronormativitet innebär att utgå från antagandet och normen att alla är heterosexuella tills motsatsen bevisas och att heterosexualitet ses som självklart, önskvärt och naturligt. I heteronormen ingår även en idé om att kvinnor och män bör vara varandras motsatser, begära varandra och leva i monogam tvåsamhet. Heteronormen innebär förväntad heterosexualitet – men även att heterosexualiteten organiseras på ett särskilt sätt.

Heterosexualitet

Heterosexualitet är en sexuell läggning som innebär att känna sexuell och emotionell dragning enbart till personer av annat kön.

Homosexualitet

Homosexualitet är en sexuell läggning som innebär att känna sexuell och emotionell dragning till personer av samma kön.

Intersektionalitet

Intersektionalitet är ett analysverktyg som används för att visa hur olika maktordningar hänger ihop och påverkar varandra. Det kan till exempel handla om hur ålder, funktion, hudfärg och socioekonomisk situation påverkar en människas handlingsutrymme. En intersektionell analys kan exempelvis undersöka hur förståelsen av maskulinitet varierar beroende på klass eller hur normerna för sexualitet ser ut för personer med funktionsnedsättning.

Intersex

Intersex är ett samlingsbegrepp för en rad olika medfödda tillstånd där personers fysiska könsutveckling inte följer en ”typisk” utveckling. Det kan handla om variationer i kromosomuppsättning, könskörtlar, hormonproduktion, inre eller yttre anatomi. Det biologiska könet på en intersexperson kan alltså inte alltid entydigt definieras som kvinnligt eller manligt, utan uppvisar variationer som på ett eller flera sätt inte följer normen. Det har ingenting med sexuell läggning att göra.

Det är vanligt att intersexpersoner tidigt behandlas med kirurgiska ingrepp med hänvisning till att barn mår bäst av att passa in i tvåkönsnormen (läs mer under Tvåkönsnormen). En vanlig uppskattning är att 0,5–2 procent av alla barn som föds har någon form av intersexvariation.

Jämlikhet

Alla människors lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter.

Jämställdhet

Jämställdhet är ett begrepp som betonar jämlikhet mellan könen. Jämställdhet brukar definieras som att kvinnor och män har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Att kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhet införlivas i verksamhetens kärnverksamhet och beaktas i till exempel befintliga strukturer, praktiker och rutiner. Detta innebär att förslag, genomförande och utvärdering genomgående analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa likvärdig service, resurstilldelning och inflytande.

Kön

Kön kan betyda flera olika saker.

- Biologiskt kön fastställs i första hand utifrån könsorgan, kromosomer och hormoner.
- Socialt kön (genus) handlar om att det som anses vara kvinnligt och manligt kan förändras över tid och sammanhang, till exempel kultur och geografisk plats.
- Juridiskt kön är samhällets registrering av kön i folkbokföringen/Id-handlingar. I Sverige finns idag bara möjligheten att registreras som antingen kvinna eller man.
- Könsidentitet är det självupplevda könet.
- Könsuttryck handlar om hur det sociala könet kommer till uttryck, exempelvis med kläder, frisyr, smink eller kroppsspråk.

Könsfördelning

Den kvantitativa fördelningen mellan juridiskt kön; kvinna, man. Det anses vara jämn könsfördelning om det är minst 40 procent av den ena könet.

Könskonsekvensanalys

Innebär att analysera olika potentiella effekter för kvinnor respektive män innan beslut fattas om exempelvis mål, strategier och resursfördelning. I en könskonsekvensanalys kan följande frågor ställas: Hur fördelas resurserna mellan kvinnor och män i målgruppen? Kommer beslutet att påverka kvinnor och män olika på grund av olika levnadssituationer? Har både kvinnors och mäns erfarenheter legat till grund för hur verksamheten är utformad? Hur skulle den förändras om andra erfarenheter inkluderades? Fokus är alltså på vilken/vilka konsekvenser som beslut får för kvinnor och män.

Makt

Makt kan definieras som en relation, där en person kan få en annan person att göra någonting. Makt kan till exempel vara ekonomisk eller politisk. Makt kan vara formell eller informell.

Norm

Normer är idéer, föreställningar och förväntningar kring vad som anses vara önskvärt eller normalt i ett visst sammanhang. En del av samhällets normsystem uttrycks i lagar, medan andra normer är oskrivna eller outtalade. Normer kan skapa en känsla av sammanhang, kultur och värderingar på ett positivt sätt. Normer kan också vara begränsande för de som inte upplever att de passar in i den givna normen. Det kan skapa en känsla av utanförskap och exkludera människor. Normer har ofta starka kopplingar till kön, utseenden och funktion. För den som tillhör normen kan den vara svår att upptäcka eftersom det är först när normen bryts som den blir tydlig.

Normkritik

Normkritik handlar om att synliggöra rådande normer och att ifrågasätta de normer som är

begränsande och som leder till att vissa ses som avvikande och andra ses som normala.

Queer

Queer är ett begrepp som både kan vara en identitet och ett kritiskt förhållningssätt till rådande normer kring kön, genus och/eller sexualitet. En queer identitet kan inkludera olika könsidentiteter, könsuttryck och sexualiteter som inte inryms i hetero- och tvåkönsnormen. Queer problematiserar det som anses vara normalt och ifrågasätter rådande kategoriseringar av kön och sexualitet, istället för att fokusera på avvikelser från normen.

Transperson

Transperson är ett paraplybegrepp som rymmer identiteter, grupper och personer som bryter mot samhällets normer för kön och könsidentitet. Det kan handla om människor som vill förändra sin kropp och byta juridiskt kön från det som de har blivit tilldelade vid födseln. Det kan även vara personer som inte identifierar sig som varken kvinna eller man och personer som inte vill, kan eller tycker att det är viktigt att definiera sig med kön. Det kan också vara människor som använder kläder och andra attribut som brukar anses som typiska för ett annat kön än det man blivit tilldelad. Trans har ingenting med sexualitet att göra utan handlar om könsidentitet.

Tvåkönsnorm

Uttrycket tvåkönsnorm brukar användas om tanken att det bara finns två kön: man och kvinna. Svenska personnummer är ett exempel på denna tvåkönsnorm: flickor får ett jämnt tal som näst sista siffra, medan pojkar får ett ojämnt tal.

KF § 137

KS 2020/0581-972

Kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer samt vägledning för arbetsgivare vid våldsutsatthet hos medarbetare

Sammanfattning av ärendet

Det har tidigare lyfts i folkhälsorådet behovet av en kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer för Tanums kommun. Våld i nära relationer är ett angeläget och mångfasetterat folkhälso- och samhällsproblem som allvarligt påverkar levnadsvillkor och livskvalitet för dem som drabbas. För det konkreta arbetet med strategin ska varje nämnd och bolag besluta hur det ska arbetas med strategin utifrån sina verksamhets- och ansvarsområden. Utgångspunkt kan med fördel vara ett eller flera insatsområden som beskrivits i strategin.

Folkhälsorådet har vidare tagit initiativ att arbeta fram en vägledning för arbetsgivare/chefer vid misstanke om våldsutsatthet hos kommunens medarbetare. Våld i nära relationer kan vara en bakomliggande orsak till sjukskrivningar och frånvaro från arbetet. Ur ett medmänskligt perspektiv är det viktigt att medarbetare som utsätts för våld erbjuds hjälp och stöd som de har laglig rätt till, därför är det viktigt att chefer vågar fråga om våldsutsatthet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 6 okt 2020

Kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer för Tanums kommun 2020–2024

Vägledning för arbetsgivare vid våldsutsatthet hos medarbetare och lathund

Yrkanden

Ida Jakobsson (S) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta den kommunövergripande strategin mot våld i nära relationer för Tanums kommun 2020–2024

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder
Folkhälsostrategen

TANUMS
KOMMUN

Utgivare: Kommunledningskontoret
Antagen av kommunfullmäktige:20201130
Diarienummer:

Kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer i Tanums kommun 2020–2024

Strategi mot våld i nära relationer i Tanums kommun

En kommunövergripande strategi ska klargöra det samlade samhällsansvaret för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, identifiera de brister som finns och tydligt ange strategier för hur dessa ska åtgärdas.

Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Våld i nära relationer är ett angeläget och mångfasetterat folkhälso- och samhällsproblem som allvarligt påverkar levnadsvillkor och livskvalitet för dem som drabbas.

Det är viktigt att belysa att strategin omfattar mäns våld mot kvinnor, kvinnors våld mot män, våld i samkönade relationer, våld mot äldre, våld mot individer med funktionsnedsättning, barn som lever med våld i nära relationer (både som direkt utsatta samt som vittnen), våld i ungas nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Strategin involverar alla medarbetare inom Tanums kommun inom ramen för sitt respektive uppdrag och i förlängningen invånare och människor som besöker Tanums kommun.

Syfte

Strategin har som syfte att bidra till ett hållbart Tanum där invånare och medarbetare inom kommunen har förutsättningar för ett hälsosamt och tryggt liv på jämställda och jämlika villkor. Strategin ska bidra till att utveckla ett långsiktigt och systematiskt arbete inom samtliga förvaltningar, för att förebygga och motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Inriktning

Tanums kommun – fritt från våld i nära relationer.

Definition av våld i nära relationer

Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärtar, skrämmar eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något som den vill.

Källa: Per Isdal, Alternativ till vald.

Insatsområden

Under åren 2020 – 2024 kommer Tanums kommun att fokusera på följande områden: Förebyggande insatser mot våld i nära relationer, Informationsinsatser, Stöd till våldsutsatta respektive våldsutövare, Metod- och kompetensutveckling och Samverkan.

Förebyggande insatser mot våld i nära relationer

Mål 1: Att arbeta för jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Arbete mot våld i nära relationer handlar inte enbart om att ingripa när våldet är ett faktum, utan också om att förhindra att våldet uppstår. För att förebygga våld i nära relationer behövs ökade hälsofrämjande insatser som riktar sig till alla på olika arenor, särskilt bland barn och unga. En viktig del i jämställdhetsarbetet är att förändra normer kring maskulinitet, makt och våld samt alla människors lika värde. Även vuxnas attityder och värderingar behöver förändras. Normer och genusfrågor behöver ständigt aktualiseras i all kommunal verksamhet.

Informationsinsatser

Mål 2: Att det finns informationsmaterial om vilka stödinsatser som erbjuds i kommunen.

Tanums kommun har ett ansvar att synliggöra och sprida information om tillgängliga stödinsatser. Informationen ska spridas i verksamheterna så att de når invånare och medarbetare – både digitalt och i pappersform. Vidare ska informationen vara utformad med hänsyn till språk, kultur och målgrupper.

Stöd till våldsutsatta respektive våldsutövare

Mål 3: Alla våldsutsatta, barn som utsatta och som bevittnat våld, skall erbjudas stöd och hjälp. Även våldsutövare erbjuds insatser.

Att vara utsatt för våld eller att utsätta någon för våld i en nära relation är ofta förenat med skuld och skam. Den första kontakten när en utsatt individ söker stöd och hjälp är ofta väsentlig om en individ motiveras att ta emot fortsatta insatser för att kunna ta sig ur en svår livssituation. Det är därför av vikt att de insatser som erbjuds våldsutsatta är av god kvalitet. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för alla som vistas i kommunen får det stöd som de behöver, oavsett ålder och kön. I enlighet med barnkonventionen artikel 3 så ska barnets bästa komma i första hand. Det gäller alla slags åtgärder och beslut som berör barnet.

Metod- och kompetensutveckling

Mål 4: Det finns en hög kunskapsnivå om våld i nära relationer i kommunens alla förvaltningar.

Att det finns en hög kunskapsnivå om våld i nära relationer i Tanums kommun är en förutsättning för ett effektivt arbete mot våld i nära relationer. Det ska även finnas generell kunskap om våld i nära relationer inom alla kommunala verksamheter, dels för att kunna identifiera den som är utsatt, bemöta dem på ett professionellt sätt men även för att kunna hänvisa till stödinsatser som erbjuds och som de har laglig rätt till. Alla chefer och medarbetare utbildas på lämplig nivå. Utbildningen ska förläggas så att alla kan delta (t.ex. obligatoriskt på APT). Våld i nära relationer bör också vara ett återkommande tema i verksamheterna under året.

Samverkan

Mål 5: Att utveckla samverkan och samordning.

Arbetet mot våld i nära relationer behöver bedrivas tvärsektorielt, både på ett övergripande plan och i enskilda ärenden. Samverkan bör regleras i rutiner, men även på övergripande nivå behövs en samverkansgrupp där såväl kommunens olika förvaltningar samt externa aktörer ingår. Den bör träffas ett par gånger per år för att lyfta samverkans- och samordningsfrågor.

Ansvar och uppföljning

För det konkreta arbetet med strategin ska varje nämnd och bolag besluta hur det ska arbetas med strategin utifrån sina verksamhets- och ansvarsområden. Utgångspunkt kan med fördel vara ett eller flera insatsområden som beskrivits ovan. Strategin innefattar nämnders, förvaltningars och bolags ansvar i egenskap både som servicegivare och arbetsgivare.

Det övergripande ansvaret för genomförande, uppföljning och revidering av strategin mot våld i nära relationer åligger kommunstyrelsen. Samtliga nämnder ansvarar för att göra strategin känd inom sin verksamhet, implementera de egna åtgärderna samt följa upp dessa och återrapportera till kommunstyrelsen. Uppföljning ska göras 2022 och revidering 2024, varav uppföljningen ska ske utefter samtliga insatsområden.

Bilaga 1

Våldsförformernas indelning

Fysiskt våld: kan exempelvis innebära knuffar, slag, sparkar, stryptag eller kvävningförsök till användandet av olika vapen. Det är vanligt att förövaren medvetet riktar våldet på särskilda delar av kroppen så att blåmärken samt andra skador inte ska upptäckas av utomstående.

Psykiskt våld: kan innebära hot, kontroll, nedsättande ord, känslomässig utpressning, stalkning och andra trakasserier. Det är även vanligt att hot riktas mot barn, husdjur och nära vänner.

Sexuellt våld: påtvingande av sexuella handlingar, våldtäkt.

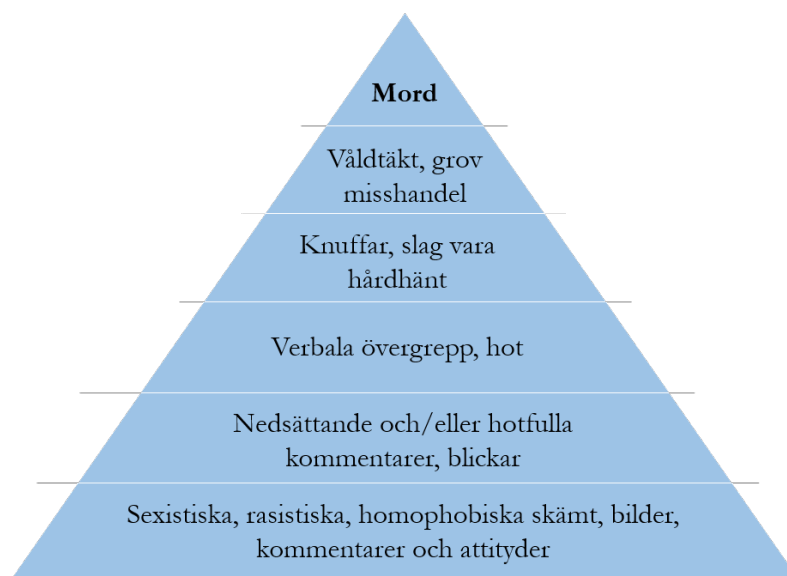
Materiellt och ekonomiskt våld: kan bestå av materiell skadegörelse. Förövaren kan även ta kontroll över ekonomin och materiella tillgångar för att öka isoleringen, utsattheten samt göra det svårare för den utsatta att lämna relationen.

Latent våld: kan vara stark ilska och aggressivitet som är inbunden och visar sig i kroppshållning och kroppsuttryck och som skapar rädsla, upplevs som ett hot om våldsamma konsekvenser och/eller påminner om tidigare erfarenheter av fysiskt våld.

Försummelse: kan vara aktivt försvårande av vardagen för personer som är beroende av omsorg på grund av funktionsnedsättning eller ålder. Exempel så kan det innebära att medvetet ge felaktig medicinering, bristande hygien, otillräcklig föda eller att lämna någon utan tillsyn längre perioder.

Våldspyramiden

Våldspyramiden är en modell som förenklat beskriver hur våld skapas i vårt samhälle. Våldet som sker i de nedersta delarna av pyramiden lägger grunden till vad som sker i de övre delarna. I de övre delarna återfinns det grövsta våldet, medan i botten av pyramiden återfinns sådant som förekommer relativt ofta i vardagen. För att förebygga och förhindra våld är samtliga delarna i pyramiden lika viktiga. Pyramiden är vidare applicerbar på såväl samhälls- som grupp- och individnivå.

KF § 138

KS 2020/0623-344

Omreglering av tomträttsavgäld för Fjällbacka 165:58

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten Fjällbacka 165:58 (Lanesund Tomt AB) är upplåten med tomträtt. Ny tomträttsavgäld för tiden 2022-04-01 till 2032-03-31 ska i enlighet med Jordabalkens regler vara överenskomna ett år innan nuvarande avgäldsperiods utgång.

Marktaxeringsvärdet för fastigheten bedöms inte kunna utgöra avgäldsunderlag. Avgälden beräknas istället genom att den tidigare avgälden uppräknas med konsumentprisindex.

Omregleringen görs i samband med nytecknande av arrendeavtal för mark- och vattenområde kring tomträtten (Urban Janssons Båtvarv AB).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 16 oktober 2020
Förslag till ändringsavtal Fjällbacka 165:58

Yrkanden

Yttrande

Ronny Larsson (S) yttrar sig

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna ändringsavtal till tomträttsavtal för fastigheten Fjällbacka 165:58

Beslutet skickas till

Mark- och exploateringsingenjören

KF § 139

KS 2020/0629-212

Försäljning av Sjökanten, del av Hamburgsund 13:6**Sammanfattning av ärendet**

Tanums kommun ska överlåta Sjökanten, del av Hamburgsund 13:6, till Tanums bostäder AB (TBAB).

I byggnaden finns 27 bostadslägenheter, en tandläkarmottagning, en mindre vårdmottagning, en biblioteksfilial samt lokaler som används av omsorgsförvaltningen (hemtjänsten södra).

Överlåtelsen innebär en renodling av kommunens fastighetsinnehav och ett tillskott av uthyrningsareal till TBAB.

Till lägenheterna finns en kö som bör kvarhållas separat tills dess den kunnat avvecklas.

Köpeskillingen är 29 miljoner kronor. Tillträde sker vid årsskiftet

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-10-21
Förslag till köpekontrakt

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna köpekontraktet samt uppdra åt kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen att genomföra försäljningen

att den separata kö till lägenheterna som finns ska övertas av TBAB

Beslutet skickas till

Mark- och exploateringsingenjören

KF § 140

KS 2020/0598-736

Ny beräkningsmodell för egenavgift särskild kollektivtrafik, färdtjänst

Sammanfattning av ärendet

Kollektivtrafiknämnden inom Västra Götalandsregionen har april 2020 beslutat att den gamla zonindelningen med 70 zoner i den allmänna kollektivtrafiken upphör att gälla från och med 2020 11 04 och ersätts med 3 zoner. Zon A innefattar Göteborg, Partille, Mölnlycke och Öckerö. Zon B innefattar Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Stenungssund och Tjörn. Zon C innefattar resterande 37 kommuner inom Västra Götalands län vilket inkluderar Tanum.

Detta innebär att Västtrafiks baspris kommunzon (1 kommun= 1 zon) dit egenavgiften för färdtjänstresa i dagsläget är knuten enligt avtal med Västtrafik, enkel resa med ett påslag på 15 % på baspriset upphör att gälla och ny beräkningsmodell av egenavgiften behöver utvecklas. De egenavgifter som är knutna till periodkort i den allmänna kollektivtrafiken påverkas inte (arbetsresor och omsorgsresor).

Beslutsunderlag

Omsorgsnämndens beslut den 24 september 2020, § 93
Tjänsteskrivelse daterad 26 oktober 2020

Yrkanden

Roger Wallentin (C) föreslår bifall till förslaget.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta gemensamt framtagna avståndsbaseerad beräkningsmodell av egenavgift vid färdtjänstresa inom kommunens färdtjänstområde, med grundavgift på 50 kronor för de första 10 kilometrarna och därefter 3 kronor per kilometer. Årlig uppräknings sker med följsamhet till den allmänna kollektivtrafikens prisjusteringar samt

att den nya beräkningsmodellen av egenavgift vid färdtjänstresa börjar gälla 2021-03-01

Beslutet skickas till

Färdtjänsthandläggare

KF § 141

KS 2020/0589-543

Ny VA-taxa 2021

Sammanfattning av ärendet

Omfattningen av det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp har stadigt vuxit under de senaste åren, både på grund av exploatering och utbyggnad av VA i befintlig bebyggelse. Utbyggnaden av VA i omvandlingsområden följer i stort den plan som tekniska nämnden antagit, och som baseras på prioritering ur miljösynpunkt samt kapacitet i närliggande VA-anläggningar. Nästa område som står på tur för utbyggnad av vatten och avlopp är Långsjö mellan Fjällbacka och Kämpersvik under 2021/22. Anslutningen förutsätter att överföringsledningarna mellan Fjällbacka och Kämpersvik är anlagda vilket genomförs under höst och vår 2020/21. Med ovanstående som bakgrund behöver taxan justeras.

Brukningsavgift

Ingen förändring av taxan föreslås till år 2021. Prognos för höjning av taxan visar att den bör justeras runt år 2022-23 och åren därefter, då det krävs höjningar för att bibehålla balansen mellan intäkter och utgifter. Det är framförallt kapitalkostnaderna som ökar fortlöpande på grund av de stora investeringsprojekt som har genomförts tidigare år och kommer att genomföras kommande år. Driftkostnaderna ökar också i takt med att verksamhetsområdet utökas, men inte i lika stor utsträckning som kapitalkostnaderna.

Anläggningsavgift

Tanken är att anläggningsavgiften ska motsvara kostnaden som VA-kollektivet har för att anlägga VA till en fastighet. Vid jämförelse av kostnader och intäkter för VA-utbyggnadsprojekt de senaste och kommande åren så ser man att kostnaden är högre än intäkten. Därför föreslås en **höjning av anläggningsavgifterna med 4%** för att inte få för stora höjningar enskilda år.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut den 24 september 2020, § 78
Tjänsteskrivelse daterad 26 oktober 2020

Yrkanden

Yttrande

Michael Halvarsson (MP) yttrar sig.
Alf Johansson (M) yttrar sig.
Ronny Larsson (S) yttrar sig.

Tanums kommun**Protokoll**

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2020-11-30

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar
att anta förslag till ändrad VA-taxa, och
att taxan ska gälla från 1 januari 2021

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

TANUMS
KOMMUN

VA-taxa

Tanums kommun

Gäller från och med 1 januari 2021

Beslutad av kommunfullmäktige XX november 2020

TAXA**för Tanums kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning**

Antagen av kommunfullmäktige den 26 november 2018.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Tanums kommun.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Tanums kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Tanums kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och bruksavgifter (periodiska avgifter).

§ 3**I dessa taxeföreskrifter avses med*****Bostadsfastighet:***

Fastighet som är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för **bostadsändamål**. Med bostadsfastighet jämföras även fastighet som är bebyggd eller avses bebyggas för vissa andra ändamål, såsom **camping, gästhamn, hotell** eller **vandrарhem**. Fastighet som har både verksamhet och bostad räknas också som bostadsfastighet. I vissa delar av taxan delas bostadsfastigheter upp i fritidsfastigheter och helårsboende. En **fritidsfastighet** är i det här sammanhanget en bostadsfastighet där ingen folkbokförd.

Verksamhetsfastighet:

Fastighet som är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för verksamhetsändamål och inte ingår i någon av övriga kategorier. Fastighet som har både verksamhet och bostad räknas dock som bostadsfastighet.

Exempel på byggnader som ingår i kategorin verksamhetsfastighet:

Kontor	Förvaltning	Stormarknad
Butik	Utställningslokal	Sporthall
Restaurang	Hantverk	Småindustri
Utbildning	Sjukvård	

Obebyggd fastighet:

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Fastighet som ingår i samfällighet för VA:

Fastighet som ingår i en samfällighet för VA-frågor, där fastigheterna har gemensam förbindelsepunkt mot kommunens anläggning. Dessa fastigheter kategoriseras också som bostadsfastighet, verksamhetsfastighet eller obebyggd fastighet, beroende på vad det är för typ av bebyggelse.

Lägenhet:

- Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. En lägenhet är en bostadsenhet som innehåller toalett och kök/pentry/kokvrå, och som kan nyttjas fristående.
- För utrymme på bostadsfastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämpligt så räknas varje påbörjat 400-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2009 som en lägenhet. Om utrymmets bruttoarea understiger 150 m² så jämföras det inte med en lägenhet.
- För hotell, vandrarhem, camping och gästhamn räknas en lägenhet för varje påbörjad rad i tabellen nedan:

<i>Antal</i>	<i>Enhet</i>
3	hotellbäddar
5	vandrarhemsbäddar
3	uppställningsplatser för tält, husvagn eller husbil utan egen koppling till VA
1	husvagn/villavagn med egen koppling till VA
1	campingstuga med kök och WC
3	campingstugor utan WC
3	gästhamnsplatser med tillgång till WC i servicehus eller motsvarande

- En latrintömningsstation, för tömning av latrin från husbilar, husvagnar, båtar eller motsvarande, jämföras med fyra lägenheter.
- En komplementbyggnad till ett småhus, eller del av småhus, räknas som en extra lägenhet om den har WC, kök/pentry, mer än 25 kvadratmeter boyta och är fristående med egen ingång.

§ 4**4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:**

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Nej	Nej

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–11)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För **bostadsfastighet och därmed jämställd** skall anläggningsavgift enligt nedanstående tabell erläggas. I avgiften är mervärdesskatt pålagd (moms, 25 %). I tabellen anges avgift för samtliga vattentjänster, samt avgift för respektive vattentjänst, uttryckt i kronor samt i procent av full avgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Tre ledningar</i>	<i>Två ledningar</i>	<i>En ledning</i>	
a)	<i>Servisavgift</i> en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	121 300	115 235 95 %	109 170 90 %	
		<i>Samtliga vattentjänster</i>	<i>Varav per vattentjänst</i>		
			<i>Vatten</i> V	<i>Spillvatten</i> S	<i>Dagvatten</i> Df
b)	<i>Förbindelsepunktsavgift</i> en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	131 700	39 510 30 %	65 850 50 %	26 340 20 %
c)	<i>Lägenhetsavgift</i> en avgift per lägenhet	42 300	16 920 40 %	25 380 60 %	-

* Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, i enlighet med andra stycket i § 4.2, uttages avgift enligt 5.1 a) som om servisledning för Df framdragits och 5.1 b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) och b) lika mellan fastigheterna.

5.3 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.4 Dras ytterligare servisedningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.5 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall avgift erläggas enligt 5.1 c) för varje tillkommande lägenhet.

5.6 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall avgifter erläggas enligt 5.1.

§ 6

6.1 För *verksamhetsfastighet* skall anläggningsavgift erläggas enligt nedanstående tabell. I avgiften är mervärdesskatt pålagd (moms, 25 %). I tabellen anges avgift för samtliga vattentjänster, samt avgift för respektive vattentjänst, uttryckt i kronor samt i procent av full avgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Tre ledningar</i>	<i>Två ledningar</i>	<i>En ledning</i>	
a)	<i>Servisavgift</i> en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df*	121 300	115 235 95 %	109 170 90 %	
		<i>Samtliga vattentjänster</i>	<i>Varav per vattentjänst</i>		
			<i>Vatten</i> V	<i>Spillvatten</i> S	<i>Dagvatten</i> Df
b)	<i>Förbindelsepunktsavgift</i> en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df*	131 700	39 510 30 %	65 850 50 %	26 340 20 %
c)	<i>Tomtyteavgift</i> en avgift per kvadratmeter (m ²) tomtyta	45:67	18:27 40 %	27:40 60 %	-

* Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, i enlighet med andra stycket i § 4.2, uttages avgift enligt 6.1 a) som om servisledning för Df framdragits och 6.1 b) som om förbindelsepunkt för Df upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) och b) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 6.1.

§ 7

För *obebyggd fastighet* skall full anläggningsavgift erläggas i enlighet med §§ 5-6.

§ 8

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 315,64 (2016-04) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 9

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–7 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 10

10.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i faktura.

10.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i fakturan, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

10.3 Enligt 36 § i lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas, eller så skall ränta erläggas enligt 10.2.

10.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.5, 5.6, 6.6 eller 6.7 föreligger när ändrat förhållande inträtt. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 10.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 11

11.1 Om huvudmannen efter ansökan från fastighetsägaren har medgivit att ledningar utförs på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader för detta.

11.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och huvudmannen bifaller ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

11.3 Om huvudmannen anser det nödvändigt att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 12–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 12

12.1 För bebyggd **bostadsfastighet** eller därmed jämställd skall erläggas brukningsavgift enligt tabell nedan. I avgiften är mervärdesskatt pålagd (moms, 25 %).

Avgiften består av flera delar, och utgår per fastighet med:

<i>Kr inkl. moms</i>		<i>Samtliga vattentjänster</i>	<i>Varav per vattentjänst</i>		
			<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>
a)	<i>Grundavgift*</i> en fast avgift per år	4129	1 321 32 %	2312 56 %	495 12 %
b)	<i>Lägenhetsavgift</i> en fast avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd	2385	763 32 %	1336 56 %	286 12 %
c)	<i>Rörlig avgift**</i> en avgift per kubikmeter (m ³) levererat vatten	31:20	12:48 40 %	18:72 60 %	-

* För fastighet som ingår i **samfällighet för VA** reduceras grundavgiften per fastighet, 12.1 a), med 25%.

** **I fritidsfastigheter mäts inte vattnet.** I stället tas en schablonavgift för förbrukning enligt § 12.3. Samma schablon gäller för fastigheter som har **kommunalt spillvatten** men inte kommunalt vatten.

För fastighet som har egen **urinseparering** eller avleder endast bad-, disk- och tvättavlopp (BDT-avlopp) reduceras avgiften för spillvattenavlopp (S) enligt 12.1 a), 12.1 b) och 12.1 c) till hälften.

12.2 För bebyggd **verksamhetsfastighet** skall erläggas brukningsavgift enligt tabell nedan. I avgiften är mervärdesskatt pålagd (moms, 25 %).

Avgiften består av flera delar, och utgår per fastighet med:

<i>Kr inkl. moms</i>		<i>Samtliga vatten-tjänster</i>	<i>Varav per vattentjänst</i>		
			<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>
a)	<i>Grundavgift*</i> en fast avgift per år	4 129	1 321 32 %	2312 56 %	495 12 %
b)	<i>Fast avgift för verksamhet</i> en fast avgift per år för verksamhetsfastighet		32 %	56 %	12 %
	vid 0 – 800 m ³ förbrukning	6 840	2 189	3 831	821
	vid 801 – 1800 m ³ förbrukning	28 675	9 176	16 058	3 441
	vid 1801 – 3800 m ³ förbrukning	68 727	21 993	38 487	8 247
	vid 3801 – 7000 m ³ förbrukning	123 245	39 438	69 017	14 789
c)	<i>Rörlig avgift</i> en avgift per kubikmeter (m ³) levererat vatten	31:20	12:48 40 %	18:72 60 %	-

* För fastighet som ingår i **samfällighet för VA** reduceras grundavgiften per fastighet, 12.2 a), med 25%.

Vid förbrukning över 7000 m³ per år för en verksamhetsfastighet träffar tekniska nämnden avtal om storleken på den årliga fasta avgiften.

För fastighet som har egen **urinseparering** eller avleder endast bad-, disk- och tvättavlopp (BDT-avlopp) reduceras avgiften för spillvattenavlopp (S) enligt 12.2 a), 12.2 b) och 12.2 c) till hälften.

12.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning för bebyggd fastighet, tas avgift enligt 12.1 c) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och 100 m³/lägenhet och år för fritidsbostad. Om avgiftsskyldighet inte föreligger för både vatten och spillvatten, så reduceras avgiften enligt § 12.1 c) och 12.2 c).

12.4 För så kallat byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 12.1 c). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 40 m³ per lägenhet.

Vid tillfällig etablering av byggbodas eller liknande, skall erläggas brukningsavgift enligt 12.1 a), b) och c), per anslutningspunkt. Vid tillfällig etablering ansvarar entreprenören för inkoppling samt återställande av den punkt inkoppling skett, i samråd med VA-avdelningen.

12.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 12.1 a) eller 12.2 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

12.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

12.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen med ett belopp motsvarande 50% av 15. c).

§ 13

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 14

För **obebyggd fastighet** inom detaljplan skall erläggas bruksavgift med ett belopp motsvarande **40% av grundavgiften** per fastighet enligt 12.1 a) eller 12.2 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

<i>Kr inkl. moms</i>	<i>Samtliga vattentjänster</i>	<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>
Fast grundavgift för obebyggd fastighet	1651	537	908	207
	<i>40%*</i>	<i>13 %*</i>	<i>22 %*</i>	<i>5 %*</i>

*Procent av full avgift enligt 12.1 a) och 12.2 a). För fastighet som ingår i **samfällighet för VA** är utgångspunkten för procentsatserna i tabellen ovan en grundavgift som är reducerad med 25%, i stället för den fulla grundavgiften.

§ 15

Fastighetsägaren ska betala avgifter till huvudmannen enligt nedan, i de fall huvudmannen har vidtagit åtgärderna på begäran av fastighetsägaren eller till följd av att fastighetsägaren åsidosatt sina skyldigheter.

		<i>Avgift inklusive moms</i>
15. a)	Avstängning av vattentillförsel	580 kr
15. b)	Påsläpp av vattentillförsel	580 kr
15. c)	Byte av sönderfrusen mätare eller av fastighetsägaren skadad mätare	2850 kr
15. d)	Länsning av vattenmätarbrunn inklusive mätaravläsning	1140 kr
15. e)	Avgift förgävesbesök, vid överenskommet eller aviserat besök av VA-avdelningen	500 kr

§ 16

Om kostnaden för att förse viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 12–14 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 17

Avgift enligt 12.1 a) och b) samt 12.2 a) och b) debiteras med intervall enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 c) och 12.2 c) debiteras på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 12-13.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i fakturan, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Fastighetsägaren bör också läsa av och rapportera mätaravläsning vid ägarbyte, så att debiteringen fördelas på ett riktigt sätt mellan fastighetsägarna.

§ 18

Huvudmannen har rätt att stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift, enligt 43 § Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Fastighetsägaren debiteras för avstängning och påförsel av vatten enligt § 15 a) och b).

§ 19

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra brukandet av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgifter enligt § 12 är baserade på indextalet 315,64 (2016-04) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE**§ 21**

Denna taxa träder i kraft 2019-01-01. De bruksavgifter som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

KF § 142

KS 2020/0626-940

Policy mot mutor

Sammanfattning av ärendet

Kommunen verkar på medborgarnas uppdrag och i deras intresse. Demokrati, rättssäkerhet och effektivitet är grundläggande värden. Tilliten bygger på att medborgarna uppfattar oss som opartiska och sakliga. En medarbetare eller en förtroendevald inom offentlig verksamhet får aldrig missbruka sin ställning.

Nuvarande policy antogs 2014 och det är dags att revidera den. Innehållsmässigt finns inga större skillnader policyn.

Policyn omfattar alla medarbetare och förtroendevalda i Tanums kommun, dess nämnder samt helägda bolag.

Beslutsunderlag

Policy mot mutor
Kanslichefens tjänsteskrivelse daterad den 21 oktober 2020

Yrkanden

Ronny Larsson (S) och Liselotte Fröjd (M) föreslår att ärendet återremitteras.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet återremitteras.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet för ytterligare utredning

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolag

Tanums kommun**Protokoll**

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2020-11-30

KF § 143

KS 2020/0283-163

Anmälan av krisledningsnämndens beslut 2020**Sammanfattning av ärendet**

Krisledningsnämndens protokoll § 8 den 21 oktober och § 9-11 den 18 november 2020 anmäls.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att förklara krisledningsnämndens protokoll anmält

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

KF § 144

KS 2020/0425-731

Anmälningssärenden enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 2019, ej verkställda beslut**Sammanfattning av ärendet**

Omsorgsnämnden har lämnat in redovisning över ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) 16 kap och Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade.

Kommunens omsorgsnämnd är skyldig att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om en beviljad insats inte har verkställts inom tre månader. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits eller inte verkställts på nytt inom tre månader. Redovisningen avser kvartal 3 2020.

Beslutsunderlag

Ej verkställda beslut kvartal 3
Omsorgsnämndens protokoll den 29 oktober 2020, § 123

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att förklara redovisningen anmäld

Beslutet skickas till

Omsorgsnämnden

KF § 145

KS 2020/0608-111

Meddelande om ny röstsammanräkning

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har i beslut daterat 29 oktober 2020 meddelat om ny ersättare i kommunfullmäktige efter Ann-Christin Karlsson (S)

Ny ersättare blir: Camilla Hogebrandt

Beslutsunderlag

Beslut från länsstyrelsen daterat 29 oktober 2020
Tjänsteskrivelse 5 november 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att lägga meddelandet till handlingarna

Beslutet skickas till

Camilla Hogebrandt
Akten

KF § 146

KS 2020/0608-111

Val efter Ann-Christin Karlsson (S) som ledamot i omsorgsnämnden, ersättare i barn- och utbildningsnämnden samt Arne Joelssons minnesfond**Sammanfattning av ärendet**

Ann-Christin Karlsson (S) har i avsägelse daterad 8 oktober 2020 avsagt sig sina politiska uppdrag förutom uppdraget som nämndeman.

Kommunfullmäktige har nu att utse en ny ledamot i omsorgsnämnden samt en ersättare i barn- och utbildningsnämnden och Arne Joelssons minnesfond.

Ann-Christin Karlsson även ledamot i omsorgsnämndens arbetsutskott och krisutskott samt ersättare i Folkhälsorådet för omsorgsnämnden. Dessa val görs av omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse
Tjänsteskrivelse daterad 5 november 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att till ny ledamot i omsorgsnämnden efter Ann-Christin Karlsson (S) utse Lisbeth Axelsson Johansson (S) för resterande del av mandatperioden 2019-2022,

att till ny ersättare i omsorgsnämnden efter Lisbeth Axelsson Johansson (S) utse Niklas Berglund (S) för resterande del av mandatperioden 2019-2022, och

att till ny ersättare i Barn- och utbildningsnämnden samt Arne Joelssons minnesfond efter Ann-Christin Karlsson (S) utse Kasar Nader (S) för resterande del av mandatperioden 2019-2022

Beslutet skickas till

Omsorgsnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Troman
Valda ledamöter

KF § 147

KS 2020/0685-111

Val efter Lennart Larson (M) som ledamot i kommunstyrelsen, valberedningen och ersättare i krisledningsnämnden

Sammanfattning av ärendet

Lennart Larson (M) har i skrivelse daterad 19 november 2020 av sagt sig samtliga politiska uppdrag förutom uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar om efterträdarval i kommunstyrelsen och valberedningen.

Kommunstyrelsen har därefter att utse efterträdare i arvodeskommitté, räddningstjänstutskott, världsarvsgrupp och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Lennart Larson daterad 19 november 2020
Tjänsteskrivelse daterad 24 november 2020
Valberedningens presidiums protokoll den 27 november 2020, § 7

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att entlediga Lennart Larson (M) från uppdraget som ledamot i kommunstyrelsen och valberedningen och som ersättare i krisledningsnämnden,

att till ny ledamot i kommunstyrelsen utse Ida Östholm (M) för resterande del av mandatperioden 2019-2022

att till ny ersättare i kommunstyrelsen utse Calle Mattsson (M) för resterande del av mandatperioden 2019-2022

att entlediga Lennart Larson (M) från uppdraget som ledamot i valberedningen,

att till ny ledamot i valberedningen utse Claes G Hansson (M) för resterande del av mandatperioden, och

att till ny ersättare i krisledningsnämnden utse Calle Mattsson (M) för resterande del av mandatperioden 2019-2022.

Tanums kommun**Protokoll**

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2020-11-30

Beslutet skickas till

Berörda förtroendevalda
Troman
Kommunsekreteraren

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

KF § 148

KS 2020/0632-832

Motion om ökad jakt på vildsvin och servering av mer vilt i Tanums kommun**Sammanfattning av ärendet**

Johan Hultberg (M) har lämnat in en motion om att öka jakten på vildsvin och servera mer vilt i Tanums kommun.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsunderlag

Motion från Johan Hultberg
Tjänsteskrivelse daterad 21 oktober 2020

Yrkanden**Yttrande**

Ronny Larsson (S) yttrar sig
Johan Hultberg (M) yttrar sig
Roger Wallentin (C) yttrar sig

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning

Beslutet skickas till

Johan Hultberg
Kommunstyrelsen